

DESET DEKA SLAMU
průřez olomouckou slam poetry

sestavil Robert Hýsek

Univerzita Palackého v Olomouci
Olomouc 2015

Peer-reviewers: PhDr. Matthew Sweney, Ph.D. (Palacký University)
RNDr. Ivan Petlan (Moravian Museum in Brno)

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Tato publikace vznikla v rámci projektu ESF „Interdisciplinární inovace výuky kulturních studií na Univerzitě Palackého v Olomouci“ (reg. č. CZ.1.07/2.2.00/28.0137) a byla spolufinancována Evropským sociálním fondem a státním rozpočtem České republiky.

Neoprávněné užití tohoto díla je porušením autorských práv a může zakládat občanskoprávní, správněprávní, popř. trestněprávní odpovědnost.

Prologue copyright © Robert Hýsek, 2015

Poetry copyright © Dorota Bachratá, Bohdan Bláhovec, Jan Buráň, Marie Černíková, Adam El Chaar, Martin Filippi, Jakub Folvarčný, Pavel Gončarov, Viktor Hanačík, Ondřej Hrabal, Robert Hýsek, Jiří Charvát, Jan Jílek, Tomáš Jireček, Jiří Juráň, Jan Kellner, Vojtěch Konečný, Daniel Kunz, Ondřej Macl, Miroslav Marusjak, Matěj Masařík, Pavel Oškrkaný, Tomáš Roztočil, Barbora Řiháková, Lada Smejkalová, Václav Šindelář, Michael Šopík, Zuzana Švierčková, Ondřej Thaisz, Sára Wolfová, Dominik Zbrožek, Václav Zimmermann, 2009–2015

Appendix copyright © Adam El Chaar, 2015

Copyright © Palacký University, Olomouc, 2015

ISBN 978-80-244-4772-8

*věnováno Libuši Šlezarové,
ředitelce Divadla hudby,
která milovala ticho*

Obsah

Předmluva aneb Pozadí olomouckých poetry slamů.....	7
Dorota Bachratá	Beloba luny 16
Barbora	5–12 19
BioMasha	US 21
Bohdan Bláhovec	Epi epi epitaf..... 23
Jan Buráš	Kvílení verse 3.0 25
Metoděj Constantine	Pí 3,14..... 28
Adam El Chaar	Na roztrhání 31
Martin Filippi	Příteckyně..... 34
Jakub Foll	úryvek z divadelní hry <i>Život je navždy</i> 35
Pavel Gončarov	Bajkové klání 38
Viktor Hanačík	Óhm 40
Ondřej Hrabal	Změna 44
Bob Hýsek	Slamofobie 47
Jiří „Rimmer“ Charvát	Trojjedíná..... 50
Jan Jílek	Porodní show 54
Tomáš Jireček	Transformační slam noci svatojánské 58
Jiří Juráš	Pozitivní myšlení 60
Jan Kellner	Hindúkuš 63
Vojtěch Konečný	Osmdesát čtyři 65
Daniel Kunz	Para..... 67
Lojsa Kvádr	Cestování v čase 68
Ondřej Macl	101100111..... 70
Miky Marusjak	Noc básníků..... 72
Pavel Oškrkaný	Historik 74
Tomáš Roztočil	Les I Am..... 77
Lada Smejkalová	Mapa..... 79

Anatol Svahilec	Žít život žízalí.....	81
Michael Šopík	Opak je pravdou	83
Zua Švierčková	Mateřský hip hop.....	84
Andre Thaisz	Pun(k)slavia.....	86
Pan Václav	Zápisky pana Václava	89
Sára Wolfová	Mysl dospěláka.....	90
Adam El Chaar	Píšu, tedy slam.....	93
Soupis vítězů vybraných celostátních a olomouckých poetry slamů		125
Doporučené zdroje.....		126
Poděkování.....		128

Předmluva

aneb Pozadí olomouckých poetry slamů

Čím to, že nás fascinují veřejná klání, navíc v tak podivínské činnosti, jako je přednes poezie?

V dnešní čím dál virtuálnější době nás patrně oslovuje, že verše coby vyšší umělecká forma jsou přednášeny postaru, fyzicky, dotýkají se našich individuálních smyslů, zhmotňují se před námi podtrženy autorovou interpretací a celou osobností. Je to prostě sexy.

Ale třeba se dotýkají i našeho kolektivního nevědomí – tradice působivé orální performance má dalekosáhlé kořeny ve všech kulturách. Namátkou: již ve stáletích před naším letopočtem starořeční básníci melodicky recitovali své rapsodie během slavností a později múzických soutěží na panhelénských hrách včetně her olympijských; evangelisté zvěstovali příběhy o mesiáši a po jejich sepsání si pak kněží získávali duše věřících liturgickým přednesem písma svatého; středověcí trubadúři milostnými písněmi dobývali srdce dam, zatímco žakéři uváděli dvořany v úžas rytířskými eposy ze vzdálených či bájných zemí; japonští milovníci poezie se kdysi trumfovali střídavě trojveršími a dvojveršími, z nichž vznikla řetězová báseň renga, a z té se vyvinulo haiku, ideální forma pro soutěže potulných a sakémilných básníků; autoři kramářských písní dráždili představivost lidu bulvárními rekapitulacemi posledních mordů; irští bardové se prý na výraz pokory při zpěvu veršů a přednesu balad otáčeli k hospodskému obecenstvu zády; ve francouzských salónech si literáti při konverzacích nad právě přečtenými díly vjížděli do paruk; pováleční beatnici ohrožovali sešňérovanou morálku veřejnou četbou provokativních básní; na portugalských vesnických zabičkách jedlíci okolo stolu dodnes improvizují strofy opěvující kvality poraženého pašíka; generace černošských a hispánských kluků si testují a tříbí mužnost v rapových battlech na ulici; a v púlce osmdesátých let 20. století se v chicagských klubech ustalují pravidla slamu coby soutěže v přednesu vlastní tvorby, zpravidla v třiminutovém limitu, bez rekvizit a hudebního doprovodu, přičemž bodové hodnocení obstarává porota z publika.

Nicméně: čím je dána ta fascinace, bez ohledu na aspekt soutěžení či dobu, kraj, mrav a stav? Zrovna v kontextu české slam poetry je tomu v je-

jích lepších chvílích přítomen ještě jeden faktor – metafyzický. Jako málokde na světě u nás hraje velkou roli improvizace, coby prostředek bezprostřední komunikace s publikem, během níž básníci v maximální přítomnosti ducha sdělují aktuální obsah (své?) myslí, zkoušejí zachytit niternou nit samovolného zjevení, dávají veršům šanci artikulovat to, co jakoby bez našeho přičinění vychází odkudsi zpoza nás – z nepochopitelných končin synchronicity, ve spojení odevzdání a umu a vůle... Touto schopností jeví se být obdaření právě proroci, blázni a básníci – a je v tom cosi ryze spirituálního, nadpřirozeně *bohatého*, jinými slovy božského. Moment rituálního zrodu slova/verše/příběhu z nicoty mocně fascinuje jak interprety, tak diváky – jsme živě účastni něčeho, co nás přesahuje. Mýtické jsou večery, kdy před našimi zraky outsider povstává z popela chvilkové nemohoucnosti a celoživotního studu, odvážně hledá svůj výraz a vizi, ve svém vzkříšení nalézá sám sebe (Bláhovcovo *myslím, tedy slam*) a obdrženým numerickým výsledkem pomyslně stíná hlavu loňskému králi...

Tyto fyzické (rétorika, melodika, charisma), popřípadě „metafyzické“ faktory (duchapřítomnost a duchaplnost, improvizovaná vize, umělecká artikulace zjevení) z pochopitelných důvodů nemohou být zachyceny v knižní publikaci, a v tomto směru je její vydání kontraproduktivní, a ne-li nesmyslné, tak určitě neslamové (zvykněme si na nekonečné variace tohoto slovního šému). Na druhou stranu je ale potřeba přiznat, že valnou část tohoto blaženého poetického blábolení by ani papír neunesl, leda po značné editaci, a stejně by to postrádalo kontext – čili nezbyvá než se smířit s prchavou neuchopitelností tohoto fenoménu, který ani videozáznam netlumočí v úplnosti. Je zkrátka potřeba být u toho, naživo zažít to prchavé kouzlo.

I přesto je tento sborník je v rámci české slam poetry nebývalým a reprezentativním počinem, neboť nabízí ukázky z tvorby více než tří desítek zástupců současné česko-moravské slamové scény, starých, nových i staronových – tedy až na malé vyhynulé výjimky, kterým to pro vavříny (mistr ČR 2009 Macl) či nadčasovost (Buráň) odpustíme. Nebylo mou ambicí publikovat zde úplně všechny zajímavé minulé i současné české slamery, protože by to byl úkol nadmíru obširný: dvanáct celostátních finále v letech 2003–2014 obnáší i stovku regionálních kol, k tomu přičtíme několik stovek exhibicí... Proč nenechat prostor i budoucím mumifikátorům kdysi živého slova? Jistě jednou vyjdou všelijaké slamové almanachy, ideálně v „dvoukolovém“ formátu, pro který zde kvůli počtu účastníků zájezdu není místo.

Při výběru interpretů jsem se omezil jejich účasti na poetry slamech, které jsem s občanským sdružením Detour Productions (tvořeným hlavně pedagogy a doktorandy na Katedře anglistiky a amerikanistiky) uspořádal v průběhu posledních deseti let v Olomouci, a to zejména v Divadle hudby a nově i v kulturním centru ArtUm. Z dvaatřiceti otištěných autorů je devatenáct slamerů místních, příslušejících k olomoucké scéně, i když Olomoučanů je mezi nimi minimum: šestnáct z nich jsou bývalí či současní studenti Univerzity Palackého a jako takoví pocházejí ze všech koutů země. Zbylých dvanáct vzácných hostů přijelo na pozvání u příležitosti tradičních akcí, jako je putovní Slamastyka či „grand slam“ Kladivo huby konaný v Divadle hudby. Dlužno zdůraznit, že ne vždy byla zařazena báseň v Olomouci přednesená, čili spíše se snažím postihnout různé autorské přístupy než dokumentovat konkrétní akce.

Tato antologie nehostí sto nejlepších českých básní za poslední rok, ba se nejedná ani o výběrově nejuspěšnější slamové texty z poslední doby, ale jednu věc mají společnou: i když nejsou všechny buhvíjak sofistikované formou a obsahem, jsou psány s mladistvou vervou a povětšinou jsou zábavné. Tato antologie je dokladem toho, že scéna se utěšeně rozrůstá a vyvíjí a že přibývá osobitých hlasů. O nespoutané hravosti této umělecké komunity svědčí sebrané biografické medailonky, které jsou v mnoha případech spíše poetickým bonusem než slovníkovým heslem.

Ve výboru je přítomna tvorba sedmi republikových mistrů (z celkových deseti existujících) – chybí jen prehistoričtí Marian Palla a Tomáš Vtípil, kteří zvítězili v prvních dvou finále (2003 a 2004) pořádaných během olomouckého festivalu Poezie bez hranic, a také Vladimír Vacátko, jenž překřičel soupeře na čtvrtém ročníku, který se tehdy konal druhým rokem v brněnské Flédě v péči Lenky Zogatové. Česká slam poetry v té době teprve hledala svůj výraz, a ten nakonec našla v exaltovaných hypnotických obrazech (dokumentaristy) Bohdana Bláhovce, v baladách na motivy diváků v podání (herce a scenáristy) Jakuba Folla, v soutoku popkulturních a jazykových říček (filmologa) Jana Jílka, v srdečně mesiášských rýmovačkách (rapera) Metoděje Constantina, v hiphopovém flow ironického sebeobnažování (scénografky) BioMashi a nově i ve vysokooktanových poetických kabaretních etudách (divadelníka) Anatola Svahilce. Téměř všichni tito mistři mají na české scéně své neúspěšné epigony (výrok neplatí pro BioMashu, která není mistryní a nejde ani napodobit): prosadí se totiž jen ten, kdo se dá všanc a rozvíjí svůj svéráz, svou svěbytnost, své specifické nadání.

V rozvoji olomoucké scény měly roli jednak každoroční, čím dál silněji obsazená regionální kola, a jednak různé exhibice, na nichž místní básníci a básnířky poměřovali své poetické dovednosti s přizvanými hosty – performery, kteří v daném období potvrzovali svou jakost účasti ve finále či dobrými umístěními na pražských a plzeňských exhibicích. Několik generací slamerů získalo první zkušenosti v olomouckém Klubu slam poetry (zároveň kurzu na FF UP vyučovaném R. Hýskem od roku 2006), který navštěvovali i poté, co získali kredity – k nejvýraznějším osobnostem olomouckého slamu patří dodnes i jeho absolventi jako Dorota Bachratá, Pavel Gončarov, Ondřej Hrabal a Tomáš Roztočil, krovky mezitím zvedli Andre Thaisz a šampión z roku 2012 Martin Filippi.

V Olomouci sehrály významnou roli „slamináře“ pod vedením zkušených českých i zahraničních performerů. První akcí tohoto druhu byl workshop se zakladatelem žánru Marcem Smithem v rámci festivalu Poezie bez hranic pořádaném Martinem Reinerem v roce 2004, následoval seminář s anglickým slamerem Nathanem Thompsonem zaměřený na týmový slam (2012) a nakonec proběhla série slaminářů v rámci grantového projektu Inkultus: s Janem Jílkem (2013), Bohdanem Bláhovcem (2014) a americkým buskerem Royem Douglasem (2015). Inspirativní byly i další seance, třeba renga, kterou vedl anglický básník Alec Finlay na již zmíněném Reinerově festivalu, nebo setkání s česko-německým slamerem Jaromírem Konečným, například u příležitosti natáčení dokumentu *Myslím, tedy slam*.

Pro úplnost, podobné semináře se běžně konají i v jiných lokalitách a komunitách; například po workshopech s Bohdanem Bláhovcem byla v roce 2011 vydána sbírka básní od dětí ze sociálně vyloučených lokalit ze Smíchova a Ústí nad Labem s názvem *Poetry slam*. (Ostatně v anglofonních zemích i jinde jsou studentské poetry slamy běžnou součástí středoškolského kulturního života.) Práce s dětmi a mládeží nese plody, jak ukazuje symbolicky poslední příspěvek tohoto výboru od nyní jedenáctileté Sárky Wolfové, která poslední rok udivuje olomouckou scénu suverénními výkony (je z divadelnické rodiny, navíc dochází do Klubu slam poetry a na slamináře). Dokonce několikrát triumfovala v dospělé konkurenci – vyhrála olomouckou Slamastyku 2014 a společně s Eliškou Juráňovou byly druhým nejlepším párem na prvním ročníku soutěže ve slamových duetech Duo Slam 2014.

Edukativní akce nejsou pro vývoj lokální scény nezbytné – podstatné jsou samotné poetry slamy, kde si slameři mohou otestovat své schopnosti, jsou konfrontováni s různými strategiemi a styly, po akcích debatují s diváky

i soupeři a vůbec si užívají soutěživost a sounáležitost uvnitř téhle zvláště tvořivé a vnímavé komunity. Otázka zní, jaká jsou hanácká klání, čím se liší od zbytku republiky?

Olomouckou autorskou scénu tvoří lokální psavci a zejména studenti a absolventi filozofické fakulty – a současně ji spoluvytvářejí místní diváci/porotci, kteří ocení aluzi, rozumí jazykům, mají načteno a nakoukáno, nestačí jim slaboduchý humor. V Olomouci převažuje linie připravených básní, navíc s filozofickými, existenciálními, duchovními tématy, je tady silná tradice lingvistických hrátek, což není divu – Jan Jílek, původem Hradečák, zde zapustil kořeny, ze kterých vyrůstají stále nové šlahouny jazykové hravého slamu. Dodejme, že většina místních slamerů prošla křtem diváckého ne/zájmu pod drobnohledem odborné literární poroty na Noci básníků v kultovní hospodě U Musea neboli Ponorce. Tuto každoroční soutěž v recitaci autorské poezie založil v druhé polovině 80. let Václav Burian, loni zesnulý básník a nakladatel, jenž s velkou noblesou uváděl tyto souboje náctiletých pankáčů s osmdesátiletými důchodci (bez nadsázky).

Nelze ovšem popřít, že i místní improvizátoři jsou úspěšní a v tuzemském kontextu výjimeční (a jak už to chodí, ne vše je improvizováno, vše má svou míru). Odedávna se rekrutovali z prostředí české improligy (soubory Olivy a Olihně) a každý pěstuje svou metodu. Dan Kunz zkoumá fyzické básnictví a poetiku nonsensu, Zua Švierčková pracuje ráda s publikem, hudebností a tlakem (zhusta píše básně pět minut před vystoupením), pan Václav (Václav Zimmermann) je minimalistický komik-teoretik pozorně brnkající na leitmotivy večera, Alexandr Dvořák se věnuje sociálním tématům (jeho absence ve sborníku velmi lituji; tento režisér olomouckého divadla Úlet, kde hrají lidé bez domova, spolu s udatně smečujícím seniorem Jelenem na druhém neoficiálním mistrovství republiky v deblech Duo Slam 2015 obsadil sdílené druhé místo).

Jinou takovou líhni je gang všelijakých skejtonošů a freestylerů, který se schází pravidelně a nenuceně trénuje osvobozenou flow básnické řeči – patří k nim zde zveřejnění Gončarov, Hanačík, Kellner, kteří za hranou jazykových zákonů zaboření v téru sází v záklonu verbální artefakty do éteru.

Oproti tomu na pražsko-plzeňské scéně dominují silní improvizátoři, kteří ovládají rapový freestyle či dokonce beatbox (BioMasha, Lojsa Kvádr, Metoděj Constantine). Aktivně pracují s publikem, klíčem je humor. Je zde také větší tendence k stand-upu, humornému vypravěčství (Filippi, Svahilec a další), kdy se akcentuje postava s příběhem a básnické prostředky slouží k vyšperkování formy a ukojení poeticky naladěného publika. Jiné scény

než pražská, plzeňská a olomoucká u nás neexistují, i když každou z nich tvoří lidé z různých měst a vesnic.

Součástí každé scény jsou kromě samotných tvůrců a diváků samozřejmě i nadšenci, kteří slamy organizují s jistotou finančního rizika, a jejich nesčetní pomocníci, provozovatelé podniků, kteří konání slamů podporují a snaží se všemožně vyjít vstříc, součástí scény jsou i instituce, které vzaly poetickou performanci pod svá křídla. Díky tedy patří Katedře anglistiky na Filozofické fakultě Univerzity Palackého, která dlouhodobě (od roku 2006) podporuje výuky slam poetry, jakkoli jde o semináře s malým obsazením, přinášející minimum „studentokreditů“. Vedení katedry ani jedinkrát nezakolísalo, nepodlehlo ekonomickému diktátu, a naopak je hrdé na studenty, kteří v české slam poetry uspěli (Martin Filippi coby vítěz celostátní soutěže z roku 2012, Ondřej Hrabal 3. místo v roce 2014).

Na tomto místě by bylo záhodno uvést, kdo z autorů v této antologii je studentem či absolventem olomoucké anglistiky – není jich málo, celá čtvrtina, osm z dvaatřiceti: Dorota Bachratá, Pavel Gončarov, Ondřej Hrabal, Robert Hýsek, Tomáš Roztočil, Lada Smejkalová, Michael Šopík, Ondřej Thaisz. Kurz slam poetry se otevírá i na podzim 2015, a jelikož funguje zároveň coby klub otevřený pro veřejnost (koncept otevřené univerzity v praxi), putuje po příznivě nakloněných olomouckých podnicích, kde je k dispozici jakés takés jeviště. Po sezónách strávených postupně v Garchu, 15 minutách, Arktiku, Mezi světy, Divadle hudby, Dvou čarodějkách, areálu Hobliny, kavárně Déjà Vu a centru ArtUm to podle všeho opět zapíchneme pod kaštaný na Hoblině u letního kina a s příchodem plískanic se vrátíme do kavárny centra ArtUm. Pravidelný informační servis včetně upoutávek, recenzí, článků a fotoreportáží je k mání na adrese www.facebook.com/SlamPoetryOlomouc. (A komu je to málo, tak o dění na celostátní úrovni informuje Pavel Oškrkaný na svém webu Slamoviny.cz.)

Česká scéna je v kontextu světové slam poetry unikátní v několika ohledech. Jednak bláhově usiluje o autenticitu ve smyslu bezprostřední tvorby či dotváření a zpřítomnění díla před diváky, jednak drtivě preferuje humor a ironii. Oba aspekty vydatně podporují diváci a porotci, kteří svým bodováním udávají tón. Srovnáme-li to s děním ve Spojených státech, kolébce slamu, tam dominují spíše témata sociální, genderová, dokonce politická, a přestože se vždy jedná o show, cílem je předat osobní poselství. Hojně se využívá jak volný verš, tak hiphopová rýmová struktura s typickým flow, proudem témat. Anglický slam těží ze starších literárních tradic a suchého

ironického humoru. V Německu vidíme jak angažovanost, tak jazykovou ekvilibristiku s humornými prvky, to vše v precizním podání a s bodováním na desetinná místa. V Polsku se uplatňuje patos, esprit, žert.

Rád bych zde uvedl na pravou míru jeden malý český mýtus – traduje se, že sousloví *slam poetry* je český omyl, že ve skutečnosti se jedná o *poetry slam* – inu, jak se to vezme: od počátku se termínem *slam poetry* pojmenovával žánr, tedy druh performativní poezie, zatímco *poetry slam* je označení pro konkrétní fyzickou soutěž (modelová věta: Dnes večer se koná poetry slam, tedy soutěž ve slam poetry.) I zakladatel této formy, Američan Marc Smith, používá v názvu svých děl oba termíny, dle kontextu: *Idiot's Guide to Slam Poetry* (2004) vs. *Stage a Poetry Slam* (2009). Jeho kolega Gary Mex Glazner vydal publikaci *Poetry Slam: The Competitive Art of Performance Poetry* (2000), v níž úvod začíná slovy „A poetry slam is a performance contest...“ a končí větou: „This is the spirit of Slam poetry.“

V zahraničních médiích tedy vidíme, že se termíny *slam poetry* a *poetry slam* prolínají, záleží na úhlu pohledu, nicméně v marketingu lokálních i národních soutěží frekvenčně převážilo spojení *poetry slam*. V češtině i angličtině se dnes setkáváme s tím zjednodušením, že slovem *slam* se označují jak konkrétní soutěže, tak umělecká forma, neboť z kontextu a z použití singuláru nebo plurálu vše vyplyne (je to spontánně patrné ve zdejších básních, medailoncích i předmluvě). Toto praktické řešení ocení zejména čeští moderátoři, kteří se tak mohou vyhnout dovětku poetrrry v makarónsky drncivé výslovnosti.

V této souvislosti bylo zajímavé sledovat, jak se tohoto nezvyklého úkolu, napsání příspěvku, zhostí právě mnou zbožňovaní improvizátoři – performeři, kteří ve větší či menší míře konstruují text přímo na pódiu. Jakub Foll zaslal slampoetický úryvek ze své divadelní hry *Život je navždy*; Bohdan Bláhovec vyloupl jádro jedné ze svých klasických poloimprovizovaných etud; BioMasha odevzdala „textový pahýl“, který je k poslechu na Soundcloud.cz v podání jejího projektu DebbiLove pod názvem „X“; Metoděj Constantine přispěl textem rapového songu „Pí 3,14“; Tom Roztočil nechal vyrašit báseň, jejíž součástí jsou scénické poznámky básnivě předjímající chování publika; Jan Kellner otevřel místo stavidel výmluvnosti svou právě vydanou sbírku; Dan Kunz opáčil hříčkou v e-mailu; Viktor Hanačík zaslal přepis audionahrávky „neučesaného, autentického, psychedelického rajónu kosmických zásahů blesků myšlení při procházce v jednom z večerních korábů“. A nakonec Adam El Chaar se ne/možnostem improvizace věnuje důkladně ve své závěrečné sérii reportů z poetry slamů, kterou započal právě v Olomouci.

Appendix (ba i happendix, neboť šlo o reportérský happening) Adama El Chaara nazvaný „Píšu, tedy slam“ je již historickou snůškou blogů, které byly autorem po více než roce publikování na internetu nedávno zrušeny – nicméně zde se příhodně reinkarnují právě proto, že se vyznačují siločárami textové reflexe a vyhýbají se tunelu všudypřítomných videokamer. Jsou psány z nitra zkušenosti, nejsou nezúčastněným vnějškovým popisem. Jsou ryzím směřováním k poezii navzdory póze & próze & pruzení & puzení. Jsou to textová selfie ukazující poetický vývoj performerera a proměnu jeho vztahu k veřejnému tvoření, a to nejen na pódiu. Na prvních, nervózních slamech se prezentuje psanou, „naučenou“ tvorbou, pak přechází na improvizovaný slam, zkouší různé přístupy, a v důsledku stále více opouští role reportéra v centru dění, jízlivého glosátora, euthanátora ega či pokusné krysy ve své laboratoři slamu, a oddává se proudu slov a dějů. Jeho poslední blog už takřka ztrácí reportážní charakter a stává se spíše básní o samovznícení a nanebevzetí procitnušího básníka – a o bluesové marnosti snažení. Jak vidíme ve stylizované přímém přenosu, „status slamera“ se nezíská „veřejným odpaněním“, ale až v okamžiku, kdy se z poetické performance stane skutečně status, tedy stav, způsob bytí – proměnlivý, nevyzpytatelný a sper to đas, že bez aplausu.

Adamův seriál má výpovědní hodnotu nejen ve vztahu k niterné potřebě tvoření a sdílení, ale i ve smyslu dokumentárním – líčí i průběh a aktéry olomouckých, pražských, brněnských, luhačovických a poznaňských slamů. Můžeme potvrdit, že olomouckou scénu s její intelektualitou a bláznovstvím vystihuje věrně a zároveň s trefnou nadsázkou. Dokazuje, že slamování neznamená jen show a konfrontaci, ale taky příslušnost ke komunitě a způsob bytí.

Rovněž nabízí cenné srovnání mezi různými místními tradicemi a analyzuje metody performerů z jiných měst. Kompenzuje tím omezenou reprezentativnost tohoto výboru, danou limitovanými fyzickými možnostmi univerzitní publikace a organizátorů z Detour Productions. Mnoho vzdálených interpretů nebylo poznáno a pozváno do Olomouce z finančně přízemních důvodů, některým ve vystoupení zabránila náhoda. V budoucích antologiích se kromě básní od zdejších nejlepších a zdejších proklouznuších (Alexandr Dvořák) objeví smogové verše ostravské Zuzany Kantorové, leckterý editor si vybere aforismy v Praze umlknuvšího Brňáka Mirka Kynčla, jinému se bude hodit spíše plzeňský žertěf Mručivák, pražský lyrik Ondra Lidický nebo ironický glosátor Honza Kistanov, někdo bude věřit Sláďovi a někdo Eliášovi Jeřábkově, každopádně všechnu formu a normu

zboří budějovický Martin Ewa Kudrlička, dlouhodobě zraje pardubický Jirka Gouda, čeká se na comeback MC Taktiky a Reného Jahody, nikdy nezklame Monika Serbusová a Pavel Klusák, jaký asi bude na papíře ústecký Dan Binko, jakpak se vyvinou Švéd a Kňour...

Jaké jsou do budoucna cíle českého slamu z hlediska jeho strůjců a organizátorů? V Olomouci bude žádoucí nastolit pravidelnější rytmus soutěží i mimo školní rok, čili přivábit do řad diváků a performerů více nestudentů, a konečně začít pořizovat videozáznamy, pokud možno na profesionální úrovni (téma pro absolventskou práci studenta filmových studií?). Jistě proběhnou další slamináře s českými i zahraničními básníky.

Oproti tomu Praha a Plzeň, kde se koná i několik slamů do měsíce, mohou prahnout po osvojení forem iniciovaných v Olomouci – slamy v duetech a týmech (první týmové vlašťovky však už v obou městech úspěšně proběhly). Díky podpoře Ministerstva kultury a radnic zmíněných měst můžeme doufat v možnost častějšího zvaní mimopražských, ale i zahraničních slamců (v Plzni v nedávné době proběhly battly se Slováky i Belgičany).

Českou scénu jako celek tedy čeká větší otevření se světu – jedním z cílů Detour Productions bude nejen zvát častěji zahraniční borce, ale také systematicky vysílat české a moravské slamery do světa na zkušenou. A čeští šampióni budou nově reprezentovat na evropském mistrovství v slam poetry, které se tentokrát koná v listopadu v estonském Talinu.

To nám ale pořád není málo... Spojíme-li síly s podobnými organizacemi v celé Evropě, třeba se nám podaří **opět** začlenit slam poetry, tuto syntézu performance, poezie a sportu, do programu olympijských her, kde se koneckonců v letech 1916–1948 konaly i soutěže v literatuře, architektuře, malování, sochařství a hudbě. Naši slameři nelení a jsou připraveni naplnit antické ideály harmonie těla a ducha a za doprovodu exotických beatů bít se pod pochodní v ringu, být TU...

Robert Hýsek
červen 2015

Dorota Bachratá

(* ŽILINA)

Narodila som sa na križovatke

29111990.

Tvorím v magickom realizme, lebo je to jediné rozumné a zároveň estetické chápanie sveta.

Mám rada ostrovy a ľadovce, a tak vidím aj svoje básne.

S hlavou v oblakoch človek nadobúda príjemný nadhľad, ale občas ho oserie vták.

Ak v tom nie je neha, nemá to zmysel.

A ak funguje reinkarnácia, tak sa chcem v budúcom živote vrátiť ako kolibrík alebo čmeliak.

Beloba luny

nekonečné vlny, žblnk!

súc v hlave, slané.

menzes je len absencia konsenzu.

naše senzory nesmú vrátiť dimenziu.

a našu anamnézu vymenia známe mienenia

zamenia za minimum.

za naše právne pravé komunizmy.

a blizny

o ktoré sa sklíčko otiera.

máličko kočovné myšlienky

mýlia sa mlením.

milá moja. ja...

mriem stále najmä jemnejúc.

človek lovil ryby
lovil sny a lovil chyby
na priezračnej hladine,
zvlnenej ako čelo myšienkou,
spenené, búrlivé črty
zurčivých molekúl
určite, určite si svedomite vedomé.
prijal si podnety?
spracuj ich do vzorca a
vystrihni námet
z prachového papiera,
len ho nenamoč, rozžmolí sa
a rozdupú ho pavúci v červených ponožkách.
kde ho kúpiš?
v tme. Hmataj.

bardzo dobra šumna dzifka
kam je napojena tato cívka?
ľubovoľne otvorte, za dverami slobodno!
but the gatekeeper cried oh no, oh no!

HOVNO

patlaniny
koniny
kraviny
voloviny
dobytok! a odpusť nám naše sliny
allez venez milord
vous asseoir à ma table
a jéje. TRABLE
pane! toto čo toto?
toto sa takto
vratko šinie traktor
s ratrakom
retrakt
substrát
mám skrat

ŠKRT

zmrd
šplh na stĺp, šup
skok ÁÁÁ

TUF

Barbora

(* 1990 v POPRADĚ)

Na temnou cestu slamu ji svedly chvíle emocionálně těžké. Ostatně Barbora střílí trochu jako dělo, když chce, aby se v lidech něco dělo, něco pohnulo a došlo poslechu. Zprvu (asi rok 2011) se tématicky často nořila do sebe a používala své básně zejména jako katalyzátor vlastní existence. Studia sociální antropologie a genderových studií na FSS v Brně jí však pomohla nasměrovat tvorbu na společenská, a tudíž i feministická témata, která se mohou zdát i nepříjemná. Každopádně díky volné formě české slam poetry se divák nutně nemusí bavit, aby slovo udělalo ten úder. Jako z děla. Její první báseň „Automechanik“ vznikla v natúře s babičkou v Krokonoších.

5–12

Pět až dvanáct let Ti bylo, když na Tebe poprvý sáhnul.
Skoro vždycky to bylo jako poprvý.
Nevinný, divný a trochu koprný,
a přišlo Ti, že je to jako, když Tě mamka myje doma ve vaně.
Jenom bez vody, kterou nabereš do dlaně,
a jenom s tím rozdílem,
že tahle špína se nedá nikdy smejt.
A jediný, co tě drží nad vodou je hejt,
že i když ho vidíš po tý době, pořád chce se ti blejt,
protože bylo Ti pět až dvanáct let.

A už jste si nehráli na koupelnu, ale na doktora, vyšetření a ordinaci.
Šeptal Ti, že to přeci
nic není
a že možná ucítíš nepříjemný tření.
A abyste měli společnou památku,
zmáčkne tenhle čudlík –
natáčení.

Bylo Ti pět až dvanáct let, když se ti narodili další sourozenci.
Miminka, ale ne na dlouho jsou děti novorozenci.
A zatímco jejich čas plynul pomalu,
tvůj utekl hned.
A za chvíli bylo jim jako Tobě
pět až dvanáct let.

A už jste si nehráli na doktora ani vyšetření,
hráli jste si na ponížení, ublížení a znásilnění.
A pak Ti dal do ruky
stovku, někdy pěti.
To aby sis koupila, co ostatní děti.

Ale když se podíváš po tý době zpět,
tak si kurva nepamatuješ, že by ti někdy bylo
pět až dvanáct let.
Ty, tvý sourozenci, a jak z toho ven,
to byl Tvůj svět.

Pak zas jednou přišel.
Tentokrát k soudu.
A Tobě z toho pořád nebylo líp,
protože ať dřeš, jak chceš,
tak ta špína se nedá – nedá smýt.
Počítáš,
kolik let života Ti chybí
a jak dlouho se soud vlek.
Čekáš,
jestli padne rozsudek.
12... 11... 10... 9
8...
... 7
6... let.

*(Trestní zákoník – část druhá, hlava třetí – Trestné činy proti lidské důstojnosti
v sexuální oblasti – § 185 Znásilnění: Odnětím svobody na pět až dvanáct let
bude pachatel potrestán, spáchá-li čin uvedený v odstavcích 1–5.)*

BioMasha

MgA. BioMasha, Ph.D. je scénograf. Kreslí, vyšívá, lepí a závidí hercům slávu. Zajímají ji hity, profilová fota, rady, diskuse, komentáře, komentáře komentářů. Jak lidé vypadají a chtějí vypadat, jak si myslí, že vypadají. Rytmus a prostor spolu souvisí, že? Musí točit klipy, být krásná v žertovných kostýmech vlastní výroby. Proto kapely Chodská junta, DiaKritika, DebbiLove. Texty písní vycházejí ze slamových improvizací, nejsou-li zrovna improvizované. Zhusta jsou.

www.urpop.cz

www.debbilove.blogspot.cz

US

Co konkrétně myslíš, dyž říkáš Amerika, asi nemyslíš jižní, vid',
v Ekvádoru na ambasádě nahoru a dolu běhám ve svý pravdě, vid', asi
myslíš, ptej se majora Toma na atoma, kdo natomáš, vid'

Se tě týká/netýká jednoduchá matematyka

Plus minus tak to zkus

Víš, na co myslím, než se uložím, dyž souložím, čistě hypoteticky, uložím
tu větu na disketu, poslu světu vcukuletu

U S A u sebe na USB mám

No a já, no a ty

Prázdný věty

Bílý ploty

Já, ty, noty a my světy

Spokojený státy

www.heslo.znam, serveru se ptám

místo vzlyků dělám politiku

Čistě hypoteticky,

dyž vim a svoji vinu vložím na floppy,

vo chudobě mně a tobě

mejly a my,
ahoj mami,
jsme v tom sami, bomby máme, voni taky, my chechtáky,
voni páky v Pákistánu
změním se na ženu, je vám to k něčemu?

Jdu vstříc trestu
Přes mrtvoly na pinterestu
Selfie z ef bi aj, zašilhaj, jak se maj

O ou, že přejou
šťěstí v další hře
z Iráku swagiře
Ve víře
že vyhrajam
neříkej to všem

Obávám se, že tato skutečnost stále podléhá utajení...

Tohle není proti nikomu ani politice ani státu
Sekretariát tajemníka Ústředí spojeného klárovství zeměplanety
Pošlete čaulíře,
mám tu slovy několik supertajných
příběhů, výsledky, mapy, vo zbraních, vo genech, války, technologie,
kategorie rodinné, seriály,
jak to dopadne,
mimozemšťani, civilizace, thrillery, slavní, tajnosti, rubrika kvízy,
sport a situace na dé jedna...
Zajímá vás road 66, 69, cesty víry, barvy života?
Esence v potravinách?
Máte zájem? Zdarma přidám informaci o skutečnosti: víte, že nejcennější
jsou informace?
Fotky mláďatek...
Vadí vám, že to nahrávám?

(textový pahýl. píseň k poslechu na soundcloudu DebbiLove – „X“)

Bohdan Bláhovec

(* 1984 v PLZNI)

Filmový dokumentarista, několikrát vyceněný.

Průkopník improvizované poezie, vítěz mnoha poetry slamů.

V roce 2005 českým šampionem, objel Evropu.

Jeho epigoni melou z posledního, v Egyptě zavedl islám poetry.

Citace: „Sám jsem produktem patologické doby. Uvědomuji si to, vadí mi to a zároveň v tom jedu úplně stejně jako člověk průměru. Jen o tom potřebuji přemýšlet.“

Výběr z filmografie – dokumenty porna, ega a showbyznysu:

Kdo chce zabít Ashley? (2007)

O domě (2008)

Show! (2013, bakalářský absolventský film FAMU)

Epi epi epitaf

bla bla bla

bláhovec/

/věc

věc veřejná

res publica

hlas publika

publicita –

– duplicita

persón:

kdo z těch dvou jsem já?

kdo z těch dvou je on?

publicita/duplicita
city a citace
ze-mě a mě-sta?:
má vina made in china
namísto činů
po-sta-čí gesta...?
svým dílem seBB nepřeziji
náhrobní kámen facebook.com
downloaduj ryzí poesii
to co jsem já
není ON
/ OFF

Jan Buráň

(* 1991 v PRAZE)

Od svého zplození v roce 1990 se pokouším zorientovat v nesmyslném mišmaši smyslů, myšlenek, a zase smyslů. Verše píšu cca od roku 2007. Primární popud byl primárně erotický, ačkoliv nutno dodat, že potud ještě zcela v rámci iluse o netělesnosti lásky takzvané platónské. Následující léta měla v mém životě vyvrátit téměř tolik omylů, kolik jich vytvořila. Výrazně napomohlo vytržení z mile zaprášených kořenů matičky Prahy 4. Cestoval jsem: Kanada, Japonsko, ideály, sny, filmy, Olomouc... Nakonec jsem dorazil až k přesvědčení, že nejlepší metodou zkoumání věčné otázky *proč?* je filosofie, nejlepší odpovědí *báseň*.

Kvílení verse 3.0

Viděl jsem nejlepší hlavy své doby
nabodlé na kůlech vlastních názorů
Viděl jsem děti plné zloby a taky jejich hobby.
Viděl jsem lidi stát v pozoru
na koncertě Michala Davida
... stáli tam s rukou na srdci,
a na rtech: *viva la vida*.
Viděl jsem, jak mudrci
obětují děti pro další rok
života shnilého v dogmatu
Taky jsem viděl, jak prorok
vybírá tisíce z bankomatu.
Viděl jsem vroucí přání pionýrky
a viděl vroucí přání Kateřiny Kočí
i přání její malé dírky
Viděl jsem přání sládka, když močí
a přání feministky bez trika.
Viděl jsem Angelinu bez bradavek.
Viděl jsem dětská nafouklá břicha.

Viděl jsem odpůrce sociálních dávek.
Viděl jsem hranice společenský i faktický
Hranice státní, hranice upalovací
Symboly státní, symboly falický.
Viděl jsem pro to i ono ovaci
– a byly si vzájemně podobné.
Viděl jsem matku v zlatě kráčet
a děti šlapat za drobné.
Viděl jsem falešného hráče
na housle i na jiné nástroje.
Viděl jsem strom s olověnými listy
a krom – toho holku rodit ve stoje.
Viděl jsem nacisty, co měli AIDS a cysty.
A gaye, jak volá „Na ně!“
Viděl jsem ovečku a dvacet nahejch chlapů.
Viděl jsem vesmír, a Pamír, když ztichly zbraně.
Viděl jsem ženu bez make-upu –
A to je můj největší úspěch.

Jene Jílku! Jsem s tebou v Olomouci
Allene Ginsbergu, jsem s tebou v Praze
Jsem z nás tří nejvíc nemohoucí
v posledním vagonu na naší dráze
Vlak kvílí v každé zatáčce
a brzdy nekvílí
– chybí
za sto let skončíme ve sračce
a nebo každou chvíli...
– to se mi líbí!

Viděl jsem největší hlavy své generace
ztracené v alternativních světech
Zůstaly bez života, bez legrace
nakonec našly si větev.
Viděl jsem stromy ověšené těmi hlavami
Viděl jsem sebe, jak za nima se chystám
Zatím jsem nešel, naději dává mi
že viděl jsem ženu, a ta byla čistá.

Viděl jsem stokrát tu samou věc
a přece byla pokaždý jiná
Slyšel jsem stokrát ten stejnej kec
Byla jsi pevná, a teď seš plynná.
Viděl jsem na ulici křídlo mrtvého ptáka.
A nebo to bylo křídlo mrtvého anděla?
Viděl jsem kněze, co kluky láká.
Viděl jsem anděla, jak si to dělá.
Viděl jsem modelku umírat ve sněti.
Viděl jsem embrya za osmnáct devadesát
a s hračkou uvnitř pro děti
Viděl jsem emíra ropu lačně sát
a vyrábět z ní Coca-Colu.
Viděl jsem Klauze a Zemana
a napsal „Navždy spolu!“
Viděl jsem v obleku šamana
a léčitele v limuzíně
Viděl jsem syna udat tátu
a v kojenecký plíně
nepřítele státu.

Viděl jsem zvířata večeřet v Mekáči
Viděl jsem člověka...
Viděl jsem člověka, jak sám sebe utrácí.
Honí se za prací...
Honí, a vlastní mrdku polyká.

Metoděj Constantine

(* 1987 v PRAZE)

Improvizátor-experimentátor.

Slova jsou vášně a řeč je droga!

Žižkov je osud, zde je moje doma.

Psát verše o lásce?

Je správná doba!

Skrze Slam Poetry nacházím boha.

Z myšlenek toku občas bývám v šoku!

Než poslední sloku ústa má řeknou, napíšu báseň, ale fakt pěknou...

... o lásce k slovům, kterou máš se mnou!

Mistr ČR 2013.

Pí 3,14

Věci mezi nebem a zemí žijem

Teď čistý víno pijem

Co jsme zač neskryjem

Neumyjem, neutečem

My se dějem, dějinama tečem

V jedný s knihou a v druhý ruce s mečem

Jsem toho svědkem

A tak píšu svý svědectví událostí

Lidských bytostí

Energie souvislosti

Indicie spojitosti

Schopnosti!

Regenerace vývoje přes generace

Evoluce civilizace, degenerace

Je stagnace. NE! Nejsme jiný
Činný činí nečinné činným
Viníci viní viníky z vin
Otec, Matka, Syn
Otec, Matka, Dcera
Dneska, Zítřa, Včera
Z těla se zcela stala cela
Dábel/Lucifer Anděl/Bůh
Oheň, Voda, Země, Vzduch
Doba a její duch
Hmota, Prostor, Čas
Zas až pak, Proč? a Jak?
Tygr a Drak
Mysl, Duše, Mozek, Srdce
Sluch, Chuť, Hmat a Zrak
Život plyne doslova, dokola
Základ je Kruh takže Pí
Je věčný, větší než nekonečný
Základ je Kruh, takže Pí
Tak buďte za to vděčný
V životě smrt, ve smrti život
Černý na bílém papíře napsaný
Instinktivně šílím Je to přehnaný
Čím jsme hnaný, možná se mýlím
Střed terče mívám, ale od oka házím
Od začátku svůj život sázím
Na jedno číslo v tom dletom světě
Nenajdeš ho v ruletě
Věděl a ví V. I. P. je Pí
Je Déjàvu, je živý
Nemá konce nemá meze
Na Spirále se veze
Paralelně vůči tobě
Prostupuje skrze vize
Karma, Čakra, lidská krize
Zhrzená minulost
Odpovědnost je Společnost
S nánosem prachu bez prachů a bez strachu

Opráším starou pravdu
Že život je hra šachů na dluh
Popisuje děj opisuje kruh
Točí se dokonale 360 stupňů
Dokola okolo svojí osy
Bublina, kapka rosy, pyramida, hodina, kružnice
Nemá konce
Je radost sledovat dokonalost
Je radost sledovat dokonalost.
Základ je Kruh, takže Pí
Je věčný, větší než nekonečný
Základ je kruh, tak buďte za to vděčný!

Adam El Chaar

(* 1984 VE ZLÍNĚ)

Pracuje v Praze jako administrátor blogů a diskusí iDNES.cz a úvahář *Artiklu*. Na poetry slamu poprvé vystoupil v listopadu 2013 na regionálním kole v Olomouci. Následovaly pokusy v Pardubicích, Luhačovicích, Poznani, Praze a opět Olomouci. Své slamové zážitky popsal v několika reportážích a teoretických textech na blogu, který nedávno zrušil. Jeho aktuální tvorbu lze sledovat na doméně Adamel.cz.

Na roztrhání

seber tabák tmy a z nití stínu hábit splínu shod'
jsi minuta vyvinutá z prašné pavučiny
v očích život až se sbíhají sliny
před chvílí's tu nebyla
za chvíli tu nebudeš opět
jsi tu jen teď
lásko na první pohled
honem rychle honem
k příštímú okamžiku
a když skutek utek
prostě se nadechni
všechno je vyřčeno
tak to řekni po svém
honem rychle honem
k příštímú okamžiku
zároveň nezapomeň
nahý nudou jak Emil Zola
žádné zážitky a to zhola
píšu rozmáchle ba
je to můj denní chleba
jako presso a cígo
jen písmo

jako dým se nerozplyne
v cíli chvílí kvílí víly
už ne maso jezme býlí
už ne černí budme bílí
píšu a fanynky šílí
přijmi přítmi stěny ženy
život míní ženy mění
k další kosti tě mostí
klesí ti cestu ke lsti
k plotu komplotu letu na Pluto kde prý je život
ptáš se co to je
je to cesta
život ti utíká mezi prsty
které ho zároveň prstí
vize smrti tě zprostí dokonalosti
syt sám sebou v pasti rotující slasti
myslíš si že cítíš ale jen interpretuješ city které se řítí
odnikud jako výhra v loterii
jedni hledají jádro pudla
jiným se v kapse otevírá kudla
jedni jsou hadi a čekají na kořist
zakousnou se a nepovolí stisk
pár let pak nemusejí jíst
jiní jsou jako znamení
a nechávají se číst
jméno má jen to co nemá cenu
podstatné tepe v latenci
chce to jen větší kadenci
potenciální potenci
abych vážně byl
stoupá ve mně napětí
z toho jak tě odkládám
z toho jak jsem
na cestě mezi světy
schválně sám
siamsky spojený
se slábnoucím sluncem

slunce se poulí do polí
to co bolí už nebolí
nastává tma
tvá i má
chybíš mi a přitom nejsi
jsi vzdušný zámek ztracených skřítků
jsi můj námět na povídku
jsi láska ze zaslíbené země
nejsi ale jsi ve mně
jsi kolej v noci jsi k mání jsi na roztrhání
hraješ to na všechny strany
začátek i konec
ty se mění já zůstávám stejný
strhlas mé dny jsem sám to znám jsem
navíc jak síra po ohňostroji
ráno zmizí ale teď tu stojí
nejde proti ní brojit
dobít ji ani spojit odpustit
odhodit svůj širák v dál
zvednout flintu ze žita
zamířit a pal
nebudeme spolu
nerozdělitelně
ale možná něco zasáhne
možná se potkáme
možná to bude osud možná ne
možná jde jen vo dojem
slunce zapadá za obzor jako kulička do rulety
červená pachůť krve poslední věty
je třeba zbavit se pout její influence
ať koná dobro těm kteří ji zcizili
ranými výtrusy vlastní nahoty
jako ty a mé sny a všední dny plné tmy
oficířským spermatem postříkaná sestra se nesehla
ani když se jí do těch postříkaných koz zakousl mráz

Martin Filippi

(* 1990 v PRAZE)

Píšu slam poetry ve stylu stand-up comedy, kterému se nyní i věnuju v rámci skupiny Underground Comedy.

Jakožto Pražák studující v utajení v Olomouci jsem si musel dávat velký pozor na správnou češtinu a především neříkat TEN Olomouc.

Mistr ČR 2012.

Přítelkyně

Chodil jsem se studentkou psychologie, co pořád se mě jenom ptala:

„Na co vy kluci myslíte, co se vám honí hlavou?“

Tak jsem ji řekl, popravdě:

„Honí se mi hlavou, jak mi ho honíš hlavou...“

Tu noc se s láskou roztrhl pytel – museli jsme hned na pohotovost.

Doktorka byla celkem prima, jehlou a nití sešila ta varlata,

na sále byla ovšem zima, a tak na hrubý pytel... hrubá záplata.

Chodil jsem s fotbalistkou, ale dala mi košem.

Chodil jsem s basketbalistkou, ale dala mi kopačky.

Rozešel jsem se s poštačkou, furt měla nějaký poznámky na mojí adresu.

Chodil jsem s kadeřnicí, co do mě furt tlačila,

že nepoužívá fén, protože jí to prej vysušuje vlasy.

Tak jsem ji říkal: né ty vole asi. To je na reklamaci.

Miloval jsem parašutistku, snesl bych jí modré z nebe.

Teď snášet však musím hoře, hoře nad ztrátou tebe.

Moje duše osiřela, to když krutý osud mi tě odnes:

Včera jsi vyskočila z letadla, neotevřel se ti padák,

A jestli jsi neumřela, tak tam padáš dodnes.

Jakub Foll

(* 1978 VE FRÝDKU-MÍSTKU)

Básník, dramatik, scenárista, režisér, zpěvák, scénograf a herec v jedné osobě, který žije a tvoří na volné noze. Výsledkem jeho tvorby jsou divadelní představení pro dospělé i pro děti, písně a skladby, scénické básně, divadelní a básnické improvizace, televizní a rozhlasové scénáře... Můžete jej znát z divadel Alfred ve dvoře, Ponec, Komedie, Alta nebo Potrvá, ze scény české slam poetry, z kapely Střídmi klusáci v kulisách višni, z festivalu Vyšehrátky, Letní Letná a z mnoha jiných míst, kde hrál některé ze svých představení překračujících žánry a věkové rozdíly cílových skupin.

Mistr ČR 2007 a 2010.

úryvek z divadelní hry *Život je navždy*

...

výkřik tak ostrý jak nejostřejší hrot
a ani ten by mě *neprobod*
jak tu teď stojím
zasažená
přimražená,
tvoje žena
obnažená a děs v očích
přicházím o zrak o sluch o čich
a na zem padám, kde je můj Adam?
hmatám, olizuju zem,
přineste ho okamžitě sem
nohy, trup, ruce beze změn...
a chvíle horší než zlý sen
chce se mi kvílet
tomuhle říkáš *hladkej* přílet?
tomuhle říkáš přistání?
když já ti chystám snídani

necháš se přinést, přitáhnout
a nemůžeš se ani hnout?
nesou mi maso do *hambáce*?
mám si tě přidat mezi housky?
příště se neobtěžuj vcelku
ať se stavěj rovnou kousky
a nech se, prosím, pořádně namlít
když už ses teda obtěžoval
když už ses teda takhle *nabíd*
že by tě někdo i prošpikoval?
zvracím z té snídaně
prst v novém otvoru
co ti tu vede zezdola nahoru
tam, těsně pod lopatku
tam, cos míval křídla
ještě zvracím znovu
a není to z jídla
a není to z těch prvních zvratků
strkám tu prsty do ostatků?
do ostatků mojí lásky?
tak už kurva promluv, spratku
monolog ne, já chci hádku
odpovědi na otázky!
nemlč, ty hajzle, pohni aspoň rukou
pohni aspoň prstem
aspoň AU – dvě hlásky!
co ti to udělá?
udělej už něco!!!!
to sem já!!!
vždycky's měl co říct
keců plnou hubu
keců na pět rubů
ke každému líci
nejukecanější na ulici
vždycky ten, co nejvíc prodal
přitom na to nejvíc bodal
„*každej* má svůj rozum“, *prej*,
„tak proč mu to neprodej?

já nenesu zodpovědnost
za to, co druzí dělají
kolik si toho píchají
a odkud na to berou prachy“,
to byly přesně ty *tvý* tlachy!
tak něco přidej
nenech se prosit
aspoň zvuk vydej
řekni *'spoň*: ahoj,
měl sem tě rád nebo něco
miloval jsem tě, neboj, *bréco*
ne nic
ty budeš zticha
jako jsi byl, když jsi chtěl píchat
nebo *když's* cokoli potřeboval
mlčení, že bys ho zarámoval
tak to sis nikdy nepřiznal
tak si to přiznej aspoň tedka
nebo to hodláš táhnout dál
na onom světě? beze svědka?
tím jediným tady sem byla já
svědomí jsem ti hlídala
a držela ho u sebe
pro tvoje dobro pro tvůj klid
k čemu mi to bylo, píča, *shit*
k čemu mi to bylo?
aby si teď na mě ukázali prstem?
teď si na tobě, holčičko, *zgustnem*
to je holka toho žháře
toho sígra
příživníka
zmrdů lídra
co *chcíp* vlastní vinou
mám sto chutí zařvat:
proč si, kurva, *neklov* jinou?

Pavel Gončarov

(* 1986 v LITOMĚŘICÍCH)

Urozen o letním slunovratu před pátečním večerním seriálem, dnes oslavuje, když víří prach. Tma je mu žlutočerně intimní, uklidňuje ho jako oceán. Dechu do sebe nehnutě jednou napakuje tolik, že setrvá metr pod hladinou přes dvě minuty. Ulpívá v něm, na něm a on na nezbytnosti meta-textu pro vyšší rámce popisu. Zanořil by se v improvizaci na harfu do metra aeolských harf. Pospává v hamaku. Tomáš Rasta Chill, Viktor Hamakčík, Jan Lelek, Bohdan the Fooll, Kunzstoff Free Killernerd, nasává a čučí, jak jeho mikrobiom překonává strach důvěrou, aby moh v pokoře přitančit se smíchem za verlybou.

Bajkové klání

Bajkové klání, milí drazí. Zajíci, řekl lišák, kde jsou všechny soutěžící, víš jak, už bysme měli začít. Aáá, lev, pán zvěrstev. On na ty bajky nikdo nedorazí. Slon už minule klel, že je to pod psa, že si vylámal kel, než to dopsal, a že ty kejkle na papíře nikdo nedocení, tak na co to pocení. No nekecej, a co ostatní? Prý by potřebovala jeden den navíc, tlumočil omluvu jepice zajíc. A strace prý došla inspirace. No, a žába že tomu nestihla vychytat mouchy. A je někdo zvědavý na kolouchy? Leda krávy. To jsou mi špatný zprávy, pane zajíc. Tak leda přemluvit vola, aby šel frýstajlovat, ač jeho um bude pro publikum tvrdej krajíc. A tak se šlo na věc rovnou. S volem šlo těžko pohnout. Bajkový závody? Vo co go? Ty vole, vždyť ty se na to rvou, chtěj vidět, jak umíš všechno zvorat. Už je tam lev a půlka dvora. Neboj, bude tam had a dáte to ve dvou, chápeš, jak dvouhrbej velbloud. Už se to schází v kolbišti frází, jen chuděra kudlanka dorazila bez manžela. Medvěd se horečně dere vpřed, jak to v něm vře, že přijde na přetřes a všude je slyšet: Táhněte do teplejch krajin! To čapí paní vyčápla vrabčáky, co furt šveholí to samý čapí čapí čapí. No, ale hele ho, hada, s kýmsi se u vstupu hádá, ale zvířata říkaj bye bye, už ten jeho rozeklanej jazyk znaj a bajkové klání mu zapoví. Zas bys napovídal, žádný takový. Když v tom do arény vráží vůl, v černý kůži, jak Miky Volek v ráži šlape do toho, je přece bajker, musí to rozjet jak

hovado. Pořádně přidá plyn, dusá a víří prach, než stoupne za mikrák, je na dvou minutách. A pak, jen tak funí a čeká až běda. Kde je ten had? Kde je má nápověda? Hele, vim, že ste chtěli bajky, ale tohle je frýstajl. Řek vůl, co si nic nenachystal, a dál jen tak čumí a potí se, už už se potírá anýzem, že ho budou grilovat, když vtom skončí tři minuty a liščata vyjíknu: Dobře, ty! Jen vůl nás poučí! A sova dodá do věty... Správně, i trapné ticho se jednou promlčí. 10! Deset, zněly salvy jak provolávali slávu volu. Lva svrhli z trůnu a půl království tomu, kdo pokoří frýstajlovýho bejka. Tohle tam začli blejkat a po kalbě šli všichni domů. A od té doby ví každé malé dítě, že: Co žere kráva? No, přece mlíko. A že vůl slízne smetanu, ač patří na porážku? Jo, špatnej frýstajl jde do slamu, ale jak hovno na podrážku.

Viktor Hanačík

(* 1992 v UHERSKÉM HRADIŠTI)

Slovácký snílek plodnosti jar budoucích
padající vzhůru spirálou vznešeného vědomí e²ntheonu,
objevován u mikrofonu slam poetry od roku 2013.
Obsadil 2.–3. místo na mistrovství České republiky
ve slam duetech 2015 s Tomášem Roztočilem.
Zaznamenal doposud v osud tři básnické sbírky:
Zpěvy Divotvorné, Preludium, Lávo z Dun.

Óhm

Óhm zbásni, slamuj, žij, dýchej,
oživej, znovuoživej, sni,
žij, odýchej, umiluj se,
Jen pláč a smích jsou esa

uvolni se, ulož mysl do přítomného,
vystav nekonečný most k ní,
natáhni se a vypni ji,
nesouměřitelné veličiny

stopni myšlení,
buď esencí
Dechem Kosmu;
lásky a strachu

Štítky pozdravů,
okvětnice kosmické spirály,
jdou ztančit všemi směry,
ke kterým se lze řídit

až na soumrak toho co vozí,
naše těla dolů na zem,
síla přitažlivosti mizí,
v životě a jeho hrám napospas

vznášíš se do netělesna,
přes patra membrán,
zářivé oceány nirvány,
Skutečnost nezvěstná:

svádí boj o nemožnosti,
spiritualita tvaru noosfér,
koncepty mizí v polích
Kdo je slammer když se nikdo nedívá ?

Dělitelných jedenáctými dimenzemi,
ty je utkávaš kavalériemi nozder a mozku,
ten nejneobhlédnutelnější tkadlcův stůl vesmíru,
Kdo zahubil strážce když ne Cosmos ?

až pojednou staneš na vrcholu jehly,
rozpřažen horou vstříc prabytosti všeobjevné,
ucítíš její starodávný hlas
Čím jsi se to stala než uplynulo milionté zatmění ?

říká
„Jsem utkána
ze Světla
svatých hvězd“

Na počátku jich bylo šest
nebo sedm

stoosmdesátou první
a tak se rozpomeněš
půjdeš dál za oceány za lány Stvoření

rodících se Zde
za možnostmi ke zlomu k tomu určených
kouřový most tě jen mnohovesmírně zatěžuje
a přece se točíš
vystřelíš čakrou míst k amorfizaci prostoru nahoru
vše se uděje ve vteřině bezčasí plástve žhnoucí pulzují
promluvíš do ticha cosi o této chvíli
myslíš na bezmyšlení o konkrétní filosofii nekonečné budoucnosti
a tisíce dalších v chrámu kosmické Naději

vykrotíš neznámostí vtělený a předem definovatelný tvar stvořitelnosti
když zaspíš již nikdy více tě nevysloví
ční se od polí
oči jež tkví zde a jinde mezi tím co je a není a bude nebo nebude
zaklepeš na dvířka travičům nevědomí
„vyberou toho vzadu“
rozedmosti infinit tomu vévodí
vybereš si správně cesta tě svede vždycky
poté už jen příchutí smrtelné se vytrácí
správně
až k zásmrtí kde se probudíš
nikterá zvaná Slovo tě nenalézá
a tma Tě nepohlčí
nezadržitelně budeš blížít její v kříž
tvé ticho je ústí křídel těl těch druhých
Jste jen Vy a Mosty mezi lidmi
nemáš se čeho chytit leda propasti paměti pod sebou
Poezie a Vy my a vy jedinci společné noty
dokud její pohár spásně do dna nevypiješ
nad klaviaturou kosmické fugy
Prázdným výtahům solar plexus
a ty zří nebo nepotkáš vykoupení
jednoatomární molekuly hodnoty zvané hmoty
Na cestě Tě shledají plodnou prázdnotu
A její
námořníci jednoty uvěří že
slam vyjeví zákon tvůrčí mysli

surfaři noosférické vlny bezpočátků se těší
AŽ dobojuješ maraton mamutích dechů
za básnickou vytrvalost

a Atomy

věčné tři atomy

milují šeptem

„natrháš dlaň ke hvězdám“

Já Ty My

„na počátku

pátráš po epizodě z nekonečna

bude zvuk“

ÓÓÓHMMM!

Ondřej Hrabal

(* 1995 v UHERSKÉM HRADIŠTI)

Kytarista, dramatik, prozaik, textař, lesa pán, básník, slamer, hudební skladatel, datel, moderátor, student filozofie a anglické filologie na UP. Spoluautor fantasy ságy *Odkaz tastedarů* (připravuje se k vydání), baskytarista kultovní kapely Seno na seně feat. Špagety Mario (post-dekadentní pseudointelektuální alternative funk-rock), kytarista a supervizor v Bake Until Golden (indie folk-pop); Ondřej Hrabal Project (jazz-folk-electro) coming soon.

Změna

V určitém věku musí člověk prostě dostat nějakých změn
většinou se muži obklopí milenkami
které pak tahají na sex pod hvězdami
já však nemám stan ni peníze na kondomy.
Jak tedy vyřešit tak prekérní situaci?
Jsi tu asi a ne jeden, který jak jedem chtěl by mou mysl polít
říkat jednoduché nápady bez rozvahy
ne, tak vážné rozhodnutí musí člověk důkladně zvážit
zvlášť když si chce stloukat kříž, aniž by byl blíž ke konci cesty o moc
velký kus než dřív.

Ve světě, kde je potřeba nosit dříví do pralesa, ať máme co dýchat,
a kde lidé sadí takové myšlenky do textů, aby se nedalo lehce vytrhnout
z kontextu, co chtějí opravdu říct, je na čase obrátit listí a zamést list.
Co by radil Malý princ, když nás zdi vytvořené volnosti nutí jít rovně?
V hovně se hledá umění, hle, i tma může mít své zatmění, pak přes závoje
před očima vidím sochu Stalina, která hlásá, že demokracie je spása.

Ve světě, kde si pořád kdekdo myslí, že existuje objektivní vkus, ve kterém
většina lidí uznává rasismus. Nemůžete vzít dvě sady predikátů a vyvodit

z nich jeden závěr, pokud máš takový záměr, rovnou se na ty kecy okolo
vyser a hned si přiznej, že ti vadí fakt, že je někdo gay a sám nevíš proč. Je
nevyhnutelné, aby někteří z nás byli bezcharakterní prasata, přichází však
na tvrdou ránu měkká záplata, ukažte se ostatním dobrovolně, budete pak
vy i oni dýchat volněj.

Schováváme se za metafory, dvojité metafory a schizofrenní paralely, nic
se neříká napřímo, za víno se schovává krev a všechny rány jsou zality
litry, já uspávám předem múzy, dřív, než procitly

a pro city, které jsou rázem náboje
já jsem v tanku
s dírami v těle
a nedostatkem spánku
marně se vyhýbám každé střele.

Mám totiž papírový tank
který hovno zastaví
místo kanónu prak
z něhož bych rád vystřelil
ale nevím jak.

Za krátkých stavů míru
zalepuji lepicí páskou
nové díry
měl bych je zacelovat láskou
leč nemám dost síly

ani dostatek času
mír trvá vždy krátce
musím stihnout zapomenout vůni vlasů

popravit zajatce
a rozpoutat novou válku.

Ve chvíli, kdy už nebude papír
a zbude jen děravá izolepa
budu vědět, že jsem čas marnil
dohoří poslední cigareta
zhasne... a bude mír.

Všímavý posluchač čeká pointu tohoto rozporuplného slamu. Jakou jsem tedy z široké škály možností zvolil změnu? Vyznám se vám, když tu mohu. Změnou je, že jsem si oholil pravou nohu. Teď v bazénu tvaru kruhu plavu dokola, aniž bych vynakládal jakoukoliv snahu. Yahoo!

Bob Hýsek

(* 1974 v UHERSKÉM HRADIŠTI)

Ani Robert, ani Bob. Nenarozen v rodné Orlové, prozatím věčný nomád. V Česku slamuje málokdy, v zahraničí vždycky. Nikdy neimprovizoval, i když improvizálně odmoderoval tři tucty slamů. Není předsedou spolku Detour Productions, který už deset let provádí v Olomouci různé poetické vylomeniny (i proto inventura *Deset deka slamu*) a počínaje rokem 2015 převzal organizaci celorepublikového mistrovství ve slamování. Na FF UP už nemučí, s výjimkou slam poetry a překladu. Není autorem padesáti knih, ale spoluutvářel je jako překladatel (např. Bukowského), redaktor (např. P. K. Dicka) a editor (Ateliér uměleckého překladu). Vlastní věci nepíše, ledaže ho to popadne.

Slamofobie

Když se vydám do COOPu za pečivem, pozorují mě s údivem.
A přitom...

Vesele vbíhám na scénu, odmršťuji rekvizity v podobě košů a vozíků, okamžitě navazuji oční kontakt s publikem, záhy i slovní: „Dobrý den, dámy a pánové! Koukám, že je tu dnes živo – máte čerstvé pečivo?“

Ticho. Rozpačité škleby.

Říkám si, devizou slamera je upřímnost a nenucený šarm, a tak to zkouším znova: „Nač ty rozpačité škleby, copak nepřivezli chleby?“

Opět mlčení, šoupání nohama. Otáčejí se na druhou stranu prodejny.
Tam, kde trůní pecny.

Slamtáta Marc Smith povídal, že když prostor nevyhovuje, je potřeba ho přeformátovat, učinit z hlediště jeviště, a tak čile přebíhám do zadní části prodejny, kam směřují zraky prodavaček. Opět kořením v jejich zorném poli.

„Mám ho rád celozrnný!“ hřímám. „A věřím kvásku, ať těsto v peci stoupá vzhůru! Taky miluji lásku! A vaši hrubou, vypečenou kůru!“

Vesničané se nehýbají. Jejich strnulý výraz je výrazem toho, že jim má poetická slova dosud nepronikla pod kůži. Pod kůru. Tvrdou jako místní kamenitá pole. Tvrdou jako chléb, na nějž právě sahám.

„Otče náš!“ žehráám. „Toť není chléb náš vezdejší, to je chléb včerejší!“

Ticho. Jediný potlesk vydává závěs pleskající v průvanu z tolika otevřených úst. Čeká mě půst.

Ovšem zásady slamu jsou neúprosné. Pokud se nedaří iniciovat kontakt, je potřeba přistoupit ještě blíž! Zrušit všechny bariéry! Vyházet zbytečný krámy!

Bryskně sahám do regálů a vydávám rýži s italským arzenem, čerstvě červivou čočku, chemické delikatesy pro děti a ladnými gesty zboží vrhám do vzdálených koutů prodejny. Vystoupení získává šmrnc: jelikož publikum kvapně ustupuje, tuším rodící se happening. Vše klope jako na drátkách, hlavní je zapojit diváka aktivně do dění!

„Invence místo inventury!“ hlásám. „Objímání je boží, serte na přejímku zboží! Kdo by chtěl dělat kasu, když může naslouchat hlasům! Tohle není žádná prodejna... tohle je slamoobsluha!“

Osazenstvo postkoloniálu zatvrzele mlčí. Nejsou tak úplně připraveni na show: nerozhýbali si mluvidla jazykolamy, neuvolnili příčně

pruhované svalstvo, neprovedli – pro uklidnění – smilstvo. Případně samosmilstvo.

Je ovšem pravda, že zdejší osazenstvo mlčí již dlouho. Promlčeli se válkou, mlčky zabrali sousední vesnice po Němcích, nedutali ani za kolektivizace a normalizace, i samet přešli mlčením. Jen tu a tam se každý druhý upil nebo zastřelil. Jinak ticho po pěšině. A střepy v hlíně.

„Deset deka slamu!“ vyhrknu. „Deset deka slamu, a nemusí být vcelku! A stačí jich pět, jen prosím někdo řekněte pár vět!“

Zbytky personálu se krčí v sekci mraženého zboží, nepřítomný technik je praží stroboskopy zářivek. I s minimálním marketingem lze dosáhnout skvělého účinku.

Vyměřený čas je však jak past, popadám zaslouženého lahváče, ten bezpečně tekutý chléb, bezkontaktním gestem aktivuji bankostroj a s úklonou coby lidoop opouštím COOP, svou domovskou scénu, svou mýtickou Jednotu, jako vždy vítězně, neboť kdo dělá slamy, není němý. Není němý.

Vězte, zasunutí vlastenci Bohemie, vězte, odsunutí Němci, že to je pointa mé litanie.

Pointa litanie lité, na niž kašlou antislamité.

Jiří „Rimmer“ Charvát

(* 1984 v ČESKÉ LÍPĚ)

chodím tam, kam nikdo jinej nechodí
kombinuju barvy, co se k sobě nehodí
mám srdce, který mimo systém bije
depky, conversky a alergie

nejdu na nic, co je ve 3D
a co ti přijde vtipný, to mně nepřijde

Trojediná

Tohle je druhé kolo a všechny moje básně se mohly přetrhnout, aby v něm byly. Do nejužšího výběru se dostaly tři. A teď žádná už nechce couvnout. Jenomže oni mě za 3 minuty vyženou. Takže aby se nestalo, že se na nějakou nedostane, tak já vám je řeknu všechny najednou.

První je z mého **milostného období**.

Druhá je z mého **cyklistického období**.

A třetí je z mého **agnostického období**.

nad šálkem kaluže
vzpomínám na muže
co mi ji vzal
dívku, jež hrála si
s knoflíky a s vlasy
defloroval

trojice cyklistů
trojice cyklistů
trojice cyklistů
první má na bříše ibišek
druhý je František

a jeli kolem Lídlu
a jeden dostal meningitidu
a umřel

jak nevidomý
v kině
jak próza v japonštině
jak
bulimická svině

jsem zmatenej

nad kýblem peach vodky
dívám se na fotky
v očním albu
šik krutých vzpomínek
z mateřských znamínek
spouští palbu

dvojice cyklistů
dvojice cyklistů
dvojice cyklistů
první má na bříše ibišek
druhý je František

a jeli kolem Flédy
a jeden dostal žaludeční vředy
a umřel

jak
grep ve větvích smrku
jak mrož
co dělá vrků
jak pluk spermií v krku

jsem zmatenej

nad větou odpadků
se klapot podpatků
zvolna ztrácí
charisma vestoje
do stránky Playboye
vykrvácí

cyklista
cyklista
cyklista
cyklista

umřel

jak sudí v první lize
jak
vnitřek televize
jak architekti
v Pise

jsem zmatenej

nad dlaní spermatu
držím se tématu
které bolí
bitvy jsou prohrány
sypu si do rány
kvanta soli

vůbec žádný cyklista
plynulá doprava
doleva

jak koblih plnej bláta
jak osmiletej
táta
jak báseň od Charvátá

jsem zmatenej

jak arcus tangens nebe
jak podpaží
co zebe
jak vazelína
s chlebem

jsem zmatenej

z tebe

Jan Jílek

(* 1982 v HRADCI KRÁLOVÉ)

Jan, co jí lilek, se narodil čtvrtého září – stejně jako před ním čínský císař Wan-li, nacistický oficír Fritz Todt a zpěvačka Beyoncé.

Jan Jílek, co jí lilek, chodil a žil s několika ženami a skončilo to svatbou, na kterou přišel v růžové a černé.

Jílek, co jí lilek, se slam poetry věnuje od roku 2006. České republikové finále vyhrál dvakrát, protože byl podle regulí doživotně diskvalifikován. Vystupoval na desítkách slamů v ČR i zahraničí (Slovensko, Polsko, Rakousko, Německo, Belgie, Itálie, Španělsko).

Jan, co jí lilek, vydal v roce 2010 vůbec první českou knihu slamových textů s názvem *Jan jí lilek*.

Mistr ČR 2008 a 2011.

Porodní show

Pak poprvé a potom stále znovu
Když tvoje přítulka má ovu
Proběhne tulení
Ty snažílek
Ona snažilka
Ty jako noha, ona jako teniska
Prostě megachcete mimíska

A potom jde to hráz na hráz
Zběsile jak kulový plesk
Pozitivní crash test
Těhu příznaky
Supertěhu
Megatěhu

Za tři trimestry budete tři
Plodová voda čo ho drží nad vodou
Porodní show a mimi must go on

Ny tyhle lajny sjel jsem českej slam
V síni slámy figurínou pro crash-testy ostatních
V síni slámy panákem
Se slamákem
Sestřelil to žaludem
Jak Rumcajs nebo Rosenberg
Byl jsem hin
A lidi hin
Hin Pepa
Hin Láďin
Měl to bejt syn

Měl to bejt slávy syn
Slávista se spartánskou výchovou
Předplacená syn-karta
Bez metafor
Synek kdo chachacha
Synek kdo chichichi
Ale žijeme v zemi kde ovar se potírá peroutkou
Kde broukají se ovčáčci čtveráčci
Kde zítra znamená už včera
Permanent syn-tax fatal error

Probíhá aktualizace
Nevypínejte mikrofon
Narodila se slávy dcera
Jsem z ní hin
A není to syn
Kde nebylo nic, najednou je něco
Pár stahů
Pár stehů
Pár stahů
Pár stehů

Pár stahů
Pár stehů
Plodová voda čo ji drží nad vodou
Plodová voda hustá jako pho-lívka
Porodní show
A mami
A mimi
A mami
A mimi
A mami
A mimi
Must go on

Placentimetr za placentimetrem
Tepe tep
Tepe tep
Tepe tep
Va-gin s tonikem na kuráž
Vul-va-gin se svatým Epiduralem a svatým Toníkem
Už brzy otčenáš
Nazpaměť už znáš
Ba ne, vole, neznáš nic
A v momentu velkého plesku nemůžeš nic říct

Když vteřina trvá jak historie lidstva
Placentimetr za placentimetrem
Když opustila přístav
Dals chromozom X ale stojíš tam jak tvrdé Y
Ypsilon Don Giovanni
Porod nebyl do vany
Byls tvrdej
Měl lybydo
Lybydon Juan
Kdybydoan Juan
Teď jedna věc tu v krvi leží
Mráz po těle radostí běží
Dětská hlava i s tělíčkem
A tělíčko s hlavičkou

Porodní show
A ona must go on
A na hrázi podle skal
Bílý pan doktor zatleskal

Tomáš Jireček

Tomáš Jireček se narodil mamce v Litomyšli. Taťka si pak oba převezl do Osíka u Litomyšle. To ale bylo dávno. Zhruba před více než třiceti lety. Za tu dobu se dá něco stihnout a Tomáš něco stihnul a něco ne. Třeba: Zamilovat se, odmilovat se, některý školy vystudovat, některý opustit. Hrát v kapele, přestože nemá hudební sluch. Teď s Paletáky improvizuje, s Lenkou jezdí s pořadem Hrdinové nebo srabi, což je autorské čtení s trochou divadla, kde si člověk odpoví, kdo může za jeho posraný vztahy. K slam poetry se dostal náhodou v Praze na Festivalu na Pavlači, kde vystoupil jako černý kůň a tehdy ještě neznámý Metoděj Constantine mu řekl: „Ty vole, to bylo dobrý, to bys měl dělat.“ A tak to občas dělá. Nejradši v Olomoucu.

Transformační slam noci svatojánské

Nesnáším, když zamilování
Na sebe významně mlčí
Když se při tom
Červenají jak máky vlčí
vlčí oči lačně mlčí

Víte, jsem dlouho slam
Slam jako kůl v plotě
A to není cool, kotě
Sem jsem přišel s nadějí
Že zde najdu ji,
mou pravou
Že dobudu její orloj
Že budu její král
Že budeme společně in love

Ale!
Před několika dny se objevila
v 9:59 – přesně – na zdi

Slam poetry zpráva
Že žen se v tomto oboru nedostává

Byl jsem tím top sdíleným sdělením zcela lapen
Byl jsem lapen laptopem
Byl jsem ztracený jako Marek
Byl jsem ztracený Jako stopy evangelisty

Bez Marknutí oka
Se roztříštily všechny mé
Naděje příští na vysněný ráj
Na protest jsem sežral celý
Apple pie

A pak začal ten
Slam noci svatojánské
Za to já nemoh jsem
Že jsem si dál věšel pidbulíky na nos
Že jsem ve svém nitru, ve svém centru
ve svém fit centru fit
Že jsem fit boy slim
Při tom jsem byl Tom nahraný
Při tom jsem byl Tom na hraně
Při tom jsem byl Tom na hranici možností
Při tom jsem byl Tom na státní hranici mužnosti

A proto pokračoval dál ten Slam noci svatojánské
Najednou jsem byla více svá
Najednou jsem to byla zcela nová já
Najednou jsem byla tak nějak víc žena
Najednou jsem byla – proměněna

Nakonec jsem tedy prošel velkou změnou
Jsem sám sobě mužem i ženou
Mé vlastní vlčí oči na mě lačně mlčí
Před sebou se červenám jak máky vlčí
Co přináší dál svatojánské noci slam
O tom zatím mlčím!

Jiří Juráň

(* 1965 VE VELKÉ BYSTRICI U OLMOUCE)

Od dětství divadelní ochotník, amatérský ornitolog, vášnivý čtenář a fotograf, živil se jako spojař, jeřábník, barman a podnikatel, v současnosti psychoterapeut. V Café na Zábradlí zřídil galerii, kde dává prostor známým i naprosto neznámým umělcům. (Občas si zde vystaví i svoje fotografie, do kterých vkládá verše různých básníků, říká tomu Poetografie.)

Psaní básní je pro něj jakási duševní hygiena, jiný způsob práce se slovem než v praxi terapeuta. Rád používá paradox, absurditu, nadsázku a humor.

Pozitivní myšlení

V poslední době mě nic netěšilo
a cítil jsem se fakt dost divně,
přitom ze všech stran slyším ten nový trend:
myslete pozitivně!

Musel jsem uznat po krátkém zkoumání,
že nejsem moc příjemný host,
už z dálky je slyšet moje brblání,
negací mám v hlavě víc než dost.

Tak jsem si stáhnul Yes Mana a Malého Buddhu
a přečetl motivačních knížek bednu.
A rozhodl jsem se s negacemi skončit:
nenechám si ani jednu!

Zruším všechny záporny
a nechám si jenom klady.
Zkušenostem navzdory
poslechnu moudré rady.

Tak tedy: odedneška už napořád
budu pouze vrlý a rudný,
a budu slaný a taky mastný,
ale nikdy nudný.

Budu jasný a vraživý, a taky tykavka,
budu zdvořák, mrava a lida.
Když mé dívce vykoukne nechtěně bradavka,
budu řestný, cuda a styda.

Chtěl bych být vždy omalený a urvalý,
mým cílem je být ohrabaný šika.
Chci všechny návidět, i kdyby o to nestáli,
v moři lásky budu blahá a libá štika.

Upozorním na všechny švary a kalé praktiky,
budu smírný a sporný kňuba.
Využiju své nové taktiky,
i kdyby mě měla bolet ta moje vymáchaná huba.

Budu oblomný, budu úprosný
a budu dělat všem přetržitě radost.
Naložím si lásku do krosny
a neodmítnu žádnou žádost.

Kdybych někdy uviděl v některé z proluk
malé duživé mluvňě v průšvihů,
zachovám se jako domrlý douk,
budu nechavý a dám mu třeba koblihu.

Až doteď se mnou trápení jiných lidí nehlo,
jenže to jsem ještě nebyl motorné mehlo,
a taky tvor a zmar a spolehlivý zbeda,
co příležitost konat dobro v tomhle světě hledá.

A taky se chci přestěhovat,
poslechnout moudrost šedin.
Vyberu si třeba Zamylice,
Milany, Dvžízí nebo Ředín.

Pozitivní myšlení prostě všechno změní,
už nikdo nikdy neuslyší žádné moje klení.
A až život uteče a havrani spustí pokřik,
budu v hrobě jenom dutat, jako tečný a utrální božtík.

Jan Kellner

(* 1989 v BRNĚ)

Ke slamu jej přivedl Viktor Hanačík, jehož podmínkou pomoci při stěhování jednoho léta byla účast JK v podzimním slamu olomouckého kola 2014. Nepovažuje se za slamového improvizátora, skoro vždy prohrál. „Slam je odrazem očekávání publika, a já se stěží zavděčím těm ulpívajícím v abstraktech předposledních odchylek Gaussova rozložení zábavy a smíchu,“ tvrdí o sobě. Považuje se za zádumčivého a filosoficky zatíženého tvůrce poezie, jež vyžaduje ke své ideové rekonstrukci podobného úsilí jako její tvorba: absolutní nevědomí.

V roce 2015 mu vyšla v nakladatelství Srdeční výdej v Brně sbírka s názvem *Rýpat pýr*.

Hindúkuš

Makové hlavičky v sevření dětské dlaně,
růžová květenství a ševelení mimóz,
kopyta koní vryla do ztvrdlé hlíny nekončící úsloví
a deky na jejich hřbetech jsou tkány vzory vzpomínek horských kmenů

těžké nákladní automobily vtiskly řebříčky tvářím křížovatek
a ohmatané pažby pušek se lesknou jako mahagonový nábytek
v poledním slunci
kontrasty šátků odráží oslnivá světlobraní
a příkrost černých čoček tkvící v těchto látkových pevnostech
klouže krajinou s ostříží pozorností

za kolonou vozidel v údolí hoří hustým prachem živený vír
jezdci na úpatí se napřímí v ohlazených sedlech

a nozdry jejich koní jsou bezhlesně napjaty,
jen krůpěje vysrážené vody se blyští v drásajícím očekávání mezi
kožnatými záhyby

slaná kapka dopadne na hladinu pískových skalisek
a s nepatrným sykotem se roztrhne jako rtuť do povětří
jezdci ve staccatu dupotu kopyt zdolávají příkrý svah
lavina balvanů je jim v ústretách,
a než se první valouny dotknou hranice cesty,
leží posádka konvoje v temném řečišti perleťově lesklé sražené krve.

Potomci nomádů budou zase na měsíc zapomínat na hlad.

Vojtěch Konečný

(* 1992 VE ŠTERNBERKU)

Věčný tulák, který místo aby dospěl, zvlčel. Vyrostl na hanácké placce, nyní je jeho domovem cesta, kde sbírá inspiraci, příběhy, fotí a točí videa. Evropu zažil a vychutnal od londýnského Earl Greye po turecký černý čaj v Istanbulu, od západních vln francouzského pobřeží po rozstřílené domy východní Ukrajiny. Člen skupiny Lesmír, zahrává si s designem reality. Nezodpovědný člověk, který rád hladí asfalt kolečky svého longboardu, adrenalin a nebezpečí jsou jeho nejoblíbenější drogy. Život je sám o sobě o sobě nebezpečná aktivita, na jeho konci čeká zaručená smrt, takže proč sedět doma na prdeli?

Osmdesát čtyři

Kopie kopií mi píšou slovníky
Hůlkovým písmem slabikářů
Kladu je mezi dva tři rovníky
Trnu sám ze sebe v protikladu

Svět není na ruby
Svět padá na můj líc
V polibku jej halím do světnic
Kde má vše svoji barvu tvar a ticho

Co jsme si řekli před padesáti lety
Dnes platí dvojnásob a zítra platit přestane
Vykřičím smysl vašich životů ze svého hrdla
Ty nevěřící labouristo, ty pohane

Vytrhám proudy slov z nahého prsu
Jako mléčné bary po náletu
To vše z prostého trávy trsu
To vše jako veto vetu

Kopie kopií mám na stole
Rozestlané pro další kapitolu
Jsme pozadu, proti bombám hole
Před sebou vlky, za námi banda volů

Daniel Kunz

(* 1988 v LITOMĚŘICÍCH)

Jak šifra mého jména praví, jsem Krajský ústav národního zdraví, přesouvající se mezi kraji, mezi Ústím nad Labem a Olomoucí. Chvilí rozhodčí, chvíli učitel, chvíli žák, chvíli kameraman. Ale hlavně improvizátor. Duší i tělem. Hračička vhodný pro začátky brainstormingu (aby se eliminovala ta nejbližší řešení v začátku), snažím se najít své německé kořeny a navrátit se zpět k řádu, ale chaos mě dohání a nepouští.

Těším se na každého živého tvora, který se nechová jako lidská svine. Úmyslně.

Para

Para para para para paralela,
para para para parasimpatikus,
para para para para parašutista,
para para para para PÁRA PÁRA.
Břícho mi rozpárá
moje mladá stará.

Para para para para paralýza,
para para para para parafráze.
Po pivu
se zpívá snáze.

Para para para para paradentóza,
para para para para paraple,
para para para paranormalita,
nejlépe se mají
břícha sytá.

Lojsa Kvádr

(* 1987 v PRAZE)

Dominik Zbrožek aka Dozer – slamer, beatboxer, moderátor, klaun, herec. Člen seskupení Saysomething.cz, BeatBurger band, Dowis.cz, End Of the Weak, HIPS4.

Ve slamu pouze improvizuji, často zapojuji beatboxové dovednosti (zvuky, hudba, efekty, ...). Nepamatuji si, kdy přesně jsem ze slamem začal, ale bylo to v Brně, kam jsem se dostal pouze jakožto řidič MC Metoděje. Párkrát jsem vyhrál exhibiční kola. Nejkurióznější byla jedna exhibice v Plzni, kde se mi podařilo porazit mistra ČR 2012, mistra ČR 2013 a mistra ČR 2014. Mezi mé koníčky patří jazz, malování, nohejbal. Nesnáším rizoto.

Cestování v čase

Jednou dobíhal jsem tramvaj
ujela mi před nosem, bye bye
a tak jsem tam stál
a sám sebe se tázal
existuje osud?

Chuť dostal jsem jej změnit
a změnil.
Na další stanici jsem se zjevil.
Do té ujeté jsem vstoupil,
ale lístek nekoupil.

Posunul jsem v čase se?
Nebo změnil osud?
Existuje osud? Posud!
Kdybych na tu další čekal,
někoho bych potkal
a nebo revizora.
A nebo nepotkal.

Teď můžu napsat – sádrokarton
nebo jakékoliv jiné slovo.
Rýmovat se nemusí vlastně už nic do konce této básně.
Můžu cokoliv.

Je to vše osud nebo není?
Teď zavři knihu a hoď ji na zem!
Uděláš to nebo neuděláš?
A když jo, změní to osud tvůj?
Udělej to, ať si kde si.

Možná jen já mám nadpřirozenou schopnost měnit realitu.
Možná tu schopnost máme všichni.
Kup si čističku vzduchu do bytu
a v klídečku se nadechni.
Pak ji zapni.
Co cítíš? Řekni.

Ondřej Macl

(* 1989 v HRADCI KRÁLOVÉ)

Nejčastěji komolen na Macka či Macha, poněvadž si šlape na jazyk. Slamování ho dohnalo k rozchodu s Ješitností. Náhodné publikum si totiž cenilo jeho „umění z vysokých šuplíků“ méně než vulgárních žbleptů opilců, dokonce než naprostého ticha, potažmo kotel brněnského majálesu ho rovnou ugriloval pokřikem „Hajzle, jdi do prdele!“ v přestávce mezi Vypsanou fixou a Horkýže slíže. Ondřej NaCl nechápal, do které z prdelí má zalézt, neztišil se ani nerozpil, nýbrž – vyhrál celostátní finále 2009 včetně sedmi následných exhibic. Slamoval na stadionu, v hypermarketu, před kamerou České televize, v doupatech undergroundu, na univerzitě, v battlu se slovenskými rapery, v kostele či v lese. Vydělal si cca 40 000 Kč, za něž si jeho táta koupil varhany. V tom nejlepší Ondřej Máslo zavěsil mikrofon na stojan, přestal věřit číslům, vyměnil slávu za lásku a stal se posluchačem vysokých škol od brněnské FSS MU přes pražskou FF UK a DAMU až po pařížskou Sorbonnu IV. Soudí se o něm, že zmagoří, stane se konvenčním klerofašistou, lůzrem s mnoha tituly, podpantoflákem, prostřelí si hlavu. Je zde ale ještě jedna sudíčka, kterou sice k jeho vánoční kolébce ani Pámbů nepozval, a ví se o ní úplně prd... Nicméně přejeme Ondřeji Mašli, aby se našli.

101100111

Je to chrám, kde jsem papež.
Je to láska, která nelíbá.
Je to můj – snad mě chápeš –
oltář značky TOSHIBA.

Bůh Facebůh.
Na záda mi vlezte,
kdo jste sami,
přátel mám přes dvě stě!
I můj táta je na Facebooku:
„Abych tě líp znal, ty můj kluku.“

Miky Marusjak

(* 1960 v OLOMOUCI)

Olomoucký básník a organizátor kulturního dění. Z hanáckého cyklostylovaného samizdatu plynule přešel do recyklovatelného slamizdatu. Po prvotině *Jenom jako* z roku 2009 a *Dunění ticha* (edice Trapsavecké miniatury č. 9) z roku 2012 vydal letos sbírku haiku a haikových aforismů *Na křídlech ptáků*. Často čte s hudebním doprovodem přátel – Miky Marusjak Poetic Band. V současné době se podílí na vydávání undergroundového časopisu *Voknoviny*.

Noc básníků

Jak vánoční rolničky v mollu
cinkají večerní tramvaje
U zaplněných stolů
u piva a taky u čaje
hospoda s nenucenou pozorností
naslouchá básníkům
Autoři s trochou teatrálnosti
předčítají verše štamgastům
Cítím v těch rýmech
zaujetí i odhodlání
Cítím v těch slovech
pokoru i pohrdání
Hořkou chuť po pivech
Nasládlé chvíle milování
co překonají ranní ospalost
Barvami upatlanou paletu
Hledání i pochybnost
Bolest rozbitého retu
když dere se nevyřčená věta
ven na ponorkovskou scénu
Vyslovit právo veta?

Noc podobna saténu
jak moje vlasy se krátí
Uzamčená třináctá komnata
Kdo ztracený klíč vrátí?
A poezie děvka nahatá
nutností vyznání
bláhových snílků
samotu rozmělní
jen na chvílku
Myšlenky smutnění
myšlenky beznaděje
do rumu zamíchám
Měsíc se potutelně směje
když vrávoravě domů klopýtám
Na své noční pouti
marně se ho ptám
Jak se Pegas krotí?

Pavel Oškrkaný

(* 1987 v UHERSKÉM HRADIŠTI, ALE Z KUNOVIC)

Trojnásobný finalista, 3. místo v roce 2013, postoupil jsem z regionálního kola pokaždé v jiném městě, konkrétně v Brně, Plzni a Praze. O slam poetry jsem se dozvěděl v roce 2009, kdy byla exhibice na brněnské Fakultě sociálních studií, kde jsem tenkrát studoval. Chtěl jsem se přihlásit už dřív, ale regionální kola mi pokaždé utekla. Vyšlo to až v roce 2012, kdy jsem na svém prvním slamu rovnou zvítězil a postoupil do finále. Nikdy předtím jsem slam poetry naživo neviděl. Ve svém prvním finále jsem skončil čtvrtý. Z mého prvního slamu pochází také má nejslavnější báseň „Hovno“, které bych tento název nikdy nedal. Pro mě se jmenuje „Současná poezie“.

Historik

Mám nemoc, kvůli které se už nikdy nebudu chovat stejně,
mám nemoc a je to beznadějné.

Není to kapavka, syfilis, tyfus ani dna,
i když možná všechno dohromady,
mám nemoc, se kterou si nevím rady.

Případ, který vstoupí do historie,
že já sám jsem vstoupil do historie,
jsem totiž historik.

Vím, kdy se narodil Jan Hus,
kolik očí měl Jan Žižka
a kdy Aloisi Jiráskovi
vyšla první knížka.

Vím, kolik milenců měla Kateřina Veliká,
zajímá vás to?
Ale u ženy se to přece neříká.

Vím, kdo se posral kvůli otrávené vodě
a koho probodli na záchodě.

Vím, kdo nosil jaký oděv kam
a taky něco málo o děv... o kurtizánách.
Vím, kdo byla královna Anna,
po níž je pojmenován Letohrádek.
Vím, kdo navštěvoval Hrádeček i Hrádek.

Vím, kdo Petrohrad postavil,
vím, kdo přejmenoval Petrohrad,
vím, kdo podruhé přejmenoval Petrohrad,
vím, kdo napsal Boj o hrad
a kdo se s ním nebavil.

Vím, kolik dluhů měl Hodža,
ne Enver, Milan,
vím, čím se vyučil Vasil Biľak.
Vím, kolik slov
mělo Dva tisíce slov.

Vím, jak byl veliký
Karel Veliký.

Vím, kolik let trvala třicetiletá válka
a kolik bylo dělení Polska,
jenom nevím,
proč se volským okům říká volská.

Člověk zkrátka nemůže vědět vše,
musí si vybrat, buď UK, anebo VŠE.

Já jsem si vybral Masarykovu univerzitu
a teď pravidelně chodím na vizitu
do Ordinace v Růžové zahradě,
a Petr Rychlý mě zdraví dobrý den, pánové,
i když jdu proti němu sám.

A Petr Rychlý mě zdraví,
jo, já se mám.
Asi ví, jakou nemoc mám,
on to asi ví,
a teď už to asi víte i vy.
Nemoc, se kterou mi nepomůže vitamin C
ani kiwi.

Tomáš Roztočil

(* 1993 v HRADCI KRÁLOVÉ)

Jednou nohou v pohybu, druhou převážně v Olomouci. Od připravených básní k improvizaci je jen jeden krok. Krok ze zákulisí na pódium. S prázdnou hlavou. Opticky možná malý krok... kvantový skok pro slammera. Po pár nekonečných sekundách ticha a pochyb to začne valit skrz mluvidla do publika, které jako vlnolam tu masu tříští a tak má improvizátor občas šanci zachytit něco z toho, co skrze něj ten večer prošlo. Strípky většinou sbírám po zbytek večera z dojmů, ale pojmy ten celek stejně nezachytí. Improvizační báseň je jako otep slámy vystavená sluneční koruně. Vždy po ní zbude jen pár kousků popela a otisk na sítnici, co tě ještě pár dní hřeje. Báseň vytryskla, vzedmula se, vzplála a zhasla. Rituál obětování je završen, není proč se vracet. Všichni se trousí s kojeneckými výrazy na tváři do přilehlých hospod a spát. Na viděnou na příštím slamu, díky za lámání vlny. Bez vás by nebyla. Jo a... „dobrej slam poznáš podle toho, že před půlnocí už nemáš o čem mluvit.“

Les I Am

/Chvilé našlapování po pódiu a troušení tichých zvuků, jako když ti pod polštářem roste strom./

Probudíš se uprostřed lesa ze snu, stojíš tam s větví... zavázanýma očima. Z konců prstů ti proudí mravenci, chceš se pohnout a vytrhneš kámen ze země – právě uběhlo dvacet let. Spletl sis entitu? Co to všechno znamená? A kde je ten polštář?

/Trhavé pohyby v sukovitých rukou. Publikum si začíná všímat, že tu něco nehraje./

Hnědozem, tam je ten zen, ta kyselá jehličnatá půda ti proudí mízou, tví předci jsou tebou, ty jsi svými předky. Kořeny pevně v zemi. Dvacet metrů holý kůry a kymácející se hlava...

Ve větru přemýšlíš. Šustíš si jehličím. Už ti začíná docházet, čím jsi.

Samael. Dionýsos, Hejkal a Green Man. Sen otců stromů, jejich pastýřů, co je sem ve sporách putujících vesmírem kdysi přivedli.

/Diváci omámení boreální vůní se kymácejí v rytmu větru. Na baru se přestává podávat rum – přešli plně na mízu./

A vzum! Teď! Nekonečný proud noo-pylu se nese s větrem. Večer je hned z tématu rématem. Tepe. Vrže. Miliony lidí vdechují ten pyl. Natahují se výš od ze-mě.

/Pódium, sál, diváci, to všechno se mění v dřevnatou jednotu. Vlna se šíří po celém povrchu Země. Posledním výrazem v jejich tvářích je nekonečné štěstí. Slam končí. Poslední rádiová vlna vychází z kataklyzmatu naší galaxie, která už od pradávna byla explozí univerzálního štěstí./

Lada Smejkalová

(* 1992 VE ŠTERNBERKU)

Jsem z Olomouce, studuju angličtinu a španělštinu. Ráda čtu, kreslím, mám hrozně ráda jídlo a pivo, výlety – nejradši lesy, zapadlé chaty a osamělá místa. Jednou mi vydali povídku v *Lemurii*, a to zatím беру jako největší úspěch, protože jsem jela do Prahy číst úplně sama a neztratila jsem se.

Mapa

Nerozumím ničemu.

Všechno, co dělám, je na poslední chvíli,
co sleduji, všechno jsou obrisy, stíny,
které mi zbyly.

A věř, že se bojím.

V myslí toho mám moc.

Na srdci ještě víc
a přesto odcházím

pryč

(a neřeknu nic) – navenek nic, už nejsem ani ty stíny.

Přede mnou mapa – velké planiny,

státy u jezer, sever, východ USA?

Je mi to jedno – klidně Atlantida.

(Atlantida jak něco nemožné

jak léto v zimě, půlnoc v poledne –

– nikdo to nezažil)

Je to jak

tvá přítomnost tam, kde nejsi... prostě nejsi a nebudeš...

a já odcházím pryč, odcházím, a vím, že neudělám nic

s tím, že myslím

... na tebe.

A já se bojím,

že to nic nemůže změnit, nikdy, skončit, nechat nadobro zmizet,

musím buď vystřízlivět, anebo znečitlivět...

A zas se nic nestane...

Sejdem se ještě někdy v poledne? O půlnoci v poledne? V letní zasněžené Atlantidě. Na planině.

Víš, na ty planiny se nikdy nesoustředím – státy u jezer, východ USA...

Kdyby někdo viděl, co píšu na okraj... (v hodině geografie)

východ, Kalifornie...?

Nějak to bude...

Je to jak

volit mezi puškou a gilotinou

jednou nebo druhou (nebo třetí nebo jinou) popravou.

(... *nějak to dáme, nějak to uděláme...*) –

– *zvol třeba gilotinu.*

Ale nejvíc ze všeho chci pryč ty stíny kolem sebe

... ale to nepůjde, když dál myslím na

tebe...

Proto teďka všechno nechám být

a odcházím,

a jak odcházím,

tak mě napadá:

na dosah třeba Kalifornie,

ale já vnímám (a nejspíš miluju)

zas jenom

Atlantidu.

Anatol Svahilec

(* 1994 v MLADÉ BOLESLAVI)

Občanským jménem Václav Šindelář. Základní a střední školu vychodil v Plzni, ačkoliv si na boleslaváctví nenechá sáhnout. (Samouk) dramatik, režisér, aktivista (jednou svolal jednu demonstraci), vynálezce (mj. kruhového divadla Panoptikon Barikáda), scénograf, tanečník, choreograf, vizionář a náhodný básník a herec, příležitostný vysokoškolák. Slam poetry začal dělat, protože s ním nikdo nevydrží ve větším divadelním souboru, a tak výstupy sám tvoří, režíruje a odehrává.

Mistr ČR 2014.

Žít život žízalí

Mít celou rodinou bandu v andrgraundu přináší jistá úskalí:

žužlat živec, žrát žulu, žvýkat špínu,
kdejakej výtok lemtat
– no tak jen zkus si biorytmus destruenta
a pak tě za vodměnu, za tři čenta
prodá nějakej cucák rybáři,
co tě napíchne na háček jak Jánošíka,
až s tebe vnitřní sekret stříká
no to mě řekni, která svině tenhle svět vytváří,
to je pak přece jistý,
že všechny žízaly se raděj mezi ateisty,
pác víra ti v druhu moc nefrčí,
když ti z břicha háček trčí.
To potvrděj ti hlavně žízaly, co žijou v Krči,
v útrobách Jižní spojky,
teda já sem žízala taky Pražák,
ale z Trojky,
sem žízala Žižkovan, doslova Slovan,
až do kosti morku
a z trávníku rádo se koukám na Viktorku,

anebo se jen tak volně z kopce kochám,
jak moc daleko z Žižkova k vodním plochám
– epochálně daleko...

A řekneš si, že se snad počítá, že
co Žižkovan, to husita?

Inu, však vony sou i jiný tragédie, třeba:
doba říje, říjen, všechno kvete, svítí, hlavně kvítí,
pářej se samci, samice,
i hermafroditi.

A tak z půlky z nás sou náhle panny,
čili nikým nevožizlaný a půlka z nás zas dokazuje
že i růžová může bejt

barva mužova,
tak když toho svýho já přežizlam si vedví
a narodí se nám krásný děcka
– Ludvánek a Hedví...

Přijde krtek, kurva jedna černá!

Snůška svinstev nepřeborná,
horší nežli v centru herna,
navíc v Praze náplava

– z Kostelnýho Vtelna
(okr. Mladá Boleslav, pozn. aut.),
co sežral nám doma jednu žízalu
a druhou ponechal si na šálu,
protože mu utíkala velmi, velmi...

nedostatečnou rychlostí,
tak řekni, není-li to k zlosti!

Z Žižkova táhni pryč, ty děti vrahu, nikdo tu nechce tvou podzemní dráhu!!!
Však!

I v krtčích mateřskejch školkách se učí,
že hnout žízale žlučí
nikdo ti nedoporučí,
tak pozvednu prapor Olgoje Chorchoje
a jak Žižkischán povedu žízaly do boje,
že krtky donutim do pátku
zakopat válečnou lopátku
a žižkovská věž bude památník všem obětem
a jako hymnus použijem tenhle slem!

Michael Šopík

(* 1991 VE ZLÍNĚ)

Michael Šopík byl český básník, malíř a ilustrátor, lidový vypravěč, zakladatel nechvalně proslulého estrádního spolku Úhel pohledu a autor nepopulárních písniček, jež byly vydány v souborném svazku s názvem *Polojasno* začátkem roku 2014. Jeho kroky vedly z rodného Moravského Slovenska přes Biblický pás až do hanácké metropole Olomouce, kde se snažil studovat jazyk a jeho taje. Bylo to právě zde, kde se setkal s disciplínou slam poetry, jejímž prostřednictvím ukořistil jedny ze svých prvních B kreditů.

Opak je pravdou

Zeptej se mě, kdo jsem, co jsem? Naivní.
Většinu času z volného času jsem pasivní.
Časem se stal z ambiciózního karetník,
debile jsem debil, to už žádná karta nezlepší.
Chytni svůj přístup a zliskej tu píču,
nalej si pravdy a pij, hlavně z rána.
Problém je v tom, že vstáváme s obědem
a když se má spát, tak se teprve probereme.
Těšíme se z toho, co nás nakonec ojebe,
odejde stav a my nejdeme do nebe.
Opak je pravdou, peklo je kletbou
a ideální je před vchodem klobouk smeknout.
Setkat se s děvkou je pech, jsi se mnou?
A nemluvím o děvce, nápověda jen jednou.
No otočím list, čtu knihu, jsem mnich,
mám kapuci a co je pod ní? Kouzelník, lich.
Nevím, jestli jsem debil já anebo jste to vy...

Zua Švierčková

(* 1984 v NOVÉM MĚSTĚ NA MORAVĚ)

Proudím olomouckým slamem již od jeho pramínku.
Mám na ten rok 2006 velmi pěknou vzpomínku.

Začínalo to tenkrát divokostí a sexem.
Teď používám hlavně dětský lexém.

I přesto, že nestávám na stupních vítězů.
Ze slammerského jeviště prostě neslezu.

SPOJ SI SPRÁVNĚ DVOJICE:

Milovnice	ANTITALENT
Hráčka	IMPROLIGA
Pedagožka	ZPĚV
Sportovkyně	EDA
Žena	MŠ
Matka	JE

Mateřský hip hop

Kojit, kojit přebalovat,
kojit, kojit nakrmit.
Kojit, kojit přebalovat,
toto je můj denní hit.

Kolikrát krmíte, proč sama nejíte!
Kolikrát se budí, prsa se vám dují!

Kojit, kojit přebalovat,
kojit, kojit nakrmit.
Kojit, kojit přebalovat,
toto je můj denní hit.

Jakpak vám prospívá, matka se usmívá.

Co stojí plíny, otec je líný.

Kojit, kojit přebalovat,
kojit, kojit nakrmit.
Kojit, kojit přebalovat,
toto je můj denní hit.

Jaká jsou hovínka, zdali jsou malinká?

Jakou mají barvu – do hajzlu je narvu!

Kojit, kojit přebalovat,
kojit, kojit nakrmit.
Kojit, kojit přebalovat,
toto je můj denní hit.

Je trochu opruzen. Hračkami obluzen.

Pořád jen leží. Vstane jen stěží.

Kojit, kojit přebalovat,
kojit, kojit nakrmit.
Kojit, kojit přebalovat,
toto je můj denní hit.

Kakáme, papáme, běháme, skákáme.

Od teď vše v plurálu – dudel mám v orálu.

Kojit, kojit přebalovat,
kojit, kojit nakrmit.
Kojit, kojit přebalovat,
kojit, kojit musím jít.

Andre Thaisz

(* 1988 VE FRÝDKU-MÍSTKU)

Příliš vážnej na českéj slam, příliš lehkej na slam americkéj, disharmonickej, ale spokojenej. Zatímco během vejšky v Americe jsem byl vnímán jako evropskej nihilistickej protipól patosu místních slamerů, když se mi povedlo vyhrát filadelfský regionální kolo s volnou adaptací Ginsbergova „A Supermarket in California“, doma moje věci katalyzovaly odpor k českýmu cimmrmanství, žoviálnosti a všem hříčkám, kterýma je scéna prolezlá.

Pět mých (ne)slamových básní mi v USA otiskli a zaplatili. Peníze jsem propil a prochcal. Jako post metamoderní existencialista rád zabředávám do úderných esejí o utrpení mladejch Slovanů z periferie Evropy, krizi identity a militantním ateismu. Ke slamu mě přivedla Olomouc a Bob Hýsek, za což jsem oběma entitám navždy zavázán. Slamoval jsem v mnoha městech, zemích a festivalech. Momentálně recykluju slam v Londýně.

Pun(k)slavia

Až budeš chtít, život
Nebudou jenom hořící penisy bojující proti dinosaurům smečujícím
na koš;
Až budeš chtít, můžeš
Na předloktí mít 88 a zejtra ráno narukovat do RAF mezi kadety;
Až budeš chtít, můžeš
V Opavě lít, jako kdyby zejtra nebyly Sudety,
Nemám potřebu se omlouvat;
Protože svobodnou Evropu přebily vinyly a smazaly kazety;

Včera jsem
Hodil hroznou kosu do tvojí Svatyně
Se chtěl
Zavřít v pilotní kabině
Cejtít celej a
navést polskej speciál do pole u Katyně

'Le není mi dobře
Jsem disharmonickej
I tak pak uprostřed stříkajícího benzínu
Jako první hořím
Hledám tep

Tahám je ven
Tak Namaste
Rozmazaný držky a zpocený cenovky
Zbytečný týmy a debilní jmenovky
Lech Varšava, Panslavia
Legia Poznaň, Hanácká Slavia
Jsem Spasitel národů
Učitel marodů
Smutnej jak Marilyn Manson
Hnusnej jak Wavel

Václav Havel meets Ota Pavel.

Smilnil jsem se všemi dívčími řitěmi světa, i těmi americkými
Což nebolí, protože pohlaví je jen sociální konstrukt;
V motelu v Tennessee, zdušenej Hennessy
Kropil jsem záda, jako když pod Luftwaffe trpí jižanská armáda;
Pak kvasil na gauči, hrdej jako Mao Ce Čech
Koukal na Krista
Jestli je taky Čech.
Nebo jen další proměnná ve Fermiho paradoxu,
Kvílejší madona nudného koxu
Natahuje ke mne ruce
„Hey, I just met you and this is crazy but here's my number and call me
maybe.“
Mejbí.
Jsem sám.

A tak dál nemám rád, když se přepisují dějiny;
A lacný pivo stýká do historickéjch análů.
Leda tak
Přepišme Nagano.

Vyhraje Monte Negro.
Špinaví imigranti v nájezdech poráží výběr Czechoslovak Retro.
A za trest zakážem si letět, ale budem plout
Přes Pacifik lodí nasát a kouknout,
Jak hoří Jugoslavia.

Ustlat si a chcát na periferii mrtvého impéria.

Pan Václav

(* 13. 10. 2014 v ZUŠ MS v OLOMOUCI)

Hudebník, výtvarník, redaktor, kuchař, básník sběratel. Pan Václav byl poprvé spatřen při dramatizaci výuky na ZUŠ Miloslava Stibora v Olomouci. Zde působil jako experimentální hudebník, dále jako kuchař a majitel nikdy nenalezené restaurace, na závěr jako redaktor neexistujícího deníku. Po roce 2014 vystupuje jako básník, cestovatel, sběratel lidové poezie, archeolog, výtvarník, pedagog. Jeho smýšlení je definované lidovou tvorbou, minimalismem, absurditou a trapností. Často se uvádí v souvislosti s geometrickými tvary. Při psaní využívá svých poznatků z cest. Jeho blízkým přítelem je Le Hunt, pomocník architekta Le Cabanose.

Zápisky pana Václava

Zabil jsem komára kalendářem (23. březen).

Kohouti na vesnicích si můžou povídat pouze ráno nebo večer, když je klid. Škoda ale je, že večer spí.

Když jsem šel ke kostelu do kopce kolem hřbitova, kameník zrovna tepal nové jméno. A já jsem jenom přemýšlel, kdo půjde kolem, až bude tepat moje jméno.

Když jdete při východu slunce z kopce dolů, slunce je zakrýváno kopcem před vámi. Východ slunce tak trvá o něco déle.

Ukažte mi člověka, který po Praze běhá s flashkou a pazourkem v kapse.

* * *

Pan Václav šel do lesa, vzal tam klacek a zapíchl ho doprostřed pole. Nic víc už se pak nestalo.

Sára Wolfová

(* 2003 v OLOMOUCI)

Zvítězila při své premiéře na Slamastyce 2014, v Duo slamu 2014 obsadila s Eliškou Juráňovou druhé místo, na Slamastyce 2015 se kvalifikovala na mistrovský grand slam Kladivo huby 2015.

Věnuje se čtvrtým rokem sborovému zpěvu, zbožňuje balet, šití, kouzlení, nenávidí klavír.

Mysl dospěláka

Na tuhle básničku jsem trochu malá,
To vážně přiznávám.
Ale co mám dělat?
Vždyť to stejně znám.

Vím, na co dospěláci myslí,
Když jsou v zákulisí.
Když jsou ve své myslí,
zkouší všechny svoje smysly.

Vy víte o čem mluvím,
moc dobře to znáte,
ale já dobře vím,
že vás to trochu mate.

Mluvím prostě o sexu!
A o panácích po exu.
A co? Co na tom jako je?
Vždyť se tak každý dospělák raduje!
A pravda je, že každé děcko,
O tomhle ví skoro všechno.

Adam El Chaar

Píšu, tedy slam

Slam poetry je sdílená samomluva aneb Radikální výzva

Jsi zakřiknutý básník, jehož maximum je otevřít pusu a roztřeseným hlasem zarecitovat pár starosvětsky znějících veršů? Právě tobě je určena tato radikální výzva. Zahod' pero i blok a staň se slamerem!

Buď moderním performerem, který přenáší proces tvorby ze zakouřeného kumbálu přímo na pódium. Přednáší ho tam a improvizuje. Nezavírá oči nad tím, co se děje kolem. Zajímá se o bezprostřední reakce publika. Ze zadumaného floutka je šklebící se šelma, raněný lev běhající v kleci sem a tam, bijící o mřížce možností momentálního vyjádření. Zavři oči a ponoř se do proudu vlastní imaginace. Právě teď. Lov z nepřetržitého toku myšlenek slova jako verbální rybář.

Slam poetry posouvá básníka z literatury do nového magického umění – verbatury, sdílené samomluvy. Během tří minut v prvním a tří minut ve druhém kole slamer skládá slova do scénické mozaiky v rytmu plynoucího času. Jeho čtenáři nebloudí mezi regály knihkupectví, ale sledují ho v přítomném okamžiku pohodlně usazení na svých místech.

Dneska píše každý. Doba je přetechnizovaná a přeplněná reprodukcemi všeho možného. Co je cenné? Něco autentického, původního, momentálního. Miliony lidí teď jen tak sedí a snaží se vnímat to 'Teď'. Zbavit se reklamního obsahu svých hlav, které je iniciují, že mají jet tam a tam udělat to a to. Nejcennější zboží je klid. Máme klid fyzický, materiální zabezpečení. Psychický klid v podmínkách materiálního zabezpečení teprve hledá své naplnění. Nemusíme lovit, nemusíme pěstovat, a tak odpočíváme u počítačů. Jenže po počátečním nadšení to přestává být odpočinek. Na internetu se člověk může ukliktat k smrti. Odpočinkem postmoderní doby je aktivní tvorba. Intelektuální rozhovory a jejich tresť – samomluva.

Ve verbálním projevu se člověk přímo přibližuje světu, zatímco v literárním k němu jde oklikou. Ve verbálním jdu z Brna do Prahy směrem na západ přes Humpolec a Velké Meziříčí, zatímco v literárním na východ přes Moskvu a New York. Obojí má své kouzlo. Básník-literát tvoří v kli-

du u sklenky portského, kde je svět daleko a on ho vidí zřetelně a jasně v jeho stinném celku, v jeho nepřítomnosti. Slamer-verbalista stojí na pódiu v centru svého básnictví, oslněný přítomností. Musí se dívat srdcem, oči jsou k ničemu. V tom je nevýhoda, ale i výzva. Není čas na autocenzuru a zušlechťování. Je odkázaný na to, co mu naservíruje mozek. Je to pokus o upgrade literáta do verbálního světa, do světa živých slov. Zkouška, ve které se může projevit jako prázdný pozér, který celou dobu jen reprodukoval kompilát toho, co kde načel.

Chce to trochu masochismu, vlézt na pódium. Hlad po chvále a špetku lhohostejnosti odsouzenec na smrt, který si už ani nezakrývá tvář před televizními kamerami. Reálně hrozí, že budu za blba. Ale před kým? Před sebou? Nejsem jím spíš, když si svoje myšlenky špitám pod nos a obsedantně je shromažďuji na stožích papíru, aby mi jediným publikem byl život proplouvající mezi prsty a chladný žár internetu? Kafkovská bublina, která nepustí dovnitř ani ven nic skutečného. Nebo se bojím lidí, že tu bublinu prasknou a já se octnu nahý a nepřipravený, obnažený ve víru vlastních neuróz, které mě stáhnou zpět na dno?

K čertu s každodenním psaním, budu mluvit! Na Petříně kolem sebe máchám rukama jako rétor, gesty opisují vzdouvající se vlny svého myšlení, jak se tříští po srážce s hlasivkami. Ve vzletném vyjádření rozpřahuji paže k letu. Věším je dolů, když se vlny lámou a padají do propasti mé touhy po zachycení těch vizí. Ó běda, nikdo je neslyší! Vábná intimita pramení právě z jejich prchavosti. Čím víc mi to jde, tím hůř se mi pokračuje. Tíží mě touha to zopakovat. Vysochat každý míjející okamžik. Zapsat to. Ale to nechme pisálkům.

Slamer tuto potřebu nechává nevyslyšenou. Vystupuje ze sebe, z ulity. Nestydí se a říká, co mu běží hlavou. Odblokovává strach, že to, co cítí, je méněcenné nebo nedůležité. Říká to, co nestojí za řeč. Když se člověk bojí, je buď lítostivý, nebo agresivní. Ventiluje. Jediným kritériem je původnost. Reprodukce momentálního, životního pocitu. Nejde o druh emoce, spíš o její čistotu, ostrost a kvalitu signálu. Audiovizuální výraz. Ne takový jako na divadle. Tam má herec naučenou roli, je loutkou. Momenty, kdy vypadne z role, jsou nežádoucí. Je jen kolečkem v soukolí souboru. Má naprogramovaný text, mimiku i trasy pohybů.

Ve slamu jsou výpadky naopak žádoucí. V jejich rozpacích se rozzáří vědomí a inteligence, které člověka odlišují od strojů. Na slamerovi není nikdo závislý. Je svobodný. Není snadné si to uvědomit a přijmout to. V každodenním životě se totiž chováme jako stroje. Jako herci plníme své úlohy

a ty záblesky vědomí, kdy můžeme být sami sebou, si odbýváme v alkoholových nebo jinak ovíněných dýcháncích, které končívají spíš v bezvědomí. Vyvarujeme se momentů, kdy není, co dělat, co říct, kdy zapomínáme text ke svým rolím. Ale ty momenty nejsou nuda, naopak. Nuda je strach z nich. Strachem ty záblesky uvěžuňujeme v nudě. Neuvědomujeme si jejich osvobozující potenciál a podléháme adrenalinovému puzení k útěku. Když ale zůstaneme tam, kde jsme, a takoví, jací jsme, nesáhneme po lahvi ani jiné droze, cesta se možná objeví sama. Ne ta nalajnovaná okolnostmi, minulostmi a budoucnostmi, ale my. Já.

Intelektuální rozbory slamerovi nepomůžou. Před výkonem ať si radši rozhýbá sanici. Ať kecá, otevře si výstupní kanál a rozproudí energii. Říká první, co ho napadne. Mele páté přes deváté. Slamuje. Je éterický jako motýl. U nikoho se dlouho nezdrží. S čím víc lidmi pokecá, tím líp. Hlavně ať nepřemýšlí. Tváře plné očekávání mu vygumují mozek. Půjde o ducha-přítomnost a hbitost jazyka. Možná se při rozcvičce najde někdo natolik inspirující a múzovitý, že slamer bude z pódia recitovat přímo jemu. Někdo kompatibilní. Někoho si tam dovézt by ale bylo moc strojovité. Chce to náhodnou kompatibilitu. Co nejbliž k Teď. Něco nového.

Olomoucké regionální kolo v listopadu 2013

Můj první slam aneb Zrození Spermery

Před Divadlem hudby na náměstí Republiky se 27. listopadu před půl osmou line fronta. „To jsem nezažil od vydání Seiferta, Mikuláška nebo Skácela za normalizace,“ žasne pamětník nad slušnou návštěvností regionálního kola celostátní soutěže v mletí pantem. Všude oduševnělé tváře studentů – dočasných i věčných. Potenciální nadčasoví básníci si se smrtí v očích v kavárně uvnitř mumlají pod vousy své repliky. Maturita. Nic jiného první vstup před publikum není – veřejné odpanění a zisk statusu slamera. Olomouc touto disciplínou žije. Zdejší Univerzita Palackého dokonce nabízí slamový seminář, jehož zápočetem je právě dnešní performance. Vede ho bodrý zrzek Bob Hýsek, který večer moderuje. Je narváno k prasknutí. Poslední příchozí získávají nejlepší fleky přímo na pódiu a činí z něj ještě horčejší půdu.

Když se dav zasměje, divadlo málem spadne. Stejně jako slameři. Zvláště ti paničtí, kteří ještě neví, jaké to je. Teprve hledají pevnou půdu pod nohama. Leckterý hejsek v klidu usazený v anonymitě hledišť se ve chvíli jejich

bezradnosti uprostřed zapomenutého textu ozve s žoviální pobídkou. Právě tato neformálnost, školská rebelie, je esenciální. Běhám po Olomouci, abych minimalizoval stres. V historických zákoutích si opakují text. Kolemjdoucí na mě civí, pečlivě intonují. Policejní auta přibrzdí a já gestikuluji. Vše je v rauši trémy jedno. Warholovských patnáct minut slávy poetry slam redukuje na tři. Pro začátek to bohatě stačí. „Dalším soutěžícím je Adam El Šáááár,“ protahuje Hejsek a já se vynořuji ze zákulisí.

„Adam El Chaar je. Adam El Chaar je D. Adam El Chaar je 1984. Adam El Chaar je Zlín. Adam El Chaar je zkouška sirén. Právě proběhla zkouška sirén,“ představuji ho v zenovém medailonu. „Barevné květy psycha rozkvetly do noci ticha,“ glosuji své rozpoložení raným rýmem. Naučené řádky mě obrňují jako oděv obléká mé nahé tělo – je to do jisté míry rekvizita, kterou pravidla zapovídají. Z autorských čtení už znám feeling obecnosti, takže se nenechám rozptýlit jeho úšklebky. „Klopotný teror kokainových mandarinek mě vytrhuje z příliš jednoduché reality, kterou jsem kdysi, vždy, teď míjel.“ Holka sedící vedle mě na pódiu dostává záchvat smíchu. Otvírám oči. „Sémantický příběh v kruhu opustit a uzřít duhu.“ S tou improvizací je to jinak. V téhle atmosféře se improvizace rovná mlčení. Bez něčeho naučeného není možná. Za improvizaci těla se dá považovat jediné pudové chování – třeba sex. Mluvení není pudové, ale naučené. Naučit se improvizaci znamená otevřít šuplíky s už naučeným, zpřístupnit si podvědomé obsahy.

„Hodně lidí tady má slam jako duchovní cestu,“ říká mi později v kavárně holohlavý Roman, který své improvizované vystoupení přede mnou končil vesmírným úsměvem a slovy: „Přidejte se ke mně. Přidejte si mě. Na fejsbuku.“ „Ničím ničím let let,“ pokračuju. „Dvě padesát!“ zakřičí časomíra. „I destroy the flow of years by nothing. Zlovolné zázemí zítra.“ „Tři minuty!“ „Za mých mladých časů blá blá blá.“ Prchám potlesku, který je zvukem pádu kamene, který se mi odvalil z hrudi. Přede mnou je však druhé kolo a další tři minuty. Počítám hlášky, které jsem ještě nepoužil. Mám jen tak na minutu. Cítím sice půdu pod nohama, kterou jsem vydobyl svým krokem do prázdna, taky jsem ale zjistil, že jsem improvizaci impotentní.

Objevil jsem svou slamovou orientaci – budu z těch naučených, kterými jsem dřív pohrdal. Šátrám v paměti do jiných básní – „Mrakodrapu“ a „Nudy v nitru“. Zjišťuji, že jsem schopný recitovat některé pasáže. Stačilo uvolnit zarputilost své zaujatosti a kliknout na jejich složku v mozku – taková organizační improvizace. Teď ještě aby to šlo i v kotli. Vezmu mikrofon do ruky a stoupnu si až dozadu – co nejdál od publika. „Oficířským spermatem postříkaná sestra se nesehla, ani když se jí do těch postříkaných koz za-

kouzl mráz. Tam Freud masturboval na počest múzy.“ Zašumí to. „Úsměvy se šíří šokované jako slzy do šukání v kině.“ Nadechnu se a zařvu: „Je třeba zbavit se pout její influence! Ať činí dobro těm, kteří ji zcizili ranými – výtrusy – vlastní – nahoty!“ uvolňuji své napětí, ale pár lidem možná praskly ušní bubínky. „Škoda, že jeho sperma neobsahuje serotonin. Slíзал by ho z koberce i s vlásky jedné plavovlásky.“ Pomalými krůčky jsem se přiblížil až k publiku, což byla jediná moje choreografie. Zkřížuji ruce na hrudi, což někdo komentuje, takže je zase svěším. „S hlavou v oku spirály vzpomínek jsem do tebe i z tebe blázen,“ vytane mi jeden verš Martě, kterou jsem kdysi poeticky stalkoval. „Dvě padesát!“ Nikdy jsem nic neslyšel radši. „Krotí kokota, aby nekotkal, nekiksl na ksicht, nepokosil si klazana. Bude ho dnes večer ještě potřebovat při vražedném beatu v Ponorce. Díky!“

„Tak jaké budou známky pro tohoto slamera nebo snad spíše spermara?“ udílí mi Hýsek slamovací nick. Od sedmičky po desítku. Prošel jsem. Můžu v klidu plkat na baru. Slamer Roman praktikuje tantru. Popíjí teplou vodu a cucá lízátko. „Jaké to je bez ejakulace?“ ptá se Spermer. „Prostě se k tomu přiblížím a nechám to ochabovat.“ „Nebolí tě pak koule?“ Servírka na nás úkosem pohlédne. Předtím jsem ji slyšel šeptem někomu označovat můj slam za sexistický. „Ani ne.“ „Tak to ses k tomu asi pořádně nepřiblížil.“ „Někoho mi připomínáš.“ „Fakt? Koho?“ Už jsem připomínal Morrisona, Jaggera, Drakea, Corsa a Čepka. „Plíhala.“ „Ale Plíhal je škaredý.“ „Však budme realističtí,“ škrábe se v husté bradce. Následuji ho na vyhlášení výsledků. To, že jsem neviděl skoro nic z ostatních soutěžících, v kombinaci s euforií z toho, že jsem šest minut dokázal mlít asi před dvěma sty lidmi, zapříčinilo, že jsem ve skrytu duše doufal ve svůj postup do celostátního kola z druhého místa. Nejsem ale žádný Násilník. Jdu na to pomalu. Plíhal. Sedmý ze čtrnácti. Aritmetický průměr. Kompromis mezi prvním a posledním. „Na to, že jsi ze Zlína, dobrý,“ utěšuje mě Hýsek.

Slamerská smetánka se sune do Ponorky, kde zavírají, takže dál do jiné zahulené pajzy jménem U Strašidel. O den dříve jsem s babičkou koukal na její oblíbený kanál Šlágr TV. Teď se v něm ocitám. Tři kytary, blažené obličejy kolem stolů zpívají a slameři korzují. Všichni se se všema baví jako na festáku. V rohu zeje prázdný stůl. Usadím se tam a podupávám si do rytmu. Přisedne si ke mně studentka bohemistky, která mi připomíná Martu. Je taky z Prahy a navíc má stejné příjmení. „V duši zbylo světlo z jedny holky, tak mi teď za to vynadej,“ zpívá se. Můj stůl se plní lidmi. Její kámoš hraje na bendžo Cashe a luxusně se ksichtí. Závislačka se psem, která vypadá zároveň mladě i staře, pije lidem ze sklenic, zpívá a periodicky vystřeluje

ruku zaťatou v pěst do vzduchu. Hýsek se čas od času objeví ve futrech, rozhlídne se po místnosti a uznale pokýve hlavou. Jednou zamíří za mnou. „Zrovna jsme se o tobě bavili, že seš dobrej.“ Podává mi ruku. Vedle mě ta studentka. Za tři. „Díky... Cos to říkala o tom Kunderovi?“ „Je to pozér, který se nevypořádal se svou minulostí.“ „A co myslíš, že jsem já?“ „Ty jsi akorát negativní.“ „To je moje nejlepší vlastnost. Dyž trpím, tak je ve mně něco blažené. Jako když se každý den sprchuju studenou vodou. Bolí to, ale je to nejlepší pocit. Nemáš náhodou místo na přespání?“ „Mám.“ „To je fajn. Miluju cizí byty.“

Tohle byl jeden z těch archaických s vysokými stropy, kde je slyšet každé uprnutí. Pili jsme bylinkové čaje na křeslech typu sofa. Ze své pozice jsem po sobě mohl pokukovat do zrcadla na skříni. Strašně rád bych vám naservíroval nějakou červenou knihovnu, sám bych si v tomhle místě dal odstavec animálního sexu. Zneužil jsem ji ale pouze ke své psychoanalýze. Spermer je smutný, stydí se, že studentku nevyslamoval. Přiblížil se a ochabnul v separátním spánku. Druhý den jsme pokračovali a došli k závěru, že si příliš rád sypu popel na hlavu a odevšad se vracím moc brzo. A že jestli si myslí, že po škole začne opravdový život, tak ne. „Samozřejmě záleží na tom, co budeš dělat,“ ustoupil jsem o píd. „Co budu chtít.“ „Na to ale budeš potřebovat prachy.“ „Jestli potřebuješ práci, tak mám kámoše, který shání dělníky.“ „Co konkrétně?“ „Brousí něco na střeších.“ „Nebezpečí pádu a prach,“ bruslím z toho básní. „A hluk.“ „Fajnovo.“ „Jsem masochista, ale ne sebevrah. Co třeba odškrtávání lidí z guestlistů na eventech? „Jasně, to nikdo nechce dělat,“ směje se. „Na každý flek sto lidí ve frontě. Chtělo by to nabrousit lokty.“ Jeli jsme tramvají na nádr a objali se na rozloučenou. Ve vyhřátém kupé utichly moje myšlenky.

Bohužel jsem musel vystoupit v Července, protože jsem nastoupil na opačný směr. Zelená pole prosvítající pod tenkým bílým povlakem a mrznoucí mrholení. Nemilosrdný tikot hodin v provinční čekárně. Pouhé čtyři hodiny spánku zesílily gravitaci na neúnosnou míru. Lehl jsem si na záda, sumíroval slam, minulost, budoucnost, rozhodnutí. Co budu dělat? Co mám? Co musím? Jako vždy – vím jen to, co nesmím. Nesmím vzdát to Teď, znova a znova odolávat kluzké gravitaci. Pít, či nepít? Když člověk vyčerpá kocovinu, ucítí opravdovou vinu. Vinu za svůj život – zlověstný tikot. Přechází z těšení do děsu, z lásky do nenávisti. Jako nic. Čemu věřit? Tomu, co míň bolí? Nebo o tom nepřemýšlet, jak každý radí? Každý den je bod zlomu – možnost, neohraňčená epocha, kdy se to děje – Já. Kdy je to na mě, kdy můžu udělat, co chci, říct ne závislosti. Nebo jí to aspoň dat

najevo – drobnými náznaky v rámci možností. Vydávat se na cesty a vracet se co nejpozději, protože jen v cestě je poznání, které mě pohání, k cíli pozvání mé srdce prozvání.

Poslouchám až příliš pozorně, co říkají ostatní. Jedna holka vypráví o tom, jak její otec jezdil po silnici na vesnici na bruslích, protože byla taková ledovice. Teď jsou všechny možnosti otevřené a „mysl je jako padák – funguje jen otevřená.“ (Zappa) Vybrat si jen jednu by znamenalo přijít o všechny ostatní. Nemá to logiku. „Jde mi o ten pocit. Muž z Planety opic.“ (Spermer) Probouzím se do pohledu důchodkyně zamračené jako počínající střeoevropská zima. Posadím se. Ta paní má svoje. „Každý si myslí, že jeho kříž je nejtěžší.“ (Marley) U příjezdějícího vlaku hlídám pozici průvodčího, protože zpáteční lístek mám až z Olomouce. „Na černouška?“ ptá se mě mladý vágus. „Ne,“ pletu si ho s průvodčím. Zlín. Je mi čím dál menší.

Pardubické regionální kolo v listopadu 2013

Můj druhý slam aneb Proč měl vyhrát Sláda

Ve vzduchu se vznášá těžký dým, venku kolem nuly a dvojnásobný mistr republiky ve slam poetry Jakub Foll se tváří, jako by mu uletěly včely. „Ty jsi z Pardubic?“ ptám se ho. „Ne. Proč bych měl být z Pardubic?“ „Já jen, že to tady moderuješ. V Olomouci byl Jílek a ten tam bydlí.“ „Já moderuju proto, že je to moje práce.“ Po pár locích medového pifka si začne pohvizdovat. „Dobře pískáš,“ pochlebuj. „Dík.“ „Taky si občas pískám, takže vím, že to není nic lehkého.“ „Uklidňuje to. Ty pískáš jo?“ „No, spíš zpívám. Hlavně na kole.“ „Jo, na kole to je dobrý. Hlavně, když jedeš z kopce.“ „Jo, protože tě ohlušuje vítr, takže se neslyšíš.“ „Můžeš to úplně rozeřvat.“ Začíná těžká pohoda posledního regionálního kola před sobotním finále.

Těžko si představit něco uvolněnějšího, než je Foll. „Nemáš voheň?“ ptá se mě. „Nemám, ty jo. Nekouřím.“ „Na to jsem se neptal,“ zakňourá škádlivě a pomalu se přesouvá na pódium. Dí, co ho napadne, a někdy nedí vůbec nic. To pak třeba píská. Pak řekne, že to byla znělka. Familiérně si utahuje z publika, čímž činí v komorním Klubu 29 domácí atmosféru. První soutěžící paroduje Jílka a Bláhovce v originálním sledu ipsačních obrazů. Druhý raper s lehkou ironií glorifikuje svůj poetický um. Lokální výpitek po nich sází na syrovou autentičnost. Barmanka z Hany Bany se trefuje do módního buddhismu. Já podle slamu dívky, jež v kleče z papíru kritizuje své soupeře „huhlám něco o datlovi“. Pak si s Follem slamují do očí. Je dočista otevřený

a pálí mu to. K transcendentální improvizaci ho vyprovokuje student herectví prvního ročníku DAMU Láďa Karda alias Sláďa.

Mladý debutant poezie slamu totiž vystřihne porotě i bohubilou etudu. Vyzná se v ní z lásky k imaginární Katce sedící v publiku. Zároveň uklidňuje jejího přítele a slibuje péči Katčině matce – ještě větší než Katce. „Vlastně ne!“ Ke společnému bydlení zve i dva Katčiny komplice, které dívka podle paranoidního milovníka schválně posadila mezi sebe a něj. To vše prošíkované dílčími pointami a neotřelými rýmy. Šlo o moderní kombinaci stand-upu a slam poezie nadopovanou nebývalým komediálním talentem. Bezchybné herectví u Kardy splývá s civilním projevem. Buď si celý večer frčel v nějaké roli, nebo je prostě herec tělem i duší. Vyhlašují se výsledky. Foll s asistentkou spěšně šeptají do mikrofonu – počítají body. Bouřlivý potlesk pro třetí místo. „Nevyhrává nic!“ Druhé místo. „Ale to je stejně jedno.“ Ano, vítěz je jen jeden. Jenže jsou dva.

Sláďa a Eliáš Jerábek mají po osmdesáti bodech. Foll to řeší tak, že pověřuje jednu z porotek výběrem slova, na které mají oba dát regulérní třímínutový slam o vítězství. Vybírá gymnazistka z první řady, kterou celý večer flirtovně kritizuje za to, že každému dává osmičku. „Lucerna,“ zní její výběr. „A o vítězi rozhodne---š ty,“ prohlásí pak významně a vážně Foll. „Ale ne, že budeš nadřžovat Sláďovi, protože se ti líbí. Líbí se ti Sláďa?“ „To nemůžu říct.“

Sláďa jde první. Ze začátku se topí v návaznosti na předchozí úspěšné téma, vzápětí ale radši navazuje vztah s druhým prvním. Rozjíždí to opět na plné koule. Když se mu svévolně otočí mikrofon, otočí se podle něj na lidi v rohu pódia. „Tak, teď budu mluvit k vám. Vy jste tak bezva chlap!“ říká tam sedícímu muži. Bílé srdce na jeho tričku září. Eliáš je v nezaviděné pozici. Zadrmlol pár křečovitých rýmů a pokouší se pokračovat ve Sláďově homosexuální linii. Jeho hlas brzy ztrácí veškerou stylizaci, přechází do epilogického tónu. Kritizuje dívku, která kritizovala jeho, mě i ostatní, přitom svůj text ale četla. To je záslužné, ale na vítězství to stačit nemůže.

Jeho zmlknutí nikdo neoplakává.

Čeká se na dívčin samozřejmý verdikt. Foll ale ustupuje od původního plánu. Chce to ještě zdramatizovat. Je mu jedno, že drama se už odehrálo v závěrečných monologech obou vítězů. Že je dohráno a rozhodnuto. Strhává pozornost na sebe. Staví se mezi oba a chytá je za ruku jako rozhodčí v boxu. Že poezie slam rozhodují jedině náhodně vybraní diváci je mu taky jedno. Tváří se jako Buster Keaton, ale tohle není groteska. Jde o velké finále. Rozhodne bouřlivější potlesk? Ne, to je ohrané. Kreativní Foll to vymýšlí jinak.

Rozhodne větší ticho. „Takže ticho pro Sládu,“ hlásí. „Je to další vtip, nebo to myslí vážně?“ šumí to v hledišti. Co máme dělat? Z Folla je rozčepýřená vosková figurína. „Ticho pro Eliáše.“ Na druhou výzvu už jsou lidi logicky tišší, což ale nemá žádnou souvislost se sympatiemi pro toho kterého aktéra. Někdo důvtipný schválně zakašle, čímž to ještě podtrhne. Ticho je narozdíl od potlesku metoda negativní – obecnstvo nepovzbuzuje svého favorita, ale ruší ticho jeho soupeře.

To ale dedukuju až mnohem později. Foll to výslovně nevysvětluje. Po vyšumělém nápadu s rozhodující gymnazistkou navíc může jít jen o další taškařici. Kdo mohl vědět, že to myslí vážně? V nemístné parodii na Superstar, s výrazem vyorané myši zvedá ruku Eliáše. Sláda nevypadává z role a soupeře objímá. Zbytek večera s ním chlastá. Nikdo neprotestuje. Měl jsem se postavit a strhnout revoluci proti samozvanému sudímu, ve kterého se změnil původně neškodný klaun. Eliáš měl říct: „Ne, on si to zaslouží víc.“ Vzít si třeba tisícovku za vítězství, ale postup nechat talentovi s potenciálem obohatit identitu českého slamu na jeho stěžejní akci. Nic z toho se bohužel nestalo. Pouze Sláďova kamarádka po skončení konfrontuje Folla. Ten vzápětí „práci“ opouští.

Brněnské finále v prosinci 2014

Metoděj Constantine konstantně metal děla aneb Bláhovec postrádá přesah

Dvojice nepřilíš sympatických moderátorů Matěj Samec a Halka Třešňáková nenavozuje atmosféru jednoho z vrcholů kulturní sezóny. Chovají se jako slameři – poněkud divně. Během soutěžních vystoupení nevkusně sedí na pódiu. Improvizátoři se zamotávají do svých rýmů a šlapou vodu, naučenci přednášejí ve stylu nedělní chvilky poezie. Všichni dohromady v afektované křeči nastupují na své tři minuty, jako by jim šlo o život – přitom jde jen o třicet tisíc. Ptám se Bláhovce, kdo se mu líbí. Odpovídá, že holky. Jsou tam dvě. Zuzana Kantorová prý přednáší úžasně básně. Bláhovec v českém slamu postrádá někoho, kdo by spojil aktuálnost s básnickým přesahem. Dívka to možná splňuje, ale nedostává body. Hýsek si z toho trhá vlasy, ale náhodná porota je náhodná porota. Padají čísla od dvojky do desítky.

Robin Kvapil se představuje jako kámoš Bláhovce a ujišťuje, že stejně jako on bude improvizovat. Vytahuje štafetový kolík – africké děti. Po něm se

k nim vyjádří skoro všichni soutěžící, jako by šlo o předvolební téma. Seth Rogen slamu se neutápí v rýmech jako druhá dívka, i když mu kozy vlajou, když jde po schodech. Míša Švédová podobně jako spousta ostatních, jako by se nemohla vytrhnout z oné pózy bezradného člověka na jevišti, který je tak pohlčený okamžikem, že touží jen sdílet svou trému. Vítězslav Louda s rukou v kapse a ve flanelové košili mluví loudavě jako Cobain a usmívá se vítězoslavně jako Carey, když odříkává nekrolog startek. Solí rýmy v solidní frekvenci, ale postrádá směr, což přiznává v druhém kole ve variaci na Topolovu píseň Chce se mi spát.

Daniel Kunz se v prvním kole pouští na tenký led sexuální tematiky a vyzývá lidi, aby ukázali na toho, s kým chtějí spát. Ve druhém se zasekává na „mám myšlenku, dám ji na nástěnku, kterou mám v přístěnku“, což přeřikává jako mantru, ale porotu do transu nedostává. Víta Piskala v prvním kole zeleně nervózní pouze pozoruje vlnu, kterou nechtyl, aby si ve druhém rytmickým vyzpěvováním napravil reputaci. V závěru se ale zbytečně shazuje nejapnou poznámkou jako spousta ostatních. Při sdílení trémy slameři neodolávají a ponižují sami sebe, čímž si to zbytečně kazí. Slamer balí publikum jako kluk holku, že, Sládo – být smířený je základ. Důkazem je vítěz Metoděj Constantine.

Publikum mu háže slova a on na ně vymýšlí rýmovačky. V prvním kole má jen asi tři opravdu vypointované rýmy, ale díky charismatu a odhodlání dostává slušná čísla. Je na něm vidět, že slamem žije. No a vo tom to je. Druhé kolo se mu povede o dost líp. Do jednoho mikráku mluví jako zlý Constantine, do druhého jako hodný Metoděj. Efektivně mění hlas, sype džouky, pobíhá, zaujal, udržel, rozesmál. Výsledky hlásí v závěru svého slamu host Bohdan Bláhovec. Představuje přesně to, co dnešním finalistům chybělo a co stačí – příběh, sebevědomí a trocha improvizace. Nikoli okatá, stavěná na odiv, ale shovívavá, bublavá. Ne úpěnlivě úporná a neúprosně trapná, ale cílicí, graduující a mimochodem zmíněná. Constantine se po svém vyhlášení rozhodne dělat umění. Přednese svou umně vystavěnou mystickou poemu o pí, kruhu a tom, že máme být vděční. V kombinaci s jeho mesiášskou vizází se to zapíše.

Pražská exhibice v únoru 2014

Můj první improvizální slam aneb Jen tak

Na tu akci měla přijít jedna kámoška, ale jela místo toho na Kavčí hory na exkurzi do pořadu Hyde Park. Nudil jsem se a požádal pořadatele Toma Kůse o audienci před publikem. Ze záznamu jde slyšet, že někdo v hledišti k mému výkonu poznamenává: „Hyde Park.“ Zpětně jsem to hodnotil jako stand-up comedy, protože se mi lidi dost smáli, ale to byl vlastně jen vedlejší účinek a byla by chyba se na to fixovat. Slam poetry je Hyde Park – místo v Londýně, kam může kdokoli přijít a začít mluvit, o čem chce. O slova jde jen částečně.

Slova jen lámou tok času a dávají mu tvar, obsahem jsou emoce. Slova jsou médium pro emoční entitu, kterou se umělci snaží svým konáním sdělit. Dělá to každý, každý, kdo žije, je odsouzený ke komunikaci. Umělci s tím spíš mají problém, a proto se na to tak soustředí.

Stát tam a sdílet svá slova, emoce, poznávat se skrz tu situaci, stát se hlásnou troubou okamžiku, uniknout zvyku na prknech, která znamenají svět. Přijdete tam a před vámi je zeď. Krize. Pátráte v paměti po starých slovech, ale touha po autenticitě je silnější, a tak radši přiznáte, že nevíte, nemáte, o čem.

Zoufale hledíte na tu zeď, ale osmělíte se aspoň si na ni sáhnout. Promáchnete. Neexistuje. Zeď byla iluze. Střídá ji provize v podobě publika, které se najednou z nepřítele mění v živočicha s nezměrnou energií. Začne mezi vámi pulzovat vize. Je to jako sex s někým, koho milujete, až na to, že tenhle akt brzy pomine.

Na svých prvních dvou slamech jsem odříkával naučené texty. Bylo to fajn, ale nebyl jsem to já. Nebo byl, ale necítil jsem to. Když jsem ten čtvrtek v Rokáči začal mlít spatra, nápady se začaly sypat přímo z té zdi, z krize bylo ryzí rozhodnutí.

Stát tam je stav, instantní opium. Svěřujete se tady a teď, věříte si zhmotnit myšlenkový svět. Světla reflektorů vám svítí do očí a za nimi není nic vidět, jen slyšet šum stohlavého davu, který živě reaguje převážně smíchem.

Člověk tam stojí a cítí se jako Bůh. Pak sleze a je zase jedním z mnoha. Byl jen bezvýznamnou součástí estrády, archetypu zábavy, směnný obchod jako vždy. Chtěli byste, aby to trvalo navždy. Není divu, že slavní často fetujou.

Jde o to se vyjádřit, vydřít ze sebe to podstatné, pokusit se o pocit, dát mu život, dát ho a tím ho získat. Něco ze sebe vytrískat, vlísat se do přízné bohům míjejícího života. Těmi bohy jsou diváci.

Slam poetry jsou zaražené větry vaší duše, které v jednu chvíli vydechnete na tom nejnehodnějším a zároveň nejvhodnějším místě. Když to nejde, můžete řvát jak tur jako jeden ze slamerů na videu. Jde o to dotknout se té zdi, osahat si ji a rozpoznat v ní bránu, Bláhovcův strach. Obrátit ji v prach, chytit Slovo v tmách, nechat se vést publikem a word a thought flowem k pointě, kterou byste nevymysleli. Vymyslí se sama.

Nezávislý tok času – to Teď nebo taky vír nebo taky víra nebo taky valivé tendence psychy (how does it feel to be on your own with no direction home like a rolling stone?), to, co nás táhne, je to, co v nás prahne a kdo tomu zahne, je nešťastný, tak to, ten život, ten čas, který máme, má svou vlastní inteligenci, něco jako Bůh nebo magično nebo náhoda nebo osud a my s ním můžeme komunikovat a hlavně mu naslouchat a pozorovat ho.

Je to víc než jen zrcadlo. Je to, jako když si hraje s nějakým zvířetem nebo s člověkem. Stejně tak si můžete hrát s realitou, reagovat na její bezprostřední znamení. Je to mnohem zábavnější, než držet se plánu. Je to radost z přesahu, vyvinění ze smrti. Je to nejnovější produkt na zážitkovém trhu – slam.

Je to jako v těch detektivních filmech, kde inspektor najde na místě činu blok, veme tužku a začmárá celou první stranu. Proč? Stěžejní vzkaz oběti vrah z bloku vytrhl, ale na listu hned pod ním zůstaly rýhy. Čmáráním vzkaz ožívá. Oběti to život nevrátí, ale my se dovídáme pravdu.

Slamer čmrká po prázdném papíře budoucnosti a zprostředkovává, co na něj před malou prchavou chvílí, která se jmenuje život, nakreslila přítomnost. Třeba Bohdan Bláhovec, ztělesnění slamu v české kotlině, šel příkladem v tom, že slam patří okamžiku a z tohoto videa se nechal vystříhat. Jako slamer si nečiní ambice na reprodukci (jako dokumentarista jo).

Po jeho a Follově etudách jsem tleskal jako spokojený autista. Foll přišel na pódium a řekl: „Omlouvám se, že jdu pozdě. Byl jsem v práci.“ Člověk z lidu žije právo vidu a slechu. Demokracie v praxi. Dokud se všichni nenaučíme mluvit, nebude žádná demokracie. Nemyslím mluvit v hospodě, kde se jeden schovává za druhého, ale mluvit před disperzním, neznámým publikem.

Na pódiu číhá monstrum, adrenalin, archetyp, nahota, bod zlomu, mezní situace, objevit a dokázat svou mužnost a to i u žen, protože archetyp vystoupení je mužský princip. Vzmužený slamer či slamerka se žene a pře-

klene, přežije svou smrt a vpluje do náruči jednoty, kterou symbolizuje závěrečný potlesk. Tím prostým „děkuji“ klekne před Bohem a přijme jeho požehnání.

A co ostatní? Bláhovec na vrcholu spitý slávou a Becherovkou paroduje sama sebe. Olympionik slamu, systematický dráždič představivosti, catcher přítomného okamžiku, který zřídka kdy zklame, si v sobotu půjde pro Lva za nejlepší dokument, a pak znovuobjeví a přehodnotí svou roli legendy českého slamu a co bude dál. Bude to mít těžké, protože jeho slamy pořád tak zatraceně dobře fungují. On je slam.

Současný mistr republiky Metoděj je taky geniální. Má ten dar, že mu ta slova chodí. Funguje bez větší snahy. Stačí vložit sdílení té váhy osudu, když sám sebe vodí jako loutku po pódiu a myslí publika. Ohlušující spontánní potlesky na své rýmy sklízí s mesiášským, dětským, vytrženým úsměvem, ale Bláhovec má ještě něco víc, morrisonovskou jistotu spolu s pravdivým klaunstvím. Slamuje o světě i o slamu.

Jakub Foll je pro změnu ten dokonalý blázen v bazénu s publikem. Oči-ma kráčí od jednoho k druhému, nikoho nevynechá. Jeho humor je latentní, věčný, nikoli okamžitý jako Bláhovcův úder pěstí inteligence. Follovi stačí deset minut přenášet váhu z jednoho třísla na druhé, tiše chrlit a je tam, ve slamu. Monika Serbusová dává těhotenský stand-up, už ne vychytané básně na slova od lidí. Její nepovolenou rekvizitou je miminko v břichu.

Zazněly různé přístupy, různé struny. Američan, který prý bude brzy vyhoštěn, připomněl, odkud je slam. Že jeho zen pochází z dikce Ginsberga a Kerouaca. Jejich beat-rytmus zní u nás právě, jen a pouze z Bláhovce, v jeho touze jít dál a dál jako Rimbaud ironizující mainstream. Ten ho tak hrozí strávit ve svém traktu. Slam je o jedinečnosti okamžiku a on tuto jedinečnost solí už osm let a stále je její solí. Není nic, co by ho mohlo vrátit zpět do dob, kdy se nebál být trapný. Teď se bojí, že trapný bude, a cítí se trapně, ale strach je pořád to, co se mu na slam poetry líbí nejvíc. Stále se sápe na tu horu, na tu horu okamžiku, ale volí známé stezky. On je Macha, macho, olympionik, který pojede na tu příští.

Slam generation našla hřiště jako ta Beat, která vyšla ze zaplivaných stanic metra a kolejních pokojů, z fascinace syrovými slovy v nočních ulicích feťáckého zmaru, děsu z promrhaného života, strachu i euforie z ženské krásy, ze strachu, ze strachu, ze strachu z vlastního osudu a identity cause we're all gonna die, jak píše Kerouac v úvodu *On the Road*.

Každý slam je on the road a slamer nás bere na cestu. Udělá ten nejtěžší, nejdůležitější první krok do neznáma, porodí tu cestu a dál už ho publikum

nese na ramenu své energie. Bohdan ve druhém kole autenticky, rytmicky slamuje svůj úděl zbytnělé legendy a skáče z pódia a málem s sebou bere i českotelevizní kameru a říká, že dostal Lva, ač ho dostane až v sobotu, a už nechce být slamem, chce, aby každý byl slamem, protože vo tom to je, o tom sdílení, ne o nějaké glorifikaci.

Hierarchie ničí přítomnost. Mučedník Bohdan to ví a vyzývá reportéra české televize ze svého pádu, ze své země, ze svého slamu ke slamu, že dá mu své Slovo a reportér si nasazuje hozenou rukavici a pouští se do toho, opouští své dveře na petlici a nenuceně to dorýmuje k „improvizační krizi“, čímž vyslovuje pointu hodnou Bláhovce, který zase dosahuje svého, přesahuje a poprávu děkuje za ten typ potlesku, který se taky nedá nazvat jinak než bláhovcovským. Sorry, Bohdane, marná sláva, Zemane slamu. Dělej, co chceš, protože to ti jde nejlíp.

Olomoucké Kladivo huby v dubnu 2014

Moje druhá improvizace aneb Není to jen tak

Podléhám všeobecnému vjemu sněmu, snímám si kecky a na pódium vstoupím „bos jako kos, jako Elmar Klos, jako Tomáš Klus, jen v opačném gardu, já totiž vyvracím lásku, abych ji znovu našel. Je to jako Kleinova láhev, takový nesmyslný útvar. Když s někým jste, je to jako byste vložili svou kytku do vázy jeho myšlení, a když je ta váza pokřivená, jste zmatení úplně jako jste teď z mých slov, v nichž je strach a obrací se v prach,“ kážu zut – ne snad, že bych chtěl být blíž zemi jako Klus, ale potí se mi nohy a to je hnus.

Kladivo huby završuje ve středu 9. dubna Bohdanův třídní slamový workshop v Olomouci a dvoutýdenní on the road, během nějž slamoval v Bukurešti, Vídni či Ostravě. Teď beseduje v kavárně Divadla hudby se svými studenty. Podle ohlasů se hodně kalilo – i holohlavý Křišňák, který si minule nemohl vynachválit horkou vodu s citrónem a sex bez ejakulace, teď s gustem exuje lahváč.

Poetry slam je, víc než cokoli, setkání sympatických lidí. Sympatický pochází z anglického „sympathetic“, což znamená soucitný. Právě toto slovo označil Kerouac za synonymum slova beat. Slameři spolu soucítí a mimo pódium jsou si rovni. Na pódiu jsou pak sami, jen s diváky. Teprve tam jejich rozdíly vyplouvají na povrch a odhaluje se jejich slamové sebevědomí.

O pauze polemizují s Jílkem na věčné téma improvizace kontra naučenost, nadšení a lenost, ale v samotné akci už je to vlastně jedno. Bohdan

k tomu říká: „Je jedno, jestli je to víc design nebo obsah. Hlavně, když se to líbí.“

Je to vyhecovaná SHOW. Hecuje hlavně Hejsek. Jílek přicmrnduje vtipnými bonmoty s výrazem Rowana Atkinsona.

Bohdan se za těch pár dní stal celkem běžnou olomouckou postavíčkou, takže jako hlavní star všichni nedočkavě vyhlížejí mistra republiky Metoděje Constantina. Snílek se svou skvadrou vstupuje do Divadla hudby s půlhodinovým zpožděním a omluvou, že byla zácpa. Jeho slovní průtok, národní slamové bohatství, naštěstí zůstal nedotčen. Oči halí rudý odér – krédo míru. Aklimatizuje se plzní a kafem.

„Konstantin a Metoděj přinesli na Moravu písmo. Metoděj Konstantin slovo. Vítej na samoHané,“ uvádí ho Jílek. Metoděj energicky, s nervózním úsměvem jako vždycky, kráčí rovnou k věci – k mikrofonu. Nadechne se, vydechne – očistí od shonu. A pak... Bezskrupulózně postaví zbytek učinujících Kladiva huby do role dojemných snažilků.

Valí, valí, ale na rozdíl od Bohdana stíhá i pauzy. Překonává hradbu pódia, a když mu nestačí šňůra, odpojuje mikrofon. Proniká mezi publikum jak fyzicky, tak akusticky – jeho hlas intimně prozní prostor. Všechno, co dělá, všudypřítomně popisuje přesně napojený na to magické oko. Ztrácí se v publiku, chodí po sedadlech s úsměvem, který drtí nervozitu okamžiku jako dobro zlo.

Vdechuje lidi a vydechuje Slovo, rým. Většina slamerů umí rým využít jen jako mrskačský zpyt na cestě ke katarznímu kříži trapnosti na konci své třiminutové tryzny. Metodějovi je párem křídel, kterým se vznáší nad terčem strachu. Necílí a přesto trefuje. Zasahuje, ale nezabíjí. Kořist k němu jde dobrovolně a stává se přítelem a on, jako by nevěděl, k čemu je, slamuje.

Tričko shazuje. Fanynkám ukazuje „chloub i chloub“, a že jich je. Jeho pravoslav crčí jako můj pravopiss po ránu, ale on není ukrytý mezi stěnami, kde se jeho mysl koncentruje. Vzdává se proudu a v něm se objevuje. Pluje před námi, kteří se na břehu smějeme jeho náběhu. Proplétá se mezi lidmi, kameny a vteřinami. Bezostyšně solí rýmy, lozí mezi kozy LOlomouce (Bláhovec) a sklízí skoro samé desítky. Jako dítě prs Metoděj sál sál sám, stál tam a sálal, metal děj se, co děj.

Druhý Bláhovec ho pak adoračním slamem vyhlásil a Metoděj pár rýmů vytasil o tom, že má ženu a syna, protože to je psina, a kromě slamu musí stíhat ještě divadlo a tu ženu, vyjádřit jí cenu, takže rád strká do kapsy výhru 2014 korun a jak je jeho zvykem, posílá mikrofon všem soutěžícím, aby řekli závěrem pár svých slov.

Do druhého kola postoupilo jen prvních deset z celkových čtrnácti, což mě popudilo, takže jsem zůstal dole. Nicméně, neubralo mi to na ceně, protože tu hlavní si člověk dává sám a já ji pro sebe mám, protože jsem tam šel naslepo, a to jsem chtěl. Ten punkový pocit jít tam s prázdnou hlavou za to stojí. Nemít co ztratit a jako MacGyver na poslední adrenalinovou chvíli sebrat, co je kolem, a použít to. Vždycky to nevyjde, ale mám pocit, že jen tudy vede cesta do slamového města.

Čeho by se vlastně slamer měl bát? Že se ztrapní? Stydký Hýsek závěrem hlásí: „Nebojte se a pojdte si to vyzkoušet. Ta trapnost je tak očištná!“ Česká slamová scéna nabírá slušný klus, chybí jí snad už jen Klus. Po předčerejší Ostravě a včerejší Olomouci se dnes večer exhibuje v pražském Rock Café. Metoděj tam opět bude budovat svůj mýtus mesiáše štrýtu a dávat to, že to jde, když se chce.

Pražská exhibice v květnu 2014

Anarchy of Foll vol. 12 aneb Náplavka je vlahá

Na své poslední exhibici v Rock Café vol. 12 jsem byl přesně před třemi měsíci 20. února. Něco se změnilo, něco ne. Na stromech jsou teď listy, ale Metoděj Constantine je pořád jednička. Nedávno slamoval v Dobrém ránu, slamu furt dělá dalajlamu. Bláhovec, slamová primadona, sypal zas moudra v Sama doma. Slam míří mezi smetánku, snad proto byl tenhle tak rozostřený. Únorový slam byl ostrý jako led, dnešní utahaný začátek léta lét, kdy slameři vybědnou ze slovních pajzlů, slamová scéna si dá pauzu.

Před Rokáčem stojí Foll. Zpovídá malou blondatou dámu, Anežku z DAMU. Nervozita z něj nečíší. V držení těla výzva smělá, bloncka skvělá očka dělá. Foll mě zve na slam 27. června do Hradce. Chlubím se, že první víkend v červnu jedu slamoovat do Poznaně. „Tak to už budeš zpátky.“ Na jeho ego jsem krátký.

Vevnitř sedí na sofa moderátor Martin Vasquez, autor knihy *Budte mi-stry improvizace!* Svěřuju se mu, že v poslední době mám depku, že improvizace vlastně vůbec neexistuje, že je to jen vybavování si minulých věcí. Vehementně souhlasí. „V asociacích vyskakuje prožití. Je třeba se za první uvolnit a za druhé mít z čeho čerpat. V křeči z člověka lezou jen samá klišé.“ Na pódiu dává k dobru, že podle jednoho výzkumu je typickým návštěvníkem poetry slamu žena 22–25 let čtoucí časopisy *Marianne* a *Moje*

psychologie. „Tak jsem se chtěl zeptat, jestli tady nějaká taková je.“ Fialová dívka přivlaje.

„Chodiš na slam často?“ „Dnes poprvé.“ „Takže jsi slamová panna.“ Rozjívěný smích. „Díky, žes přišla. Teď tě poprosím, abys zase odešla. První slamer je Eliáš Jeřábek.“ Eliáš si připravil etudu na život v obklíčení hierarchií platebních karet. Nedávno se dostal na herectví na DAMU, takže lze očekávat jisté zteatrálnění jeho projevu, ale doufejme, že k hereckým trikům bude sahat jen sporadicky. Na začátku se k publiku obrací zády a říká: „Ukončete výstup a nástup.“

Umně, ale předpřipraveně rýmuje, dále se pokouší o improvizaci, ale na tu zas není dost uvolněný. U tohohle slamera je ale zajímavý hlavně jeho proměnlivý vztah s publikem nebo spíš to, že je na něm vždycky vidět jeho nálada. Proto by měl podle mě spíš rozvíjet mimiku, pracovat s tichem a méně se snažit plnit prostor slovy. Mistrem vyčkávacího minimalismu, jak během večera opět dokáže, je pódiový strateg Foll.

Slam poetry by podle mě neměla být hraná, měla by to být hrana, momentální zvnějšnění vnitřku. Herectví je pro ni mor. Nevyhne se ani slamerům-nehercům, ti s přibývajícimi zkušenostmi ztrácejí schopnost improvizovat, hrají sami sebe. Mozek má totiž neodolatelnou tendenci dávat všemu nálepky. Jakmile dáte nálepku improvizaci, tedy svobodě, je to v čudu. Vědět, co na publikum funguje, nemusí být vždycky klad.

Následuje Mručivák s černohumornou básní. Lidé se smějí, ale já trpím. Když chci vidět člověka říkat naučený text, jdu do divadla. Tam mi to herci výborně zahrají. Naučený slamer, který se zadrhává, jako by upřímně hledal slova a přitom jen šátrá v tom zetlelém černém klobouku racionální paměti, není ani herec ani improvizátor. Není nic.

Po Mručivákovi přikvačí Lojsa Kvádr. Předvádí slam se vším, co k němu patří. Má to přesně ten vtíp vyplývající z rozpaků člověka lovcího v zákoutích svého mozku něco, čím by zabavil společnost. Solí story o tom, jak usnul v tramvaji a ocitl se v lese a tam se mu dály různé příhody. Težší z bohatého repertoáru srandovních hlasů. U slamu není důležité mít báseň s impozantní slovní zásobou, ale odvalu a představivost. Poměrně nízké hodnocení Kvádra ale svědčí o tom, že jsem se svým stavěním prázdné hlavy na slamový piedestal sám.

To už je tu Metoděj a jeho náhlé osvětlení sálu. Nebere si servítky, sbírá samé desítky. Ve tváři chlapecká pojašenost, šašek, který vás fakt zabaví. Trochu mu chybí vážnost, ale to bude možná právě plus. Podobně jako Klus přichází Metoděj s inteligentním, instantním rozveselením. Doba si to

žádá. Slam si ale od svého vladaře žádá taky nějaký hlubší kontext. Zatím ho pořád obstarává Bláhovec, jehož otcovská personalita se vyznačuje tekutým charismatem. Vyplňuje jí skuliny a hluchá místa způsobená tím, že nikdo neví, jak slam vlastně chápat. Bláhovec je slam a chybí někdo, kdo by to vzal po něm, on totiž navíc obdělává ještě jiné své úrodné poličko – filmovou dokumentaristiku.

Anatol Svahilec, vychytaný herec. V jeho chytré rýmovače je spousta skvělých nápadů a jako herec se mi líbí a těším se, až ho v něčem uvidím, ale nebyl v tom ten tekoucí pocit, adrenalin, kdy za nás slamer přemýšlí, jaký jsem před chvílí prožil s Kvádrem.

Monika Serbusová jako vždy bez pózy potěší přednesem ve stylu normalizačních estrád. Coby těhuli jí odpouštím, že si partituru své rozsáhlé stíznosti na požadavky některých lidí na „počestnost těhotných“ rozložila na stojan s mikrofonom. Asi nejdůležitější na slamu je prostě být sám sebou a sám nastolit publiku optiku, vnutit mu svoje magické oko. Publikum chce vědět, co má vidět. V tu chvíli je sál můj.

Nejvic se mi líbí černý kůň večera, čerstvý slamer, jednadvacetiletý hendikepovaný týpek na vozíku. Nejdřív jen seděl a nevěděl, co říct, ale pak to rozjel a bylo to víc, než kdyby jel hned od začátku.

Poetry slam má vždy dvě kola a úroveň těch dvou vystoupení bývá různá. Je uměním mistra, jakým je třeba Bohdan, nepřepálit začátek, ale vygradovat závěr. Aby bylo druhé vystoupení lepší než první. Většinou je to naopak, protože po prvním kole už je slamer částečně spokojený, což je jed.

Tentokrát bylo už první kolo hodně free, asi pro to léto venku. Kvádr úplně vypustil cílovou rovinku. Říkám-li, že Kvádr ji vypustil, pak Metoděj v půlce trati udělal stojku a zbytek dokotoulel. Znuděný svými desítkami si stoupl na stůl a předváděl, jak umí zadržávaně mluvit a nakonec falešně zazpíval nějakou lidovku.

Kdo nastolil tuto anarchii? V závěrečném výstupu prvního kola to byl Foll. Prvních pár minut jen mlčel a tvářil se jako Andy Kaufman. „Jak to říct, aby to člověk stihl za deset minut... Co tady děláte? Vždyť na Náplavce je tak vlaho,“ páčil potichu. „Když ti volá kamarád... Odkud jste?“ zeptal se muže z publika, který ho zaujal. „Z Vietnamu.“ „Mluvíte dobře česky. Když ti volá kamarád a je to Vietnamec,“ zkusil pokračovat, ale nic ho nenapadlo. Přišel k muži a zeptal se ho, jaké jsou jeho nejoblíbenější aerolinky. Vietnam Airlines. „Kolikrát jste si tam vzal číslo na letušku?“ „Nevzpomínám si?“ „To se mě ptáte?“ „To je vietnamská intonace?“ Publikum zaburácelo smí-

chy. Foll pokračoval ve „fooling around“ jako Morrison v Miami. Začaly se ozývat výkřiky, ať to ukončí.

Zvlášť hlasitě se toho dožadoval borec, který seděl přede mnou. Foll se za ním s výrazem páva vydal přes celý sál, aby se ho zeptal, jak se jmenuje. „Bohumír.“ Bohumír netrpěl ostychem ze slamové hvězdy a rovnou jí vytkl, že většinou je opilá až ve druhém kole. Foll nehnul brvou a vyzývavě na něj vejral. O pauze si s ním dal pívko a ve druhém kole ho pozval na pódium. Chytil ho tam za srdce a po deset minut nepustil. Bohumír kupodivu zdatně přihrával, zejména tím, že se Follem nechal intimně tisknout. Foll mu šeptal a Bohumír to tlumočil publiku. „Všichni jste zvířata, proto jste sem přišli.“ Z publika se začala ozývat různá napodobení zvířat – štěkání, kvokání, mňoukání, bučení, mečení a další. Dal jsem mu osmičku. Po pauze jsem totiž dostal porotcovská čísla. Není to tak zábavné, jak to může vypadat, dávat pocity do čísel.

Mručivák už nerecitoval, ale rovnou četl nějaké vtipné básnické nekrology nedávno zemřelých osobností. Pokusil jsem se předat čísla sousedům, ale nechtěli, takže jsem za sebe musel dát trojku. Pak jsem se zvedl a odešel. Foll měl pravdu. Na Náplavce je vlaho.

Poznaňská exhibice v červnu 2014

Můj první zahraniční slam aneb Metoděj přinesl písmo, Polák třískl dveřma

„Na zaproszenie organizatorów do Poznania przyjedzie czterech poetów z Czech, wśród nich gwiazdy czeskiej sceny: Metoděj Constantine – obecny mistrz Republiki Czeskiej i Jan Jílek, który dwukrotnie zdobywał tytuł najlepszego slamera, a także Adam El Chaar i Lojsa Kvádr.“

Horkou sobotu jsem proběhal po Poznani a snažil se nějak připravit, ale jak se připravit na improvizaci? Můj první olomoucký slam v listopadu byl naučený, druhý v Pardubicích taky, třetí v Rock Café už ne. Hodnocení jsem měl lepší, když jsem byl naučený, umístil jsem se vždy v první půlce, ale požitek byl nesrovnatelně lepší při improvizaci. Ale jak se na improvizaci připravit? Když se člověk chce rozjet a slamuje si pod vousy, dojde mu třeba něco dobrého, snaží se pak zapamatovat si to, což se mu většinou nepodaří, protože přece chce improvizovat, jen se teda trápí, že to, co zrovna vymyslel, se mu na place už určitě nepodaří.

Jediná možná příprava na improvizaci je vykašlat se na slova. Improvizace je o myšlenkách. Slova myšlenky zabíjí. Jde o to ty myšlenky nesvazovat konkrétním konceptem, směřováním, aby se až v konkrétní situaci, při slamu, kdy jsou potřebné, zhmotnily vyvolané adrenalinovým Ted. Slam je rituální obětování myšlenek.

Při procházce parnou Poznání potkávám holku, která před kostelem v lotosovém květu medituje. „Naučila bys mě to?“ „Jasně, sedni si.“ „Nebylo by to lepší na trávě?“ Hledáme asi hodinu nějakou trávu. Nakonec najdeme jednu perfektní uprostřed trojúhelníku z květin. Sedneme si, dýcháme, ale mně to prostě nejde. „Není to o tom nepřemýšlet, ale nechat myšlenky plynout, neulpívat na nich.“ „Ale co když na nějaké ulpím?“ „Tak ji musíš nechat jít a vrátit se zase zpět.“ „Ale je možné vrátit se zpět? Vždyť čas zatím někam utekl. Všechno už je někde jinde.“ „Ale pořád sedíš tady.“ „No jo, ale to je jen tělo, jde o mysl, ne?“ Jsem asi na meditaci moc racionální, nakonec si jen povídáme.

Nadhazuju tu klasickou věc, jak Poláci v druhé světové válce bojovali proti Němcům a my jsme stáhli ocas, protože nás zradili spojenci, i když jsme pořád disponovali slušnými opevněními. „Od Poláků to nebylo odvažné,“ namítá dívka. „A jaké?“ „Asi nutné. Někteří Poláci to dnes hodně přeceňují, aby si mohli myslet, že jsou lepší.“ „Nacionalismus?“ „Jo.“ Jít z principu do předem prohrané bitvy nebo ji vypočítavě vzdát? V prvním případě utrpí národ škody hmotné i škody na životech, které jsou těžko vratitelné, ale neméně těžko vratitelné jsou škody, které v druhém případě utrpí národní hrdost.

Na trochu veselejší notu porovnáváme významy polských a českých slov. Třeba šukat znamená v polštině hledat. Život je hledání, haha. Nebo třeba Poláci nikdy nepoužívají slovo příjemný ve spojení s člověkem. Češi se při poslechu polštiny uculují třeba u číslovek. Patnášči, šešnášči. Zní to jako by šišlalo dítě nebo člověk s vybitými zuby. Polákům ale čeština připadá neméně srandovní. Zní jim taky, jako by mluvilo malé dítě – takové, které neustále používá zdrobněliny. Polskočeský rozhovor je plný smíchu.

Po studené sprše jdu za organizátorem Maciejem do Dublineru, kde se bude konat slam. Volají čeští slameři. Jílek, Metoděj a Kvádr jeli autem. Ukážu jim hostel na zámku. Jsou nadšení z toho, že máme každý vlastní pokoj se třemi postelemi a plánují grupáč. Nakonec si v noci zahledá jen jakýsi domorodý pár, jak prozradí papírové stěny. Metoděj se jde vysrat a hned potom vyhrát.

Ano, ten ďábel pokoří i Poznaň. Soutěž probíhá jako tenisový pavouk – od čtvrtfinále vždy Čech proti Polákovi. Každý z publika dostane jeden modrý a jeden oranžový lístek. Na pódiu stojí dva mikrofony – jeden modrý, druhý oranžový. Po vystoupení obou borců každý divák vytasí barvu toho, který se mu líbil.

Při své druhé životní improvizaci vykládám, jak jsem se zatím měl v Poznani. Po mém půlnočním pátečním příjezdu jsem s Maciejem, jeho holkou a jeho kámošem šel do jejich oblíbené pivnice, kde jsem zstudil stereotyp Čecha tím, že jsem si objednal čaj. Přesto se Maciejův kámoš (stejně jako sám Maciej) brzy stal i mým kámošem. Maciejova holka zůstala Maciejova. Z hospý jsme šli k řece Vartě, která je podle slov Maciejova kámoše toxická. Stoupala z ní podezřelá mlha a tekla silným proudem. Na budově za řekou velké digitálky ukazovaly půl třetí ráno. Upozornil jsem je na světlo na obzoru, které bylo stejné jak to, které jsem před pár hodinami sledoval z busu, když dlouze zapadalo slunce.

Maciejův kamarád tvrdil, že to je světlo města. Oponoval jsem, že přesně takovou to mělo barvu, ale on si byl stoprocentně jistý, že tak brzo slunce vycházet nemůže. Napadlo mě, že má asi pravdu, ale když pak to světlo bylo čím dál intenzivnější, napadlo mě, že mám asi pravdu přece jen já a zastyděl jsem se, že jsem se jí předtím tak snadno vzdal.

Po pár hodinách v Poznani jsem tedy dospěl k poznání, že někdy, když máte pocit, že máte pravdu, máte tomu pocitu věřit, i když lidé více sebevědomí než vy vám za pravdu nedají. Něco takového neplánovaně sdělují během svého slamu, ale publikum mi za pravdu opravdu nedává. Mluví česky, takže mi není rozumět a emoce taky velká žádná.

Můj polský soupeř naproti tomu exaltovaným hlasem velmi hlasitě a s častými výkřiky čte sociální kritiku hipsterů, jak mi prozrazuje Polka, ke které se přitmeluji potom, co zachytím její soucitný pohled, když odcházím z pódia. Týpek se svou správně polskou polohou uspěje proti mému ospalému polohlasu a postupuje do semifinále. Tam ho ale asi po minutě čtení Maciej přerušuje s tím, že tenhle text už četl při tzv. eliminaci (předkolo, ve kterém soutěžilo deset Poláků o vstup do hlavní soutěže).

Nabídne mu, aby zvolil jinou báseň. Slamer nevypadává z role a v exaltované linii emotivně polsky něco křičí. Zachycuji jen shodné česko-polské výrazy „jebat“ a „kurva“, potom mezinárodní gesto dvou vztyčených prostředníčků. Zapaluje si cigáro a bouchá dveřmi. Metoděj se uvádí záměrně neprofesionální angličtinou. V prvních dvou kolech přednáší básně, které Poznaňští přeložili a promítají je za něj. Dává do toho herecký um, ale není

to ono. Ono to je až ve třetím kole, kdy improvizuje na politickou notu něco o vojscích NATO v Polsku a o tom, že když vypneme televizi, tak to zmizí. Bere diváky kolem ramen a nazývá je bratry a sestrami.

Objevuje se ten vytrhující moment, který Metoděj dokáže v publiku vyvolat a za který ho pak to publikum postaví na piedestal. Mluví česky a dostává ho čistě šarmem skrz pohyby. Jílek volí anglickou báseň plnou slovních hříček, kterou by ocenilo tak publikum rodilých mluvčích. Poznaňská bohéma mu nerozumí, a tak spolu se mnou končí již ve čtvrtfinále. Říká mi, že na poslední pražské exhibici se sebou nebyl spokojený, a přesto dostal vysoké známky, což ho rozčarovalo. Po tomto „vyhejtování“ konečně má impuls se nad sebou zamyslet. (Koncem června letí reprezentovat do Madridu.)

Kvádr sází na své hlasy. Improvizuje legrační příběhy, ve kterých obměňuje postavy, ale byl to on, kdo řídil vůz, kterým slameři přijeli, a tak je trochu unavený, energický, ale méně invenční než třeba na vol. 14 v Praze. Stejně jako Jílek volí angličtinu, vítězí však výrazovostí a hlasem těla. Ve finále ho poráží jeho bro Metoděj. (Mimo slam spolu dělají divadla pro děti.) Po skončení soutěže Kvádr beatboxuje a Metoděj rapuje nějakou veselou. S tisíci zlotými v kapse, které obdrží jako hlavní cenu, hlásí, že je důležité nedělat věci pro prachy. Pravi: „Přináším vám písmo, kašlete na ego.“ Jako odstrašující příklad egoisty udává mého čtvrtfinálového soupeře, který nás před chvílí tak náhle opustil. „Kdyby ho neovládlo ego, mohl uspět s jinou básní.“

Luhačovická exhibice v červnu 2014

Můj první placený slam aneb Adame, nepiš

Hned, jak jsem přišel, tak se losovalo. Byl jsem třetí. Stihl jsem před Sokolovnou vypít studenou Vincentku a šel rovnou na pódium. Svítlo na mě pětikilo, takže jsem nic neviděl. Byl jsem úplně sám. Ztlumil jsem hlas a mluvil. Kašlal jsem na slam, jen jsem spokojeně sdílel dobrý pocit vyjetý z bicyklu a šťastný, že už nejsem v penzionu Spokojené stáří, kde jsem předtím navštívil babičku. Zastavil se tam čas. Je tam čas, kde na vás nikdo nečeká. Všichni společně čekají, až skončí čekání. Čekalo se na mě na tom slamu, přišel jsem pozdě.

„Vy tady čekáte na slam a já jsem byl zatím někde, kde se čeká na Godota.“ Fetoval jsem uznání plnými doušky ještě plný soucitu se setrvačnými

součástkami Spokojeného stáří. Ta moje šoubyznysová užitečnost byla ale jenom iluze. Realitou je užitečnost samotného života, který je živý jen, když si nic nenamlouváme, když víme, že nic nenasmlováme. Namlouval jsem publiku, co jsem viděl, upřímně.

Upřímnost je ale ten největší alibismus. Nevadí, nebyl čas filosofovat. Realita tří slamových minut je neúprosná a opojná stejně jako psaní právě teď. Stejně jako jsem se stylizoval při slamu, tak se stylizuju teď. Slam, blog, alkohol, adrenalinová moudrost, nekončící počínání, počítání, umírání. Míjíme se v realitě a prolínáme v iluzích. Bažíme po společnosti, která je vedle konce tou největší nevyhnutelností. Drogou. Čas občas proletí kolem coby pták či sršeň a nás to trkne – žijem! Trápíme se, ale žijem. Umíráme, ale žijem. Je to jedno, protože žijem. Žijem, i když žijem jen malichernostmi – blogem, slamem, islámem, sexem, tím, co bude v šest, tím, co bylo v šest. Ty jsi to, ne net. Bývalá se vdala, má dvě děti, ty musíš zůstat stejný. „Ginsberg si za čtení nikdy nebral prachy.“ „Mezi mnou a Ginsbergem je stejný rozdíl jako mezi mnou a pánem, co prodává tamhle rohlíky.“

Bohdan je paranoidně posedlý představou, že ho s někým srovnávám, že je zbožštělý Bohdan. „Bláhovče, Bláhovče,“ slamuje sám se sebou, stisněný sveřepými sekvencemi slabik. „Jestli nepřestaneš tolik kalit, tak tě to jevištní tokání přivede do hrobu, nebo se z tebe stane zavilý androš typu Brabence. Budeš solit svou slabikovou moudrost,“ říkám mu, ale jen v duchu. „Nepiš o slamu,“ zapřísahá mě. „O slamu vím já, ty a pár lidí. Není to nic, o čem by se mělo psát, hledat v tom nějaké proudy, rozlišovat to, škatulkovat.“ „Já vím, že je to blbost, ale to prostě novináři dělají.“ „Tak nebuď novinář,“ říká Bohdan a já mu věřím. „Možná bych mohl být kazatel.“ To mi taky vymlouvá.

Slam prostě je a má zůstat tam, kde je, tedy v tom okamžiku. Když mě napadne, jak něco zlepšit, tak to mám dát zase do toho slamu a ne o tom psát, na to se mám fakt vysrat. „Když o tom chce psát, proč by nemohl?“ chladí hořícího Bohdana jeho holka Zuzana. „Já o to nestojím,“ objímá mě Bohdan. Slam je čiré vědomí a blog reflektované. Člověk paběrkuje mezi těmi dvěma světy zaseklý v egu. „V poslední době mi dochází, že improvizace je prostě vybavování si toho, co ses už naučil, jaks to psal,“ jiskří pro změnu Bob Hýsek. Už si to nemyslím, ale to je jedno. „Je to one a zároveň zero,“ řekl Bohdan a po svém se usmál. „Ty o tom nechceš mluvit proto, že ti to jde. Nám to tolik nejde, tak potřebujeme k někomu vzhlízet.“ „Ale to je k ničemu.“ „Je to k ničemu, ale je to tak. Bohdan. Můj idol,“ ukážu na něj při slamu. „Dneska nic,“ odmítá mi pomoci, ale když je po všem, podá mi

ruku. Víte, jaké to je, když vám Bohdan po slamu, kde jste to fakt zkusili, podá ruku? „Moc toho neříkáš, ale je to upřímné.“

Nebyl jsem moc ve formě, ale asi na dvě sekundy jsem se tam ocitl ve vzduchoprázdnu a opravdu slyšel svůj hlas mluvit. Jen ten moment je důležitý. Zárodek budoucnosti. Emoční improvizace. Bezprostřední pohled. Na chvíli jsem jím mezi slovy ulpěl na očích Nikol, toho staršího týpka a Ondry Hrušky. Taky Vojty Skácela, když jsem zakřičel, že je třeba zbavit se pout jeho kultu na znamení toho, že jeho kultu se zbavit nejde. A ta holka, která mi škádlivě z první řady řekla, že jsem dobřej, aby mě vykolejila, protože jsem zrovna mluvil o tom, že když někomu řeknete, že je dobřej, tak mu vlastně ubližujete, protože si pak myslí, že je dobřej, a proto přestává být dobřej, a fakt mě vykolejila, a pak mi dala devítku.

Bohdan pařil se Zuzanou, která vyhrála, na Call me úlet, a já jsem přemýšlel o tom, co napíšu o slamu. Nikol něco hledala v ajfounu. „Pořád píšeš poloprůsvitné básně?“ zeptal jsem se jí. „Jak víš, že jsou poloprůsvitné?“ „Smi je loni četla.“ „Si nepamatuju.“ Všechny děvy byly zadané a ty nezadané byly hned zadané. Denisa, co chodila s downhillovým skejtákem, se teď ochomejtala kolem čilichilli brejlouna. Seděla tam holka, co vypadala jak Eddie Sedgwick. Podal jsem jí levou ruku: „Je blíž k srdci,“ balil jsem jí, ale došel Filip Kartousek. Řekl jsem mu, ať jde do prdele, a sám jsem šel do prdele.

Nikol na mě zamávala. „Já jsem na tebe byla zlá, že?“ „To nevadí, poslední dobou jsou na mě všichni z Hradiště zlí.“ „S těma holkama nemůžeš být prostě kamarád? Lucie je super holka, tak ji nekaž těma svýma kecama.“ „No jo, máš pravdu.“ Skácel vzal ták s nařezanýma rohlíkama s marmeládou a řekl, že je to marmisáž – vernisáž výstavy, která se hned konzumuje. Nabízel a všichni si vzali, i Miloš, který se pak všemožně snažil vecpat do setu Kolmého úletu, ale všichni ho fakovali. Přitom je to jeden z nejlepších DJů, které znám. On si to všechno dělá sám. Nakonec kvůli nějaké chybějící přípojce vůbec nehrál.

Když vyšlo slunce, Miloš začal řvát nechutnou poezii. V těch největších výškách do toho nějací týpci vždycky zahoukali jak na fotbale. Exaltovaně řval svá pšycha, kterými se tak rád prezentuje a jedním dechem se diví, že ho žádná nechce, ať se s ní baví strízlivý či sjetý. Miloše mívá fakt, že nejde o stav, ale o směr.

Pražská exhibice v listopadu 2014

Když vyndá ego, nemůžu dejchat aneb Mistr tesař mě utnul

Sopouchy stoletého jitra, atmosféra houstne, jedno regionální kolo navazuje na druhé, čas finále je stanoven, z českých měst zaznívají nová a nová jména velmožů a velžen (Kantorová vyškolila Ostravu) a vítěz vítězů, král králů Metoděj Constantine si to nechává na poslední chvíli, na poslední regionální kolo, to pražské, které se koná v café V lese 27. listopadu, aby ve finále v brněnské Flédě hned o dva dny později všechny deklasoval svým nenapodobitelným průtokem a sbalil třicet táců jako loni.

Střeďeční exhibice v Rock Café trochu zklidnila soutěživé pudy slamové obludy, která tak mocně ržá své bludy, v černém koni večera, kterým není nikdo jiný, než já, a který proběhne slamovým polem přesně před druhým kolem. U baru pokécám s Metodějem. Kadeřnice prý, když je poctí slamem, ho voholí zadara. Tomu říkám soulad formy s obsahem, věrozvěstovi věren. Skromná legenda. Pořád ještě časová, protože finále vyhrál zatím jen jednou. Zbývá ještě jednou, a pak už nemůže hrát – musí se slamovou ikonou stát. Možná se mu do slamového nebe ani nechce. „Bohdan Bláhovec a Jakub Foll se na posledním pražském slamu v Podniku málem servali,“ šíří se kuloáry. „Když vyndá ego, nemůžu dejchat,“ řekl jednou Bohdan, ale do Podniku Folla pozval. Vymyslel akci Myslím, tedy slam, na kterou každý měsíc jeden z předních českých slamerů pozve své nejoblíbenější kolegy. Večer pak slamoderuje. Bohdanovi to šlo bravurně, ale v závěru uťal Follovu litanii, příliš režíroval a Foll se právem zdekompensoval. Napřed se hádali v rámci slamu na pódiu, později v rámci poslamové opilosti víc nahlas. Ale to tak jen vypadá. Ve skutečnosti je třeba pouštět páru. Lidi, co to umí, jsou šťastní.

Všichni slamři se tak ňák snaží působit bratrsky a mile, ale je to někdy trochu na sílu. Když se nebijou, tak to není láska. Možná proto jsou někdy slamy tak nervózní. Nevyřčená negace člověka blokuje. Bohdan s Follem jsou inspirativní mimo jiné v tom, že nechávají plout přirozený hejt. Slam je sebevědomí a sebekontrola a v tu pravou chvíli sebezahodit, protože je to všechno přirozené. Tedy vědomí a kontrola. Jde o to zbavit se sebe a zabavit tebe. Zástupy nastupujících slamerů trpí distingovanou úctou k Bohdanovi. Veterán úctyhodně odolává sprosté chvále svého slabikově rýmovacího pojetí, své image básníka, který se bláhově hodlá stát bohem tím, že zachytí něco, co se vznáší kolem nevyřknutelné ve vzduchu.

Sám to šíří na workshopech. Všude je o něm slyšet. Čím dál víc definuje žánr, který ale v momentě svého zachycení skape, protože slam není nic

jiného, než něco jiného, je to suma sumárum všechno jiné než něco konkrétního. Právě nic. „Nejradši mám nic. Nic mě vždycky dostane na party,“ řekl Andy Warhol. Bohdan nechává plout negační flow, nebojí se publikum vyfáknout a v první řadě samozřejmě sebe. Soustavně se na pódiu zpochybňuje. To pro něj je to psychoterapie, ne pro Folla, jak mu vytýkal v Podniku, když ho usekl.

„Teď mluvím hrozně potichu a to je trapné, ale já jsem mistr, takže si to můžu dovolit.“ „Mistr tesař mě utnul.“ Má to koncept, příběh, hloubku, pravdivost, bláznivost, bláhovost, divost. Psychoterapie se obrací ven a přes popis vnějších události a situací se jakousi smyčkou dostává k sobě. Jako já teď, když na Bohdanovi analyzuju vlastní sklony k modlářství a projektuju je do začínajících slamerů. V uvědomění, že to dělám, se osvobozuje ono nic, Já. Přestává se jevit, začíná být. Příjemně se ztrácím vlastním spekulacím, které mě svazují a shazují do dekadentních vod těžkého beatu a kol zatím probíhá ta scéna scén jménem poetry slam.

Není lepší sál než v Rock Café – nasvícený, nazvučený, nadřzený. Lidí tentokrát přichází míň, ale není to ke škodě věci. Slamové kecyc jsou dneska hloubavé, nedravé. V komorním publiku staženém kolem pupíku pódia jako magnetické siločáry je slušný podíl slamových tabul ras. Vzpomínám na svůj první slam v Nodu – pražské regionální kolo někdy 2007. Utkvěl mi zkalený týpek, který si lehl na pódium a šátral v kapsách papírky, ze kterých pak četl krátké básničky. V té době hýbalo společností, zda Klaus dá veta sněmovnou schválenému zákonu o registrovaném partnerství. „Klaus se ráno probudí a říká si: ‚Uznám ten zákon buznám nebo neuznám?‘“ Sál se smál, ale tejpak pak dostal málo bodů. „Pokrytci!“ zařval někdo. Byla tam jistě spousta víc napumpovaných básníků, ale mně se vtiskl do paměti tento konflikt. Zápletka. Narušení. Pak ještě jeden kluk, který rozdělil auditorium na tři skupiny. Jedna měla na jeho pokyn říkat Á, druhá Bé, třetí L. Pak to dirigoval. Publikum pořád dokola říkalo Ábel a on do toho vždycky zařval: „Kain!“

Slam je strach a to, jestli a jak ho překonáš – jestli se nasereš, nebo posereš – akce, reakce, přítomnost, které nemáš nikdy dost, radost, že je to konečně tady – ten moment bizarní pravdy, moment, kdy začíná čas, protože skončil, kdy začíná potěšení, protože skončil strach – jejich svatba, jejich posvěcení, jejich sepětí – slamerovo vzepětí k záři reflektorů v okamžiku nudy.

Když se snažíš, tak dřív nebo později přijde to, vo čem to je, protože žádné dřívě ani později není. Je jen teď a slam není, že tam stojíš a musíš, ale život, který máš v žilách stejně jako ve střevech, společnost kolem toho

teď, vomáčka, veme tě na výlet z reality nebo spíš hloub do ní. Už ji nemůžeš snést, protože je tak blyštivá, plná pomsty konzumního blahobytu.

Kundy. „Zeman je přední český slamer,“ říkám u baru přední české slamerce Bio Mashe. Zasměje se. Vzápětí z pódia zní, že dalších pět minut patří jí. „Teď jsi ty, ty jo.“ Vykulí oči, utíká a začíná tím, co jsem řekl o Zemanovi. Pak solidně solí v rytmu dramíku něco o stopování a ani na vteřinu se nezastaví, ani když se potřebuje nadechnout, jde pořád do toho teď, dál a hloub, míchá šlichtu pout, nenechá prach usednout, takže divák vidí. „Ty jo, ty jsi fakt bio,“ říkám si – nezatížená slamová žena. Jdu od baru blíž k ní a trsám. Neposlouchám, jen se naladím na nevinnou emoci jejího hlasu a vlním se v transu. Nikdo jiný, než někdo nevinný, by nemohl mluvit tak rychle a přesně střílet bez přípravy. Báł by se, že prozradí svoje figle, ty, které jsou jen v našich hlavách. Báł by se, že prozradí svůj strach. Je na pódiu doma, prvoplánová primadona, největší hvězda večera ze sebe dělá magora a nebojí se a vo tom to je, vo ničem jiným, žádný rýmy ani myšlenky. I když jí jde zrovna obojí.

Takže ono to možná jen tak působí, že to vlastně je úplně svobodné, že nic není nutné, ale jen díky tomu, že to tam je precizně usazené, neviditelně zakomponované. Pak je to jako krásné. A já, to je někdy jindy.

Pardubické regionální kolo v listopadu 2014

Zavřete prosím vás to okno aneb Ty máš nějaké osobní problémy?

Nejdřív jsem se akusticky rozvolněn šinul labyrintem pražského metra s přestupem na Florenci, abych dosáhl hlavního nádraží. Vystoupil jsem na Můstku a jel o zastávku zpátky a všude zvláštní scény intersociální degradace mimosmyslové nepřítomné blamáže. Tu úsměv anděla, tu pohled do bezedných očí dítěte, a najednou hlavní nádraží. Z těch osudově stísňených koridorů přímo do vlaku mířícího do Brna se zastávkou v Pardubicích.

Všude narváno, pátek, lidé mířící do svých domovů, odkud se vyplavili do hlavního města, aby tam žili jako naplaveniny, nomenklatury novodobého beatu. Nechal jsem je mačkat se v těch králičích přihrádkách pro cestující, sám si stoupl k oknu a otevřel ho. Nechal jsem si nočním větrem slamovat tvář. Z kupé mě viděla zrzavá dívka, která si otevřela okno vedle mě a nechala si nočním větrem čechrat své kudrnaté kučeravé kadeře. Odvážně vystrkovala tvář ven, a když ji to přestalo bavit, zase zalezla.

Vlahá listopadová noc a za oknem jednotlivé čtvrti pražské periferie a vzápětí už jen osamělé vesničky, které o velkoměstském životě nevědí nic, jen mají tu náhodu, že jimi vede velký vlak. Vždycky prosviští jako briskní varování, že někde se něco chystá. „Zavřete prosím vás to okno!“ přistoupil ke mně muž s rezolutním tónem a já ho bezprecedentně poslechl. Stál asi o deset metrů dál a zřejmě ho okno akusticky či teplotně obtěžovalo. Vnímal jsem možnost změnit vagón, ale zůstal jsem, nějak jsem tam k tomu přirostl. Okno jsem otevřel jen tak na nehtíček a dýchal ten vlahý noční listopadový vzduch, který se mi stal drogou.

V Kolíně spousta lidí nastoupila a vystoupila, změnil se režim. Okno jsem zase otevřel a plně si užíval listopadový slam. Taky zjistil jsem, že jedu pozdě. Hodiny na nějakém nedůležitém nádraží právě ukazovaly sedm a já si řekl: „Zrovna začínají.“ Vlak začal zastavovat. „Hurá,“ řekl jsem si, ale byla to jen jakási Přelouč. Rozjížděl jsem se zase dál a v duchu si slamoval. Už jednou na mě čekali v Luhačovicích. Je to fajn, člověk se stane takovým důležitým. S pořadatelkou jsem si nevyměnil číslo, takže to bylo opravdu v poklidu. Vystoupil jsem konečně v Pardubicích a zeptal se na historické centrum, kde jsem si od minula pamatoval, že tam je Klub 29. Byla to pořádná štreka. Napřed jsem běžel. Běh mě uklidnil, tak jsem pak už jenom šel a nakonec došel do Klubu 29. Nesměle jsem postával před.

Na pódiu něco říkala Bio Masha. Vstoupil jsem dovnitř a u pokladny řekl, že jsem slamer. „Tak běž na pódium.“ Teprve začínali. Byli rádi, že mě vidí. Kromě mě byli na programu jen tři místňáci. Jeden z nich byl vlastně Hradečák, Vladimír Vacátko, potkal jsem ho pak na nádraží a dal mi vizitku, kde stálo: moderátor, spisovatel a ještě nějaké dvě takové profese. Moderovala to teda Masha striktně hyperaktivním až manickým stylem. Mezi každým slamem pustila nějaký vlnivý sampl svého hlasu, něco říkala a až pak se zeptala na hodnocení náhodné poroty.

Vylosoval jsem si číslo dva, takže hned z toho spěchu jsem šel na pódium bez jediného nápadu, ještě nabrnkaný spěchat dál, a tak jsem na pódiu klasicky jen tak stál. Bylo to tam ale fajn publikum, takže jsem se jim vyzpovídal, jak jsem spěchal. Nejvíc jsem dostal sedmičku, takže nic moc.

Už jsem neměl naději na výhru, takže jsem se vydal na vlakáč, ale tu mi to přišlo líto. Asi jsem s těmi lidmi navázal kontakt a bylo mi líto, že bych je měl takhle opustit. Vrátil jsem se a nějaká holka mi řekla, že mě už vyvolávali. „Už s tebou nepočítají,“ řekl nějaký rezolutní hlas, podobný tomu pánovi z vlaku. Přesto jsem vstoupil dovnitř. Zastoupil mě Vacátko. Po něm

mě Masha vyvolala, prej: „Charming Adam Čár.“ Šel jsem tedy na pódium. Přistoupil ke mně Vacátko.

„Tys mi ukradl finále večera, to se, chlapče, nedělá!“ vytkl mi rázně. Nevěděl jsem, jestli to myslí vážně. Na pódiu jsem se omluvil za pozdní příchod a obrátil se na Vacátka: „Co že jsem ti ukradl nebo co?“ Něco tam vážně vysvětloval, takže o start bylo postaráno. Pak jsem řekl, že jsem rád, že jsem mu ukradl finále večera, že chci všem popřát, aby ten slam absorbovali mezi sebe, že to není otázka chvilky, že já nejsem důležitý, že je to otázka nepřetržitého transcendentálního přenosu a že až se světla rozsvítí, budou se moci vrátit do svých sociálních interakcí, na což se beztak těší.

„Kolik z vás tady po někom jede, příznejte se,“ vyzval jsem publikum. Jedna holka zvedla ruku. „A po kom?“ zeptal jsem se. Holka vedle ní zvedla ruku. „To je ale uzavřený systém,“ řekl jsem. Za tenhle slam jsem dostal dokonce jednu devítku. Měl jsem pozitivní ohlasy, a tak jsem byl rád, že jsem se vrátil.

Počkal jsem na vyhlásování, během kterého jsme stáli na pódiu. Hučel do mě nějaký místňák něco jako: „Škoda, že se to dneska nepodařilo. Jestli ti vadí, že na tebe mluvím...“ „No, radši bych se teď věnoval tomu vyhlásování,“ odpověděl jsem. Skončil jsem třetí až čtvrtý ze čtyř v bodové rovnosti s hučícím týpkem. Vykročil jsem na nádraží, kde ke mně přistoupil Vacátko.

„Ty máš nějaké osobní problémy?“ zeptal se mě důvěrně a předal tu vizitku. Potkal jsem Bio Mashu, která mi koupila sýrovou žemli se sýrem. „Není to s masem?“ zeptal jsem se. „Není ta žemle se sýrem s masem?“ zeptala se Masha. „Ne, se sýrem,“ odpověděl prodavačka. Vzal jsem ještě kolu a s Mashou jsme cestou do Prahy popíjeli v luxusním écéčku, které nemělo otvírací okna, ale bylo to fajn. Měl jsem lístek, měl jsem Mashu, měl jsem slam.

Pražské regionální kolo v prosinci 2014

Sebepozvání do nebe aneb Ona pak najednou odchází

Stromy jsou už holé, takže co zbylo? Tvar je pryč, ale zůstal obsah. Ne, naopak. Zůstal tvar, obsah je pryč. Je tu prázdnota, nádoba na jiný tvar. Na novou poctu, dávnou pomoc nových šémů. Naprázdno šátrám k jejich korytům. Šírím se v ášramech staré totality. K jejím skrýším mě vede lido-vá tvorba. Pohanští bohové a staré dobré bujné tvary. Zapšklé kosočtverce na zaprášených dveřích. Chybí mi tvůj něžný výkřik. Výtrysk schoulený

někde v chiméře. Vypytávám se tě a ty. Odpovídáš a já. Odpovídám a ty. Se ptáš a já. Víím, že v podstatě seš na tom stejně jako já.

Svou nápodobou bychom mohli ulevit něžným, temným zítřkům. Ženitba je hudbou budoucnosti, zato zenit gravitačního pole obtančuji jako diskotékovou tyč, jako bych chtěl napříč jeho spektrem vzhůru. Ale to není let, léto je pryč. Je to. Je to. Je to. Je to. Tyč, je to, sen. Když překonáš gravitaci, tvé ego se udělá a tvé tělo se jím stane, tedy plně fyzickým, smrtelným, příjemně smrtelným. V záři všech svých emocí zanikne štěstí i žal, to jejich šťastné manželství.

Zrodí se něco alter nebo post? Dost možná poznáš soužení hodné barbarů a budeš se ptát, proč já, proč zrovna já? Protože ses hrnul do revoluce, chtěls něco nového, jen ses rozběhl moc rychle, myslěls, že zábrany budou tvrdší, než jsou, a ony v podstatě uhnuly. Zmizely. Nebyly tam. Takže nebylo potřeba téhle trýznivé teatrality. Ale to jsou jen pozdní analýzy. Nebo možná spíš příliš časná eventuality. Věc se ještě může rozvinout variózními směry. Kdo ví, co bude, oč půjde, kým budeme již zítra? Vemte si, že rotujeme vesmírem dvacet pět kilometrů za sekundu. Opakuji zase kundu. Važme si dneška, vždyť co nám chybí. Naše chlupy v chřípí dráždí v ulicích vůně buchet. Co je víc než si jen tak letět a mít kolem sebe příjemnou, dýchatel-nou atmosféru?

Letíme přátelé, letíme. Také letíte? Na čem letíte? Ano, na týdle planetě. Letím si na zemi a ty si taky letíš, tak leťme společně. Jaká iluze vidět na nebi načechraná oblaka, když jen ve vzdálenosti Brna, jen ne na západ, ale nahoru, je absolutní nula, mráz, ve kterém se vypaříte, nebo vás naopak spálí přímé sluneční slunce, které není bez týdle atmosféry nic než plamenomet. Slunce je jako muž a atmosféra je jako žena. Muž bez ženiny kontroly pálí, na co přijde. Naštěstí je vlastně jedno, jestli chce být kontrolován. Je kontrolován vždy, to je podstata jeho vůle. Je inspirován otroctvím pudů. Tvrdí oceánům, že jim poroučí, a zatím je to Měsíc, který je vlní. Měsíc je tchyně.

Můžu upřímně, paní tchyně? Horší je, když se holka, do který se zamilujete, chová jako vaše tchyně. Ne matka, tchyně. To pak hledáte něco, do čeho byste si otázku obrázku své vysněné vyvolené naprojektovali. Něco vám úsměv kalí. Vy jste světaznalí a víte, že někde musí být důvod vašeho úsměvu. Hledáte něhu, když v nikom, tak v sobě. Máte jí v zásobě. Máte ji ve své době. Jste připraveni se otevřít, na chvíli, ale úplně, třeba na pódiu a prokousat se, ne, už se neprokousávat, procitnout v ten okamžik a něco duchaplného říct. Nestýct, nepřestat to vlíct, ale najednou to táhnout lehčejc. To není modlitba, to je přímo sebezpozvání do nebe.

Kolem projde holka jako znělka zapínajícího se windowsu. Za oknem dostatečná výška k zahájení letu tímhle stavem. A hned na anketu, zda jsem vrahem. Autocenzura je největší deprese. Dejte hlas mojí komtese. Chce to tam stát a ani nedutat, ať se vyjeví mocný majestát mě a davu.

Bude tam i pár lidí z AVU. Bude tam někde v neviditelném koutu sklepa café V lese někde moje vize a k té budu upírat oči, půjdu za ní jak slépká za zrním, zazrním, budu dělat efekty, ale teď ještě nevím jak, musím počkat na okamžik, na zážitek. Už to nechat být a jít. Ztratit klíč, ztratit byt a najednou být sám tam v těch ulicích v zoufalé potřebě cizí ruky v beznadějně zemi. Na vrcholku hory je krásný výhled, ale tíživá samota jako plíživá kokota mě chytla kolem krku a začla líbat.

Líbání, pivo a elektro. Napřed jsem po své slam poetry, při které jsem zapojil i slavného Rudiše, který seděl v první řadě, a byl tam i Násilník, který mě stalkoval s žádostí o pivko, ale už dříve jsem mu řekl, že pivko mu koupím jen za povídku, což mu přišlo pod cenu, a byla tam Petra, která vypadala šukatelně, trauma vás prý zkrásní a ona nedávno usnula v metru a přišla o noťák i ajfoun, což se rovná ztrátě končetin, ne-li pohlaví.

Metoděj tentokrát nevyhrál a Vasquez byl pěkně zdrblý. „Jak se máš?“ „Na hovno. Kdybych byl v Americe, tak by to byla pohoda, ale tady na hovno.“ Nepostoupil jsem do druhého kola, ale chtěl jsem slamovat dál, a tak jsem slamoval dál na blondýnu u baru, balil jsem ji. Teatrálně. Nejlip, jak dovedu. Šel jsem k věci blíž a blíž, až jsme se líbali. Ale ona pak najednou odchází.

Soupis vítězů vybraných celostátních a olomouckých poetry slamů

Vítězové českého mistrovství v slam poetry

2003	Marian Palla
2004	Tomáš Vtípil
2005	Bohdan Bláhovec
2006	Vladimír Vacátko
2007	Jakub Foll
2008	Jan Jílek
2009	Ondřej Macl
2010	Jakub Foll
2011	Jan Jílek
2012	Martin Filippi
2013	Metoděj Constantine
2014	Anatol Svahilec

Vítězové olomouckého grand slamu Kladivo huby

2011	Jan Jílek
2012	Daniel Kunz
2013	Daniel Kunz
2014	Metoděj Constantine
2015	Jiří Juráň

Vítězné páry v olomouckém Duo Slamu

2014	Daniel Kunz & Víťa Piskala
2015	Anatol Svahilec & Ondřej Hrabal

Doporučené zdroje

Glazner, Gary Mex. *Poetry Slam: The Competitive Art of Performance Poetry*. San Francisco: Manic D Press, 2000.

Eleveld, Mark, ed. *The Spoken Word Revolution (slam, hip hop & the poetry of a new generation)*. Naperville, Illinois: Sourcebooks, 2003.

Hrabalová, Barbora. „Fenomén slam poetry.“ *Aspekt*, prosinec 2014. http://issuu.com/aspektffup/docs/a_prosinec_sazba?e=4073183/10477843#search

Kůs, Tomáš. „Díky bohu za to, že slova nejsou zlato.“ *Divadelní noviny*, 1. 11. 2013. <http://www.divadelni-noviny.cz/diky-bohu-za-to-ze-slova-jsou-vic-nez-zlato>

Kůs, Tomáš. „Slam poetry v Česku: Ten Years After.“ *Host* 9 (2012), 41–45. <http://casopis.hostbrno.cz/archiv/2012/09-2012/slam-poetry-v-cesku-ten-years-after>

Mráziková, Lenka. „Popuť uzdu fantazii, předved' svoji poezii.“ *Pačes*, 3. 4. 2013. <http://www.paces-casopis.cz/kultura/tam-nas-nehledejte/item/237-popus%C5%A5-uzdu-fantazii-p%C5%99edve%C4%8F-svoji-poezii>

Piussi, Zuzana. *Myslím, tedy slam*. Česká televize, 2009.

Smith, Marc Kelly & Joe Kraynak. *The Complete Idiot's Guide to Slam Poetry*. New York: Alpha, 2004.

Smith, Marc Kelly & Joe Kraynak. *Take the Mic: The Art of Performance Poetry, Slam, and the Spoken Word (A Poetry Speaks Experience)*. Naperville: Sourcebooks MediaFusion, 2009.

Smith, Marc Kelly and Joe Kraynak. *Stage a Poetry Slam: Creating Performance Poetry Events-Insider Tips, Backstage Advice, and Lots of Examples*. Naperville: Sourcebooks MediaFusion, 2009.

Somers-Willett, Susan. *The Cultural Politics of Slam Poetry: Race, Identity, and the Performance of Popular Verse in America*. Ann Arbor: The University of Michigan Press, 2009.

Váša, Petr. *Fyzické básnictví*. Brno: Host, 2011.

Zogatová, Lenka. *Zahvízdej čtverec! Fenomén slam poetry v souvislostech českého undergroundu, alternativní a DIY kultury*. Disertační práce VUT Brno, 2013. https://www.vutbr.cz/www_base/zav_prace_soubor_verejne.php?file_id=69649

Žák, Jiří. „Jedna plus jedna SLAM speciál.“ UP Air, 10. 7. 2014. <http://www.mixcloud.com/jednaplusjedna/jedna-plus-jedna-slam-speci%C3%A1l-s-honzou-j%C3%ADlkem-a-vojtou-kone%C4%8Dn%C3%BDm/>

Poděkování

Díky za spolupráci a zázemí:

Zdeněk Brázda, Pavlína Flajšarová, Jiří Flajšar, Jan Hlavsa,
Tereza Hýsková, Alexandr Jeništa, Jaroslav Macháček,
Jiří Nebenführ, Petr Palarčík, Eva Petláková, Martin Reiner,
Marc Kelly Smith, Matthew Sweney, Libuše Šlezarová,
Ludmila Veselovská, Andrea Wolfová, Lenka Zogatová

Díky spoluorganizátorům z Detour Productions:

Dorota Bachratá, Pavel Gončarov, Vojtěch Konečný, Tomáš Kůs,
Lada Smejkalová, Dana Straková, Matthew Sweney & comp.

Díky za dlouhodobou podporu slam poetry v Olomouci:

Katedra anglistiky a amerikanistiky Filozofické fakulty Univerzity
Palackého

Statutární město Olomouc

Olomoucký kraj

Divadlo hudby Olomouc

Kulturní a společenské centrum ArtUm

Ministerstvo kultury České republiky

KATALOGIZACE V KNIZE – NÁRODNÍ KNIHOVNA ČR

Deset deka slamu : průřez olomouckou slam poetry / sestavil Robert Hýsek. --
1. vydání. -- Olomouc : Univerzita Palackého v Olomouci, 2015. -- 128 stran. -- (Sborník)
ISBN 978-80-244-4772-8

821.162.3-1 * 808.54:792.25 * 808.54:7.092 * (437.325)

- 2003–2014
- česká poezie -- 21. století
- slam poetry -- Česko -- 21. století
- recitační soutěže -- Česko -- 21. století
- Olomouc (Česko)
- česká poezie
- antologie

821.162.3-1 – Česká poezie [25]

Mgr. Robert Hýsek (ed.)

DESET DEKA SLAMU

průřez olomouckou slam poetry

Výkonný redaktor Mgr. Agnes Hausknotzová

Odpovědná redaktorka Mgr. Věra Krischková

Technická redaktorka Jitka Bednaříková

Jazyková korektura Robert Hýsek

Návrh obálky a grafická úprava Jiří Jurečka

Určeno pro studenty literárních a divadelních studií, performery, básníky
a milovníky poezie.

Vydala a vytiskla Univerzita Palackého v Olomouci

Křížkovského 8, 771 47 Olomouc

www.vydavatelstvi.upol.cz

www.e-shop.upol.cz

vup@upol.cz

Olomouc 2015

1. vydání

Ediční řada – sborník

ISBN 978-80-244-4772-8

Neprodejná publikace

VUP 2015/0275